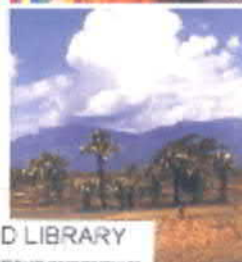

ชีวิตต้องสู้

สื่อเพื่อพัฒนา
ชีวิตและอาชีพ

DC/D LIBRARY

0000015433

ศ. 341.425

ว. 546 ๘

ว-1

ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
กรมวิชาการ

ชีวิตต้องสู้

ที่ปรึกษา : พรเพ็ญ ปทุมศิริ

บรรณาธิการ : ธรรมศักดิ์ มีอิสระ

สัมภาษณ์ :	ศักดิ์สิน	ช่องดารากุล	อภิชาติ	เศรษฐีวิชัยกิจการ
	วรรณ	พรหมบุรณย์	สมปอง	จันทร์มานิตย์
	ประณม	จันทิม	บังอร	เอี่ยมรอด
	วารุณี	ธนวานิช	จิระวรรณ	ปัทมดัด
	ธรรมศักดิ์	มีอิสระ	ธีระ	ชัยยุทธธรรม
	วรรณ	ช่องดารากุล	พูนศิริ	โคภากรักษ์

เขียน :	อภิชาติ	เศรษฐีวิชัยกิจการ	วรรณ	ช่องดารากุล
	ธรรมศักดิ์	มีอิสระ	ธีระ	ชัยยุทธธรรม
	วารุณี	ธนวานิช	ศักดิ์สิน	ช่องดารากุล
	จิระวรรณ	ปัทมดัด	สมปอง	จันทร์มานิตย์
	บังอร	เอี่ยมรอด	พูนศิริ	โคภากรักษ์

ภาพ :	วารุณี	ธนวานิช	ศักดิ์สิน	ช่องดารากุล
	วรรณ	ช่องดารากุล	ประณม	จันทิม
	ธีระ	ชัยยุทธธรรม	วรรณ	มงคลกิจ
	ธรรมศักดิ์	มีอิสระ		

แบบปก : ประเทศ สุสณิตย์

ภาพปก : ศักดิ์สิน ช่องดารากุล

ตรวจแก้ไขต้นฉบับ : ธรรมศักดิ์ มีอิสระ

๗๐๑๖๘๔ - ๐๑๖๘๙

๗๓๗๑.๔๕
๗๕๔๖๕

ชีวิตต้องสู้

(เล่ม ๑๘)

วันที่ ๒๐ มิ.พ. ๒๕๔๕

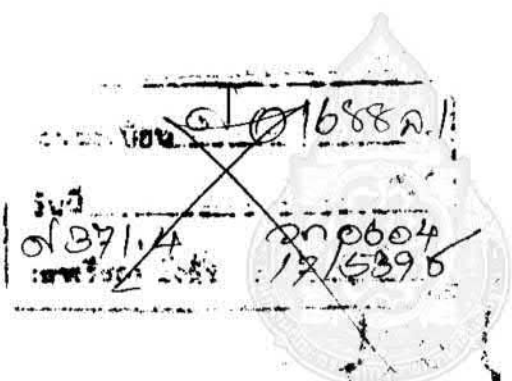
เลขทะเบียน ๗. ๐๑๖๘๘ ค.๑

เลขเรียกหนังสือ ๗. ๓๗๑.๔๘๕

๑. ๕๔๖. ๔

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

ชีวิตต้องสู้ (เล่ม ๑๘)

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง
พิมพ์ที่
ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

จำนวน ๓๐,๐๐๐ เล่ม
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
นายสุคนธ์ วิบูลย์ศิลป์

ISBN

974-268-0515

คำนำ

กรมวิชาการ จัดทำหนังสือชีวิตต้องสู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นหนังสืออ่านสำหรับเยาวชน ให้เยาวชนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นการสร้างเสริมค่านิยมด้านการประกอบอาชีพ บุคคลทุกคนที่ปรากฏชื่อตามเรื่องราวในหนังสือนี้ ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอย่างสูงจนได้รับการยกย่องนับถือในท้องถิ่นนั้น หลายคนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกันทั่วประเทศ แนวทางการดำรงชีวิตของบุคคลเหล่านี้ เป็นแบบอย่างที่ดีที่จะทำให้เกิดแนวคิดในทาง “สร้างงาน” ได้อย่างยอดเยี่ยม ทุกคนเป็นคนมีคุณธรรมในการทำงานและคุณธรรมของท่านเหล่านี้เอง ที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างน่าภาคภูมิใจ

ในการดำเนินงานจัดทำหนังสือเล่มนี้ กรมวิชาการได้ทำหนังสือขอความร่วมมือไปถึงหน่วยบริการแนะแนวประจำจังหวัด และได้ส่งนักวิชาการของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพออกไปประสานงานและออกไปสัมภาษณ์เก็บข้อมูลและบันทึกภาพ ในการเขียนเรื่องราวชีวิตจริงของบุคคลในเล่ม ได้พยายามที่จะให้ผู้อ่านได้ทั้งสาระและความเพลิดเพลิน เหมาะสมกับผู้อ่านที่เป็นเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาโดยเฉพาะ

กรมวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์แก่เยาวชนได้อย่างกว้างขวาง และขอขอบคุณผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่หน่วยบริการแนะแนวประจำจังหวัด และครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

๓๓๓ ๐๑๒๖ ๔๔๓

(นางกรรมา วรวรรณ ณ อยุรยา)

อธิบดีกรมวิชาการ

สารบัญ

	หน้า
● เจ้าพ่อพลาสดิก	๑
● กว่าจะเป็นครูที่ดี	๑๕
● บอดแคต! แต่การศึกษาช่วยพัฒนา	๒๖
● แรงกดดัน	๓๙
● ทองคำ.....โลหะอมตะ ค่านิรันดร์.	๔๖
● ภาพในฝัน	๕๗
● ฉลอม : ผู้หญิงแกร่ง.	๖๖
● นักช้อพลอยปริญาเอก.	๗๔
● นักขายมือทอง.	๘๕
● รางวัลแห่งชีวิต	๑๐๐
● ชีวิตที่ธรรมดา แต่ไม่ธรรมดา	๑๑๒
● พระคุณล้ำฟ้า กว่าจะเป็นเรา.	๑๑๙
● สืบสานงานพ่อ.	๑๒๗

“เจ้าพ่อพลาสติก”

การทำงานมากจะมีแต่กำไร ไม่มีขาดทุน
การทำงานมาก หมายถึงการเรียนรู้มาก
เมื่อเรียนรู้มาก ประสบการณ์ก็จะมาก โอกาสพลาดก็จะน้อยลง

๒
เจ้า

ของประโยคและวลีข้างต้นคือ นายสรสินธุ์ ไตรจักรภพ ผู้กุม
ชะตากรรมของวงการธุรกิจเกี่ยวกับพลาสติกในประเทศไทยเป็น
เจ้าของและครอบครองบริษัทใหญ่ๆน้อยในเครือที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์พลาสติกถึง
สี่สิบแปดบริษัท

จากประโยคและวลีที่ผู้เป็นเจ้าของกลั่นกรองมาจากปฏิบัติจริงดูช่างมี
ความหมายและคุณค่าเหลือคณานับ ที่ยิ่งใหญ่มากกว่านั้นคือเขาใช้มันกำหนดเส้นทาง
การทำงานตั้งแต่ตำแหน่งลูกจ้างจนกระทั่งไปนั่งในตำแหน่งประธานบริษัทกว่าสี่สิบ
แห่งในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

หลายคนคิดสวนทางกับคำกล่าวข้างต้น บางคนเห็นว่าการทำงานมาก
เป็นการเสียเปรียบเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน!! อนิจจา.....อะไรดลจิตดลใจให้คิดเพียง
แค่นั้น

หลายทศวรรษยืนยันว่าการทำงานทุกอย่างเปรียบเสมือนเด็กหัดเดินบันได
หากจะปีนขึ้นไปสู่ขั้นสูงสุดอย่างมั่นคง สง่างามแล้วไซ้ ควรต้องเตาะแตะหาความ
ชำนาญเป็นปายล้มลุกคลุกคลานอยู่ตรงขั้นฐาน ๆ สองสามขั้นก่อนจนได้ที่แล้ว
คราวนี้จะติดเทอร์โบก็ไม่มีใครว่า จริงไหม?

.....แต่บางคนไม่เป็นเช่นนั้นไปไขว่คว้าหาเชือกเอามาโหนเป็นทาร์ซาน
บ้างหาไม้มาค้ำถ่อขอเพียงพอที่จะพาตัวเองไปยืนบนขั้นสูงสุดของบันไดได้ โดยไม่
ยึดกับขั้นต้นๆ ก็ไม่เป็นไรถ้ามันใจว่าสามารถทำได้ แต่พึงสังวรณ์ว่าถ้าพลาดเมื่อ
ไหร่ก็เจ็บตัวเมื่อนั้น เฉลียวๆ อาจถึงคอหักตายเชียวนะจะบอกให้.....

การศึกษาหาความรู้ ความชำนาญ รอบทิศทาง ทุกแง่ทุกมุมจากงาน
ขั้นต้น ๆ อย่างหลากหลาย อาศัยผู้รู้ชี้แนะสั่งสอนบ้างเป็นบางครั้งบางคราว

มองการทำงานเป็นการสะสมประสบการณ์ ไม่รังเกียจเพียงฉันท่วงงานนั้นด้า งานนี้สูง บุคคลผู้นั้นเมื่อเติบโตในหน้าที่การงานกลายเป็นผู้สั่งการเมื่อใดเขาก็จะรู้งานทุกอย่าง สามารถดูแล ควบคุม จัดการ ตรวจสอบได้ชัดเจน แจ่มแจ้ง มองทางทะลุปรุโปร่ง เพราะตนเองเคยผ่านงาน มีประสบการณ์ รู้จักงานนั้นๆ มาอย่างละเอียดถี่ถ้วนนั่นเอง

ในทางกลับกัน คนรุ่นใหม่บางคนเชื่อมั่นในทฤษฎีที่เรียนมา ทันที่ที่หลุดออกจากรั้วมหาวิทยาลัยเข้าสู่งานเกิดอาการร้อนวิชา ถือว่างานระดับพื้นฐานทั่วไปไม่มีความจำเป็นไม่สมศักดิ์ศรี “อย่างข้านี้ต้องจับงานมีระดับ” อย่างน้อยน่าจะจับงานตำแหน่งสูงๆ ดูจะเหมาะสมกับภูมิปัญญาที่พึงฝึกฝนมาหมดๆ ไหนจะมีทั้งความเก่ง ความกล้าที่ติดตัวมาอีกหลายคันรถบรรทุก คนกลุ่มนี้จะมองคนรุ่นก่อนยังไม่เข้าท่า อย่างอหังการมาลั่งสอน เขาเชื่อความคิดของตนเองและคนรอบข้างที่มีความคิดความอ่านเป็นทางเดียวกันไม่กี่คน แล้วก็มองคนอื่นว่าหัวอ่อนขาดภูมิปัญญา ก็ไม่เป็นไรสำหรับคนที่มีความสามารถโดยแท้จริง ขอสนับสนุนด้วยความจริงใจ

.....แต่หลายคนหารู้จักตัวเองไม่ และไม่รู้เลยว่าที่เรียนมาต่างจากสนามจริงราวฟ้ากับดินทีเดียว มันช่างสลับซับซ้อน ยอกย้อนซ่อนเงื่อนอีกหลายร้อยชนิดนัก ต้องอาศัยเวลาและพาตัวเข้าคลุกคลีจึงจะมองเห็นทางชัดเจน แจ่มแจ้ง

ไม่อย่างนั้นแล้วคำโบราณที่ว่า “ผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อน” จะใช้ได้ครบเท่าทุกวันนี้ได้อย่างไร.....หรือใช้ไม่ได้เสียแล้ว

“การทำงานมากได้ประสบการณ์มาก มีแต่กำไรไม่ขาดทุน” ขอย้า คำพูดของสุภาพบุรุษผู้สะท้านใจใคร่จากการทำงานจึงได้เป็นเจ้าของธุรกิจหมื่นล้านจนกระทั่งทุกวันนี้.....

“การทำงานมากๆ เปอร์เซ็นต์ความสำเร็จก็จะมีมาก ถ้าทำน้อยๆ หรือไม่ทำเลยความสำเร็จก็จะน้อยหรือไม่เกิดเลย”

เป็นคำพูดที่ตอกย้ำ ยืนยันความสำเร็จนักธุรกิจผู้ยิ่งใหญ่ท่านนี้ลือเลื่องแววดังแต่เยาว์วัย ความสามารถพิเศษในการมองเห็นโอกาส และตัดสินใจด้วยความฉับไวเด็ดเดี่ยว เป็นสิ่งที่เขายึดเหนี่ยวปฏิบัติมาตั้งแต่ยังเด็ก

พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ลำเพ็ญแหล่งขายปลีกร และขายส่งเสื้อผ้าแพรพรรณอันลือชื่อ เด็กหนุ่มชื่อสรสินธุ์ ไตรจักรภพ อายุย่าง ๑๖ ปี ชีวิตไม่มีโอกาสได้เลือกในครั้งนั้น ฐานะทางครอบครัวเป็นตัวกำหนดให้เข้ามาสัมผัสธุรกิจการค้าเสื้อผ้าเป็นลูก

● นายสรสินธุ์ ไตรจักษ์ภพ

จ้างร้านขายผ้าและเป็นร้านในเครือคลังภูษา โดยทำหน้าที่เป็นเด็กรับใช้ทำงานทุกอย่างในร้าน ได้เงินเดือนๆ ละ ๑๕๐ บาท

การผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนจากเงินเป็นผ้า.....จากผ้าเป็นเงินจากผู้ซื้อไปสู่ผู้ขาย.....จากผู้ขายสู่ผู้ซื้อ.....ครั้งแล้วครั้งเล่าทำให้เขาเห็นความต่างระหว่างการขายปลีก กับการขายส่ง

“การขายปลีกแม้จะมีกำไรมาก แต่ขายน้อยกำไรก็น้อย ถ้าขายส่งกำไรไฉ่ละชิ้นน้อยๆแต่ขายทีละมากๆ กำไรก็มาก”

“จุดนี้ทำให้ผมใฝ่ฝันอยากขายส่งอะไรก็ได้ ให้มีกำไรใหญ่โตทีละมากๆ”
เขาวาดหวังไว้ในอนาคต

ทุกคนมีสิทธิ์จะฝัน ใครบางคนกล่าวว่าฝันเป็นจริงได้ก็เฉพาะกับคนที่เคยฝันแล้ววางแผนสร้างฝันให้เป็นจริง เท่านั้น นายสรสินธุ์ ทำงานอยู่ร้านขายผ้าได้ ๒ เดือน จึงได้เข้าไปทำงานเป็นลูกจ้างที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหประมวลภัณฑ์ ทำธุรกิจผลิตและขายของเด็กเล่นเครื่องใช้ที่ได้มาจากพลาสติก แรกๆ เข้าไปเป็นเด็กรับใช้ของห้างดังกล่าว เขาทำงานทุกอย่าง เช่น ทำความสะอาดห้องน้ำ ล้างถ้วยชาม และช่วยขายสินค้า ได้รับเงินเดือนๆ ละ ๒๘๐ บาท

สามเดือนต่อมาครบเวลาของการทดลองงาน เขาได้รับการพิจารณาให้เป็นพนักงานประจำห้างฯ ได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเป็น ๓๒๐ บาท หลังจากทำงานที่ห้างนี้ได้ ๑ ปี เขาต้องทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้างนี้เอง เนื่องจากหุ้นส่วนที่เข้าร่วมลงทุนในห้างต่างก็เป็นผู้มีฐานะดีจึงไม่ค่อยมีใครมาใส่ใจที่จะทำงาน หรือบริหารงานเท่าใดนัก

ขณะนั้นอายุของเขาย่างเข้าปีที่ ๑๗ จำต้องทำงานทุกอย่างในห้างแม้บางอย่างจะไม่เคยพบเห็นรู้จักมาก่อนเลยแต่เพื่อประดับประดาให้ห้างนี้ดำรงคงอยู่ต่อไปให้ได้ เพื่อใครต่อใครแต่หาใช่ตนเองไม่

งานที่ต้องทำในขณะนั้นคือ เป็นผู้ส่งซื้อสินค้าเอง รับคำสั่งซื้อสินค้าของลูกค้า จัดส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าในบรรยากาศมัวซัวมัวมืด ในบางครั้งอันเนื่องมาจากหัวอ่อนขาดความรู้และประสบการณ์

“ไม่เป็นไร ไม่มีใครรู้มาจากท้องพ่อท้องแม่สักคนนี่นา ทุกคนมาเสาะหาหลังลิ้มดาตูลูกแล้วทั้งนั้น” เป็นสิ่งที่เขาบอกตัวเองเพื่อการก้าวไปข้างหน้าทีละน้อยอย่างมั่นคง และมั่นใจ

เขาพยายามศึกษาหาความรู้ประสบการณ์จากผู้รู้ ร้านข้างเคียงชี้ทาง

สว่างบวกกับความมานะพยายาม ขยัน ซื่อสัตย์ อุตุน จนสามารถทำงานทุกอย่างในห้างนี้ได้โดยไม่ต้องมีใครมาดูแล

การที่เขาได้เรียนรู้และเสาะหาประสบการณ์ดังกล่าว ทำให้เขาได้รู้ถึงต้นทุนของสินค้าที่นำมาขาย และสามารถกำหนดราคาขายได้ว่าสินค้าชิ้นไหนจะขายในราคาเท่าใด เมื่อบวกกำไรและต้นทุน ของแถมที่ได้จากการเรียนรู้ครั้งนี้คือได้หัดเขียน เขียน อ่าน ภาษาจีน ที่เขียนกำกับไว้ในสินค้าจนสามารถเขียนชื่อของสินค้าได้ และสามารถเขียนชื่อที่อยู่ของลูกค้าทั่วประเทศไทยเป็นภาษาจีนได้ นับว่าความรู้และประสบการณ์ครั้งนี้มีคุณค่ามหาศาลต่อการทำงานมาจนถึงปัจจุบัน นั่นเป็นบทพิสูจน์ที่เห็นชัดๆ ว่าการทำงานมากมีแต่กำไร ไม่มีขาดทุน.....

แม้จะดิ้นรนจนขายลักป่านโดกก็ตาม การต่อสู้เพียงลำพังและโดดเดี่ยวขาดการเหลียวแลจากผู้เป็นเจ้าของ เหลือวิสัยที่เขาจะด้านทานปัญหาที่รุมล้อมได้ที่ร้ายแรงและสำคัญคือปัญหาการเงินและแล้วก็ถึงกาลอวสานของห้างดังกล่าวเมื่อเขาทำงานได้เพียง ๒ ปี ชีวิตครั้งนั้นจึงเป็นความหลังฝังไว้ในอดีตแต่หลงเหลือไว้ซึ่งความทรงจำและประสบการณ์

ตลอดระยะเวลาของการทำงานที่ลำพัง เขาคุ่นคิดถึงอนาคตของตนเองว่าจะสามารถอยู่อย่างนี้ไปได้นานสักเท่าใด แต่สิ่งหนึ่งที่ก่อตัวควบคู่มากับความคิดและกาลเวลาที่ผ่านไปแต่ละวัน คือการมองการณ์ไกล เพื่อความสดใส ในอนาคตวันข้างหน้า อันเป็นคุณลักษณะที่ค่อนข้างพิเศษของเขา

การทำธุรกิจการค้าหากไม่ลืมหุ้มตาดูทิศทางลม มัวแต่ก้มหน้าก้มตาทำตามลำพังเพียงคนเดียวโดดเดี่ยว ยากที่จะเติบโตได้ เขามองเห็นจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวในสังคมของคนจีนที่มักช่วยเหลือเกื้อกูลกันนับญาติเป็นพี่ เป็นน้อง เป็นพวกพ้องเดียวกันหากมีเส้นทางการทำมาหากินเหมือนกัน รวมทั้งผู้ที่มีเชื้อเดียวกัน ภาพสังคมของเจ้าสัวที่มักมาพบปะเจอะเจอกันในงานต่างๆ ดิดตราตรึงใจเขายิ่งนัก เขาอยากเป็นคนหนึ่งในสังคมนั้น

เขาเฝ้าสังเกตและครุ่นคิดหาวิธีการปูพื้นฐานให้ตนเองเป็นที่รู้จักในวงสังคมของพ่อค้าวานิช ที่มีฐานะทั้งหลาย เพื่อผลพวงในการทำธุรกิจในวันข้างหน้า แม้ว่าขณะนั้นจะมีอายุเพียงเริ่มเข้าสู่วัยหนุ่มต้นๆ เท่านั้น แต่ความคิด ความอ่าน ดูจะเกินอายุล้ำไปไกล

คนฉลาดหลักแหลมมักจะได้ประโยชน์จากการสังเกตเสมอ เขาสังเกตเห็นว่าในบรรดางานบุญกุศล และไม่กุศลทั้งหลาย เช่น ชื่นบ้านใหม่ แต่งงาน บวชนาค

โกนจุก งานศพ ฯลฯ งานที่ผู้หลักผู้ใหญ่มีหน้าที่การงานระดับสูงจะไปรวมตัวกันมากที่สุด คือ งานศพซึ่งเป็นโอกาสที่ทุกคนจะไปแสดงความเห็นใจเจ้าภาพ และแสดงความเคารพผู้เสียชีวิตในวาระสุดท้ายและทุกคนเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็น

นายสรสินธุ์ หาคำตอบให้กับตนเองได้ว่า จะพบปะผู้คนระดับสูงได้ที่ไหนเมื่อไหร่ อย่างไร.....

เขาซื้อโอกาสด้วยการสละแรงกายไปช่วยงานศพทุกงานในละแวกนั้น ช่วยทุกอย่างเท่าที่จะทำได้ เสิร์ฟน้ำ รับแขก ล้างถ้วยชาม ฯลฯ โดยไม่นั่งดูตายแม้แต่หนึ่ง ในขณะเดียวกันก็เข้าไปพูดคุย ทักทาย คนโน้น คนนี้ ทำความรู้จักกับผู้คน และให้ผู้คนรู้จักตนเอง ในวาระเดียวกัน

“เออ ไอ้ตื้อคนนี้ลูกใครนะ แก่แก่ งานศพเมื่อไหร่ก็เห็นอ้อเมื่อนั้น ขยันขันแข็งเอาการเอางาน มีน้ำใจดีนะ”

เจ้าตัวคนหนึ่ง สรุปรวข้อสังเกตุของตนเองให้เพื่อนพ่อค้าข้างเคียงฟังและแสดงความสนใจขอยืม

ความคิดและการกระทำของ นายสรสินธุ์ ได้ผลตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ เขาถูกทาบทามจากบริษัทที่อยู่ในวงการธุรกิจอุตสาหกรรมพลาสติกใหญ่หลายบริษัท เนื่องจากเห็นว่าเขาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ แต่แล้วในที่สุดเขาก็เลือกงานเป็นลูกจ้างที่ร้าน เลียกเซ่ง แถวลำเพ็ง ในตำแหน่งผู้ช่วยหลังจู้ (ผู้ช่วยผู้จัดการ) ได้รับเงินเดือนๆ ละ ๔๐๐ บาท ร้านดังกล่าวเป็นร้านขายของเบ็ดเตล็ดและของเล่นเด็กพวกพลาสติก ลูกโป่ง หนังสือ นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นมา

หลังจากทำงานที่ร้านเลียกเซ่งได้ ๓ ปี เจ้าของกิจการเห็นว่าการทำธุรกิจซื้อมาขายไป หรือการเป็นพ่อค้าคนกลาง (ยี่ปั้ว) นั้น ต่อแต่นี้ไปจะถูกกลดบทบาทลงโดยสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงในโลกธุรกิจ จึงสร้างโรงงานผลิตของใช้และของเล่นเด็กจากพลาสติกเสียเอง

เหมือนว่าวัดดลมนบน เมื่อทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้าถ้าไม่เจอลมบ้าบ้านป่วน ว้าวก็จะลอยฉิวกินลมไต่ระดับขึ้นไปสูงสุดเส้นเชือกในมือผู้เป็นเจ้าของ.....เฉกเช่นเดียวกับเจ้าของร้านเลียกเซ่ง เมื่อเป็นเจ้าของโรงงานผลิตเครื่องใช้เกี่ยวกับพลาสติกแล้ว ก็อยากขยับขยายเป็นผู้นำเข้าเม็ดพลาสติกมาใช้ในโรงงานและจำหน่ายให้ผู้ประกอบการรายอื่นๆ ด้วยในเวลาเดียวกัน

.....แต่มันไม่ง่ายอย่างที่คิด การทำงานย่อมเกิดปัญหาและอุปสรรคปัญหาที่เจ้าของโรงงานต้องเผชิญอันดับแรกคือ เรื่องการเงิน อันดับต่อมาคือ

กระบวนการในการจัดการติดต่อกับผู้ขายเม็ดพลาสติกในต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้เริ่มต้นจากตัวเลขเกือบเป็นศูนย์

ปัญหาทุกอย่างย่อมมีทางออก เจ้าของโรงงานเห็นหนว่ยก้านของนายสรสินธุ์ จึงมอบความไว้วางใจให้เป็นผู้ติดต่อกับผู้ขายเม็ดพลาสติกในต่างประเทศ ติดต่อขอวงเงินสำหรับการดำเนินธุรกิจกับธนาคาร ซึ่งนายสรสินธุ์เองก็ไม่เคยสัมผัสมาก่อนเลยเช่นกัน

“การทำงานมีแต่กำไร ไม่มีขาดทุน” เป็นคำพูดอมตะของสุภาพบุรุษผู้นี้ เขาไม่เคยย่อท้อหวาดหวั่นกับงานที่ถูกยัดเยียดให้มา เขาคิดเพียงว่าจะรับผิดชอบจนสำเร็จ ดับเครื่องชนให้รู้ตัวรู้ชั่วกันไปเลย...เขาคิดเช่นนั้นจริงๆ

ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น เขาพยายามเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยการสังเกตว่าคนอื่นทำอย่างไร ยอมเป็นคนโง่ในสายตาคนอื่น โดยการถามผู้รู้มากกว่าและเมื่อมีเวลาว่าง ก็จะเปิดพจนานุกรมแปลเอกสารต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาไทย

ด้วยวิธีการเช่นนี้ อะไรที่ไม่เคยรู้จักได้รู้ อะไรที่ไม่เคยเรียนก็ได้เรียน อะไรที่ไม่เคยเห็นก็ได้เห็น เขาได้เรียนรู้วิธีการนำเข้าเม็ดพลาสติกจากต่างประเทศ เริ่มจากการติดตอสั่งซื้อสินค้าจากผู้ขายในต่างประเทศ ติดต่อกับธนาคารเพื่อขอเปิด LC ซื้อสินค้าด้วยตนเอง ตลอดจนถึงติดต่อกับธนาคารแห่งประเทศไทยทางด้านการปริวรรตเงินตรา (การแลกเปลี่ยนเงินตรา) ติดต่อและดำเนินการทางด้านพิธีการศุลกากรตลอดจนรับสินค้าที่นำเข้ามา และส่งสินค้าให้แก่ลูกค้า

ไม่เพียงแค่นั้น เขายังได้เรียนรู้การผลิตสินค้าสำเร็จรูป ที่ทำจากเม็ดพลาสติกจากโรงงานของลูกค้าในลักษณะที่ว่า เม็ดพลาสติกชนิดใดใช้กับเครื่องจักรประเภทไหน อีกด้วย..... ใครยังอยากจะบอกอีกไหมว่า “ทำงานแล้วขาดทุน”..... ถ้าไม่มีการเรียนรู้ครั้งนั้น เขาอาจจะไม่มีวันนี้ วันที่มีธุรกิจหมื่นล้านอยู่ในความครอบครองก็ได้

หลังจากร้านเล็กเซ่ง ทำธุรกิจพลาสติกอย่างจริงจัง ประมาณ ๔-๕ ปี นายสรสินธุ์ได้ทำให้ร้านนี้สามารถเป็นผู้ค้าเม็ดพลาสติกรายใหญ่ของประเทศได้ และได้ทำงานอยู่ที่แห่งนี้ถึง ๑๕ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๒๐ จึงขอลาออก เพราะเห็นว่าการทุกอย่างอยู่ตัวไม่มีอะไรทำหยาอีกแล้ว ในขณะที่มียอดขายประมาณเดือนละ ๓๐๐-๔๐๐ ตัน เขาเองก็ได้รับเงินเดือนเพิ่มตลอดเวลา วันที่มีรายได้เงินเดือนที่ได้รับเป็นเดือนละ ๘,๕๐๐ บาท นับว่าไม่น้อยเลยเมื่อย้อนเวลาที่ผ่านมาถึง ๑๘ ปี

ระหว่างที่ทำงานอยู่ที่ร้านเล็กลงนั้นเขาเริ่มลงทุนกับพี่น้องจัดตั้งห้างหุ้นส่วน จำกัด ศรีเทพไทยการช่างขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ เพื่อดำเนินธุรกิจต่อเติมดัดแปลงรถยนต์

ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ จากประสบการณ์ ๑๑ ปีที่ผ่านมามันแสนคุ้มค่าเหลือประมาณที่เขาเอาหยาดเหงื่อแรงกายแลกมาซื้อประสบการณ์อันล้ำค่า และความรู้อีกมากมายในการผลิตเครื่องใช้ไม้สอยจากพลาสติก เขามองเห็นอัตราการเติบโตอย่างไม่หยุดยั้งของธุรกิจชนิดนี้

ด้วยเงินเดือน ๗๐๐ บาท ส่วนหนึ่งถูกเจียดไปซื้อเครื่องจักร เป่าถุงพลาสติก ไว้ที่บ้านเพื่อดำเนินการผลิตถุงพลาสติกออกขายสู่ตลาดในย่านที่พักอาศัย โดยใช้เวลาหลังเลิกงานที่ร้านมาผลิตถุงพลาสติก และส่งลูกค้าในเวลาว่างคืน ช่วงนั้นได้เปลี่ยน ชื่อ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเทพไทย การช่าง เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเทพไทย ในเวลาต่อมา

การลาออกจากร้านเล็กลง ครั้งนั้น เขายังไม่มีงานอื่นทำ นอกจากผลิตถุงพลาสติกที่บ้านของตนเอง แต่ขณะเดียวกันก็เกาะติดสถานการณ์ของวงการธุรกิจพลาสติกตลอดมา และได้เห็นว่าขณะนั้นประเทศญี่ปุ่นผูกขาดการขายเม็ดพลาสติกในประเทศไทย แต่เพียงผู้เดียว และโรงงานผลิตพลาสติกทั้งหลายก็จะได้ใช้เม็ดพลาสติกของประเทศอื่นเลย เนื่องจากไม่มีความรู้ว่ามีเม็ดพลาสติกของประเทศอื่นจะใช้กับเครื่องจักรของโรงงานได้หรือไม่

สิ่งเหล่านี้นายสรสินธุ์ บันทึกข้อมูลไว้ในความทรงจำจนหมดสิ้น และได้สะสมความรู้ที่ได้ศึกษามาก่อนแล้วว่า เม็ดพลาสติกชนิดใด ใช้ได้กับเครื่องจักรประเภทใด และได้ทราบว่ามีบริษัทผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ในทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกาจะเป็นผู้ผลิตเม็ดพลาสติกขาย และขายลิขสิทธิ์กรรมวิธีการผลิตเม็ดพลาสติกให้กับผู้ประกอบการในประเทศญี่ปุ่นด้วย

จากเหตุการณ์ดังกล่าวสร้างปมปริศนาให้เขายังนึก เขาตั้งข้อสงสัยว่า..... “ทำไมผู้ผลิตเม็ดพลาสติกเหล่านั้นไม่นำเม็ดพลาสติกมาขายในประเทศไทย”

เขาค้นหาคำตอบจนในที่สุดก็พบว่า ผู้ผลิตสินค้าจากพลาสติกในประเทศไทยไม่มีความรู้เรื่องเม็ดพลาสติกและใช้เม็ดพลาสติกของประเทศอื่นไม่เป็น นอกจากของประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น.....อ้อ! โอ้เอ๊ย.....

เขามองเห็นช่องทางเส้นทางการทำมาหากินใสแจ๋วรออยู่เบื้องหน้า สิ่ง

แรกที่เขาคำคือ ไปเจรจากับบริษัทผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ เช่น บริษัทเอสโซ่, บริษัทเชลล์ พร้อมขอรายละเอียดเกี่ยวกับการผลิตเม็ดพลาสติกของบริษัทผู้ค้าน้ำมันว่า ผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติกมีประเภทใดบ้าง ราคาเท่าใด

ผลการสำรวจข้อมูลครั้งนั้นได้ข้อสรุปว่า เม็ดพลาสติกจากประเทศในทวีปยุโรปและอเมริกา สามารถที่จะนำมาใช้กับเครื่องจักรที่ผลิตสินค้าพลาสติกในประเทศไทยได้ หน้าที่ยังมีราคาถูกกว่าเม็ดพลาสติกที่นำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่นเสียอีก

เมื่อทุกอย่างพร้อมสรรพเขาตัดสินใจสั่งเม็ดพลาสติกจากประเทศในแถบยุโรป และอเมริกาเข้ามาจำหน่ายให้แก่โรงงานที่ผลิตสินค้าพลาสติกทันที

.....แต่เหตุการณ์ไม่เป็นไปตามที่เขาคาดหวัง ผู้ผลิตเหล่านั้นไม่ยอมซื้อเม็ดพลาสติกจากเขา เนื่องจากเห็นว่าไม่ใช่เม็ดพลาสติกที่นำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่น และยังมีความเชื่อต่อไปอีกว่า เม็ดพลาสติกเหล่านั้นไม่สามารถนำมาผลิตสินค้าได้.....

“เจอศึกหนักซะแล้วซิเรา” เขารำพึงกับตนเอง

“มันต้องมีทางออกซิหน้า” เขาคุ่นคิดหาทางออก

“เล่นไม่ยาก” เขาหาทางออกให้กับตัวเองได้ กลยุทธ์ที่ใช้แก้ปัญหาครั้งนั้นมีหลายรูปแบบ เช่น ให้ความรู้ ชี้แจง โน้มน้าว และผลิตให้ดู และแล้วความสำเร็จจึงเป็นของเขา ผู้ผลิตสินค้าได้สั่งซื้อเม็ดพลาสติกเป็นจำนวนมาก เพราะราคาถูกกว่าการนำเข้าจากญี่ปุ่น จนเขาได้รับคำชมเชย จากบริษัทเอสโซ่ ว่าเป็นรายแรกที่สามารทำให้เม็ดพลาสติกของบริษัทเอสโซ่ขายได้ในประเทศไทย

ปัญหาแรกหลุดไปแล้วหนึ่งเปลาะ โลงอกเสียที่.....แต่แล้วปัญหาใหม่ก็ตามเข้ามาจนได้.....

“เงินทุนมหาศาลอย่างนี้ จะทำอย่างไรดีล่ะ”

ประสบการณ์ที่ผ่านมาช่วยแก้ปัญหาให้เขาอีกครั้ง เขาไปติดต่อกับธนาคารเพื่อขอกู้เงินสินเชื่อ พยายามชี้แจงให้ธนาคารทราบว่าการนำเม็ดพลาสติกมาขายนั้น ได้รับผลตอบแทนที่ดีแถมมีความเสี่ยงน้อย เนื่องจากมีการขายสินค้าล่วงหน้ากับลูกค้าไว้ก่อนแล้วและจะได้รับเงินจากผู้ซื้อในวันที่สินค้ามาถึง พร้อมกับส่งสินค้าให้แก่ผู้ซื้อทันที ในที่สุดธนาคารจึงอนุมัติวงเงินสินเชื่อให้กับเขาจึงทำให้ธุรกิจดำเนินต่อไปด้วยดีถึงขนาดผู้นำเข้าเม็ดพลาสติกจากญี่ปุ่นเลิกดำเนินการไปโดยปริยาย

คุณงามความดีของนายสรสินธุ์ ครั้งนี้ คือ เขามีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบการพลาสติกและผู้บริโภคได้ซื้อสินค้าในราคาถูกลง

สองปีต่อมากิจการขยายไปมากจนสามารถมีส่วนแบ่งการตลาดในการจำหน่ายเม็ดพลาสติกได้ถึงร้อยละ ๔๐ ของประเทศไทย มียอดขายเดือนละประมาณ ๓,๐๐๐-๔,๐๐๐ ตัน หรือนับพันล้านบาทต่อปี ถือว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจยิ่ง

ภายหลังรัฐบาลมีนโยบายที่จะให้มีการตั้งโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกในประเทศไทย เขาจึงได้ลอบหาทางการนำเข้าเม็ดพลาสติกลง และได้สร้างโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๒๕ และเป็นโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกแห่งแรกของประเทศไทย ขณะเดียวกันก็ได้สร้างโรงงานผลิตยางรัด หรือที่เรียกว่ายางหนังสติ๊ก สร้างโรงงานผลิตน้ำยางข้น และโรงงานผลิตสินค้าสำเร็จรูปที่ทำมาจากพลาสติกทุกชนิดกว่า ๒๐ โรงงาน รวมทั้งได้ดำเนินการสร้างนิคมอุตสาหกรรม เพื่อรองรับโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่อยู่กระจัดกระจายให้เข้ามาก่อสร้างโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมเพื่อเป็นการลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติที่นิยมสร้างโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม

ปัจจุบันกิจการของนายสรสินธุ์ มีพนักงานอยู่ในความดูแลเป็นพนักงานระดับบริหารจำนวนกว่า ๑๐๐ คน มีพนักงานกว่า ๕,๐๐๐ คน เขาได้ใช้ความรู้ความสามารถประสบการณ์ที่มีอยู่บริหารกิจการและบริหารงานบุคคลได้อย่างดีจึงจนทำให้กิจการเติบโตขยายตัวได้มากขึ้น ซึ่งขณะนี้มีทรัพย์สินรวมทั้งหมดกว่าหมื่นล้านบาทและดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการ บริษัทในกลุ่มบริษัทศรีเทพไทยหลายบริษัท ประกอบด้วยบริษัทที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในปัจจุบัน ๒๘ บริษัท เช่น

๑. บริษัท ศรีเทพไทยคอร์ปอเรชั่น จำกัด นำเข้า ส่งออกและเป็นตัวแทนจำหน่ายเม็ดพลาสติกทุกชนิด เป็นตัวแทนจำหน่าย และให้บริการเครื่องจักร อุปกรณ์เครื่องใช้ในการผลิตพลาสติก เช่น เครื่องฉีดพลาสติก เครื่องกรองน้ำมัน เครื่องรีดทำถุงพลาสติก

๒. บริษัท เวอร์ลแวร์โพลี โปรดักส์ จำกัด ผลิตสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องเขียน เครื่องใช้ในสำนักงาน

๓. บริษัท ไทยโพลีโปรดักส์ จำกัด ผลิตถุงพลาสติกชนิดต่าง ๆ จำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ

๔. บริษัทศรีไทยการยาง จำกัด ผลิตและส่งออกยางรัดของและยางท่อ

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะหันซ้ายแลขวาดูข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของเขาที่ผลิตมาจากพลาสติกทั้งหลายแหล่ ล้วนแล้วมาจากความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของหนึ่งสมอง สองมือของสุภาพบุรุษผู้มีนามว่า นายสรลีนธู ไตรจักรภพ ผู้ยึดถือคำกล่าวที่ว่า “การทำงานมาก มีแต่กำไรไม่มีขาดทุน” ด้วยวัย ๔๘ ปี ถิ่นกำเนิดคือ อำเภอปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เป็นบุตรคนที่สองของนายยี่ฮัง - นางเจิ้ง แซ่เซียว มีพี่น้องรวม ๕ คน ภรรยาชื่อ นางเพ็ญประภา ไตรจักรภพ มีบุตรและธิดารวม ๔ คน อยู่บ้านอันแสนอบอุ่น เลขที่ ๓๗/๑๗ หมู่ที่ ๖ ซอยพรีเมียร์ ๑ ถนนศรีนครินทร์ แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

เขาสำเร็จการศึกษา ชั้นประถมศึกษา จากโรงเรียนปทุมวัน และมีธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนผู้ใหญ่วัดwijิตรการนิมิตร และขณะนี้กำลังศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก และตั้งใจจะศึกษาให้สูงสุดเท่าที่จะทำได้ เพราะเขาเห็นว่าการศึกษาคือการพัฒนาชีวิต และคุณภาพของคน

ด้วยคุณงามความดีที่มีมาตลอด เขาจึงได้รับความดีความชอบ เช่น ได้รับมอบเข็มหรือแหวนรูปกระเป๋าคันชัง เครื่องแบบเต็มยศทหารมหาดเล็กฯ ซึ่งเป็นของที่ระลึกส่วนพระองค์ไว้เพื่อประดับเครื่องแต่งกายและเป็นเกียรติ จากผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ได้รับมอบเข็มเครื่องแบบรูปกระเป๋าคันชังเครื่องแบบเต็มยศทหารม้ารักษาพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จากผู้บังคับการกรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์

บริษัท ศรีเทพไทยคอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้รับรางวัลเกียรติยศธุรกิจเงินล้าน โดยได้รับประกาศนียบัตรจาก พลเอกประยุทธ์ จารุมณี ในฐานะประธานคณะกรรมการจัดงานธุรกิจเงินล้าน เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

บริษัท ศรีเทพไทยเลเท็กซ์ จำกัด ได้รับโล่รางวัลสินค้าแห่งปี พ.ศ. ๒๕๓๒ จาก ฯพณฯ บรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

นอกจากนี้ยังได้รับตำแหน่งหน้าที่การงานที่สำคัญอีกมากมาย ดังนี้คือ พ.ศ. ๒๕๒๐-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัทในกลุ่มบริษัทศรี-เทพไทย

พ.ศ. ๒๕๓๐-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท มิตรภาพอุตสาหกรรม

ชีวิตต้องสู้

พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๖	กรรมการ บริษัท อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๖	ประธานกรรมการบริหาร บริษัท มรดก อินเดียสตรี จำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๑-ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท โรงงานกระสอบปทุมธานี จำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๓	กรรมการ บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ธนทรัพย์ จำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๒-ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บริษัท มหาชัยพัฒนา ที่ดิน จำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๒-ปัจจุบัน	ที่ปรึกษา สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย
พ.ศ. ๒๕๓๓-ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหาร บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพ จำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๓-ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ บริษัท ไทยมาสเตอร์ แพนค จำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๓-ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท นารายณ์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๓-ปัจจุบัน	อุปนายก สมาคมผู้ประกอบการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ในขณะที่เดียวกันตลอดระยะเวลาของการดำเนินชีวิตที่ผ่านมาเขาได้ชื่อว่าเป็นผู้กตัญญูแก่เวทีต่อบุพการี เคราฟเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาปฏิบัติต่อบิดามารดาเยี่ยงบุตรที่ดีสงเคราะห์บิดามารดา ญาติ พี่น้อง ชยันหมั่นเพียรเสียสละอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในกิจการด้านต่างๆ ทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ และสติปัญญาเสมอมา มูลค่าสุดท้ายจะนำมาเจนนับในที่นี้ได้โดยไม่คาดหวังสิ่งตอบแทนใดๆ

คนดีมีคุณค่าต่อสังคมประเทศชาติบ้านเมืองเช่นนี้จึงควรได้รับการยกย่องจากสังคมมิใช่หรือ

ดังนั้น วิทยาลัยครูจันทระเกษม สหวิทยาลัย รัตนโกสินทร์ จึงพิจารณา

เสนอให้นายสรสินธุ์ ไตรจักรภพ รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ศศ.บ.) สาขาศิลปศาสตร์ สายบริหารธุรกิจและการจัดการ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗

ทั้งหมดจึงเป็นที่มาของสมญา “เจ้าพ่อพลาสติก” นั้นเอง.....

จากชีวิตจริงของ นายสรสินธุ์ ไตรจักรภพ เลขที่ ๓๗/๑๗ หมู่ที่ ๖
ซอยพรีเมียร์ ๑ ถนนศรีนครินทร์ แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

สัมภาษณ์ : สมปอง จันทรมานิตย์

ประณม จันทิม

เขียน : สมปอง จันทรมานิตย์

ภาพ : ประณม จันทิม

กว่าจะเป็นครูดีเด่น

หนึ่งอาจารย์ควรคำนึกกราบไหว้
คืออาจารย์ “วลีรักษ์” แนวทางครู
สั่งสอนศิษย์ให้มีรู้ดีชั่ว
จัดพัฒนาจิตทุกปี

ศรีนางรองเทอดไ้ว่างงามหุ
พัฒนาความรู้คู่คุณธรรม
มุ่งเตือนตัวเตือนจิตมิถล้า
เพื่อศิษย์นั้นมีคุณธรรมประจำใจ

ตอน หนึ่งของบทกลอนเทิดทูนพระคุณครูข้างบนนี้ เขียนขึ้นโดยนักเรียนโรงเรียนนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ซึ่งมีความซาบซึ้งในคุณความดีของ อาจารย์วลีรักษ์ โสภวงศ์ ผู้มิใช่เพียงครูผู้สอนวิชาพุทธศาสนาแก่พวกเขาอย่างเดียวเท่านั้น แต่อาจารย์วลีรักษ์ยังเป็นครูผู้ริเริ่มโครงการพัฒนาจิตเยาวชน โครงการมารยาทงาม และยังเป็นครูผู้สอนพุทธศาสนาดีเด่นอีกด้วย ซึ่งโครงการต่างๆ เหล่านี้ อาจารย์วลีรักษ์ ได้ทุ่มเททั้งกำลังใจและกำลังความสามารถทั้งหมด เพื่อหวังให้ลูกศิษย์เกิดการพัฒนาทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และการเรียน ความทุ่มเทและความจริงใจ ประกอบกับความมีเมตตาจิตของท่าน ทำให้นักเรียนทั้งหลายของโรงเรียนนางรองรุ่นแล้วรุ่นเล่า ซาบซึ้งในคุณความดีของท่าน ซึ่งท่านเปรียบเสมือนแม่คนหนึ่ง ดังนั้นนักเรียนโรงเรียนนี้จึงพากันเรียกอาจารย์วลีรักษ์ของพวกเขาว่าคุณแม่กันทุกคน

กว่าที่อาจารย์วลีรักษ์จะได้มาเป็นคุณแม่และเป็นครูดีเด่นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมแห่งนี้ อาจารย์วลีรักษ์ได้เคยเป็นครูโรงเรียนระดับประถมมาก่อน แต่ความทุ่มเทกับงานในครั้งนั้นกลับทำให้อาจารย์ผิดหวังครั้งแล้วครั้งเล่าเป็นเวลานานกว่า ๒๐ ปี แต่แล้วความผิดหวังและความแห้งแล้งต่างๆ ในจิตใจ ก็กลับสดชื่นเบิกบานขึ้นมาใหม่ เมื่ออาจารย์ได้มาสอนที่โรงเรียนนางรองแห่งนี้ และที่นี่ได้มองเห็นคุณค่าของความเป็นครูที่มีอยู่ในตัวของอาจารย์อย่างแท้จริง เพชรอย่างอาจารย์จึงได้มีโอกาสประกายแสงอีกครั้ง แม้เวลาจะล่วงเลยมากกว่า ๕๕ ปี แล้วก็ตาม แต่เพชรเม็ดนี้ยังพร้อมที่จะประกายแสงต่อไป ที่ล้ำค่าเพชรเม็ดนี้มีไขจะประกายแต่เพียงแสงแห่งความรู้เท่านั้น แต่ยังประกายแสงแห่งธรรมอีกด้วย

แสงความรู้ที่คู่กับแสงธรรมนี้ ผูกพันกับชีวิตอาจารย์มาตั้งแต่สมัยเป็นเด็กๆ แต่เพิ่งมาประกายแสงเด่นชัดก็ที่โรงเรียนนางรองนี้ ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจเลยว่าทำไมอาจารย์วัลลภ จึงทุ่มเททั้งความรู้และคุณธรรมให้กับเด็กขนาดนี้ อาจารย์เล่าว่า พ่อแม่ปลูกฝังเรื่องธรรมะให้อาจารย์ตั้งแต่เด็ก จึงศรัทธาเรื่องนี้ตลอดมา เมื่อได้มาทำงานเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ จึงทุ่มเทเต็มที่ ดังนั้นมองไปที่ไหนก็จะเห็นนักเรียนโรงเรียนนี้ ยิ้มแย้มแจ่มใส มารยาทงามกันแทบทุกคน ผลงานของอาจารย์วัลลภมิได้เป็นนักพัฒนา แต่เพียงที่กล่าวถึงภายในโรงเรียนเท่านั้น นอกโรงเรียนอาจารย์ยังเป็นนักพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม อีกมากมาย จนเป็นที่ศรัทธา รักใคร่ นับถือของคนทั่วไป

ในวันนี้อาจารย์วัลลภ ได้เข้าไปนั่งในจิตใจใครต่อใครได้ไม่ยากนัก เพราะความเป็นคนดีมีคุณธรรม มีอุดมการณ์อันสูงส่ง ที่ต้องการพัฒนาคน ด้วยความตั้งใจจริงและเสียสละ แม้ชีวิตที่ผ่านมาอาจารย์ต้องเผชิญทั้งความทุกข์และสุข ละครเล้ากันไป แต่นั่นแหละคือรสชาติของชีวิตอย่างหนึ่งของปุชนิยบุคคล ที่ชื่อว่า อาจารย์วัลลภ โสภวงศ์

ครูนั้นคือแบบอย่างเพื่อสร้างชีพ	คือประทีปส่องสว่างทางไสว
ผู้ส่งศิษย์ข้ามฝั่งอย่างปลอดภัย	หวังเพียงให้ศิษย์นั้นดีเป็นศรีคน
ท่านอบรมสั่งสอนดังพ่อแม่	หวังเพียงแต่ศิษย์น้อมนำสัมฤทธิ์ผล
ท่านมุ่งมั่นขัดเกลาเยาวชน	ให้เป็นคนสมดังคำ “ปรีชญาครู”

อาจารย์วัลลภ โสภวงศ์ เกิดที่อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นบุตรคนที่ ๔ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๘ คน บิดามารดามีอาชีพทำนา ฐานะยากจน ดังนั้นลูกๆ ทุกคนจึงต้องช่วยกันทำงานตั้งแต่เด็กโดยต้องแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบหน้าที่ของอาจารย์คือหลังเลิกเรียนต้องหาน้ำจากบ่อซึ่งก็ไม่ไกลจากบ้านพักวันละ ๑๐ หาบ ขณะที่หาบต้องวิ่งไปด้วยเพราะอาจารย์ตัวทั้งเล็กทั้งผอม ถ้าไม่วิ่งจะหาบไม่ไหวเพราะหนัก บางครั้งขณะหาบน้ำก็อ่านหนังสือไปด้วย ซึ่งอันนี้เป็นความสามารถพิเศษ นอกจากหาบน้ำแล้ว ยังต้องหาฟืนอีกด้วย การทำงานเพียง ๒ งาน คงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรสำหรับเด็กชนบททั่วไป แต่อาจารย์วัลลภ แปลกกว่า

เด็กอื่นตรงที่ อาจารย์ต้องทำงานอย่างอื่นอีกหลายอย่าง เพื่อหาเงินเป็นค่าเล่าเรียนหนังสือเอง ตั้งแต่ชั้น ป.๑ โดยไม่เคยขอเงินจากพ่อแม่ ดังนั้นงานประจำวันของอาจารย์ตอนอยู่ ป.๑ และมีอายุเพียง ๙ ขวบ จึงไม่ใช่ธรรมดาเสียแล้ว

แต่ก่อนที่อาจารย์ลี้รักษ์จะเริ่มทำงานเพื่อหาเงินเรียนหนังสือเองนั้น อาจารย์ได้เล่าถึงเหตุการณ์สะเทือนใจบางอย่างที่เกิดในวัยเด็ก ซึ่งขณะนั้นมีอายุเพียง ๙ ขวบ และเพิ่งเข้าเรียน ป.๑ ได้เพียง ๓-๔ เดือนเท่านั้นว่า ป้าของอาจารย์เห็นว่าอาจารย์เป็นคนคล่องแคล่วว่องไวทำงานบ้านเก่ง ได้ชวนไปเรียนหนังสือที่อำเภอศรีนครภูมิ จังหวัดสุรินทร์ด้วย ตอนแรกอาจารย์รู้สึกดีใจที่ญาติจะส่งเสียให้ร่ำเรียนหนังสือ จึงตั้งใจจะทำงานทดแทนให้ แต่เมื่อไปถึงกลับถูกใช้ให้ทำงานอย่างเดียวโดยไม่ให้เรียนหนังสือ เริ่มตั้งแต่ขายของชำ ทำงานบ้านสารพัดอย่างจนกระทั่งเก็บผักไปขายที่สถานีรถไฟตอนตี ๑ ตี ๒ จนเกือบครบรถไฟตายหลายครั้ง ครั้นจะหนีกลับบ้านก็ไม่กล้า คิดถึงพ่อแม่ก็คิดถึง แทนที่จะได้รับใช้พ่อแม่เพราะพ่อแม่ก็ลำบากกลับต้องมานั่งเป็นคนรับใช้ป้า ดังนั้นในช่วงเวลานั้นอาจารย์จึงรู้สึกทุกข์มากกว่าสุข เวลาผ่านไปปีเศษ แม่สั่งให้พี่สาวมาเยี่ยมจึงรู้ความจริง พี่สาวจึงเปลี่ยนตัวให้อาจารย์กลับบ้าน โดยพี่สาวจะอยู่แทน อาจารย์จึงต้องเดินทางกลับบ้านคนเดียวทั้งที่กลัวแสนกลัว แต่ก็ยังนับว่าโชคดี ในขณะที่เดินทางอยู่คนเดียวข้างทางพบคนขับเกวียนผ่านมาจึงขออาศัยไปด้วย ด้วยความไกลของระยะทางและไม่มีรถยนต์วิ่งผ่านจึงต้องค้างคืนในป่ากับคนที่ไม่รู้จัก รุ่งเช้าจึงเดินทางต่ออีก ๑ วัน จึงถึงบ้าน

กลับมาอยู่บ้านแล้ว ชีวิตเหมือนเกิดใหม่ อาจารย์กลับเข้าไปเรียนหนังสือชั้น ป.๑ ใหม่อีกครั้ง แม่พ่อแม่จะไม่มีเงินให้เรียนแต่จากประสบการณ์การทำงานที่บ้านป้าทำให้อาจารย์คิดอยากจะทำงานหาเงินเรียนเอง อาจารย์จึงเริ่มต้นชีวิตการทำงานเกินความสามารถเด็ก ป.๑ ก็ตอนช่วงนี้เอง เริ่มตั้งแต่เข้าต้องรีบไปขายผักที่ตลาดนางรอง ซึ่งผักที่นำไปขายจะมัดโตกว่าคนอื่น อาจารย์บอกว่าขายได้ง่ายและจะเรียกลูกค้าให้อุดหนุนนักเรียน ลูกค้าก็จะสงสารช่วยอุดหนุน นอกจากนั้นยังรู้จักการแถม การเหมา ผักของอาจารย์จึงขายหมดเร็ว ได้กำไรวันละ ๓ บาทสลึงทุกวัน เงิน ๓ บาท อาจารย์เก็บใส่กระบอกไม้ไผ่ไว้ ส่วนอีกหนึ่งสลึงจะเป็นค่าขนมขายผักเสร็จแล้วจะรีบไปโรงเรียนเพื่อขายทอฟฟี่ ได้กำไรอีก ๒๐ บาท ก็เก็บไว้พอเลิกเรียนจะรีบกลับบ้านไปต้กน้ำ หาฟืน และเก็บผักไว้สำหรับขายวันรุ่งขึ้นเสร็จแล้วจะวิ่งไปตลาดเพื่อไปซื้อน้ำตาลมาทำทอฟฟี่ตามที่ครูในโรงเรียนสอนไว้

ส่วนมะพร้าวและงาที่อยู่ในสวนแล้ว เมื่อกลับถึงบ้านก็จะรีบมัดผักและกวาดทอฟฟี่ ซึ่งงานทั้งหมดจะทำคนเดียว มีบ้างที่อาจารย์เคยเอาทอฟฟี่ไปเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนให้น้องๆ ช่วยทอทอฟฟี่ โดยแลกค่าแรงเป็นทอฟฟี่คนละ ๕ เม็ด งานในแต่ละวัน อาจารย์เล่าว่า กว่าจะเสร็จเรียบร้อยก็ราว ๔-๕ พุ่ม

และเมื่อรุ่งเช้างานของอาจารย์ก็เริ่มต้นเช่นนี้ต่อไปอีก สิ่งสำคัญที่ทำให้งานจำนวนมากของอาจารย์ทำได้เสร็จรวดเร็วก็คือ ความคล่องแคล่วว่องไวและชอบวิ่งมากกว่าเดิน จนกระทั่งการวิ่งบ่อยๆ ทำให้กลายเป็นนักกีฬาของโรงเรียนตั้งแต่นั้น ป.๑ จนจบวิทยาลัยครู แม้จะมีงานต้องทำมากแต่เรื่องการเรียนไม่เคยเสีย ผลการเรียนจะอยู่ในเกณฑ์ ๘๐% ขึ้นไปทุกครั้ง ได้ที่ ๑ หรือไม่ก็ที่ ๒ เป็นประจำ เรียนก็ดี กีฬาก็เด่น เงินเก็บก็มี แต่อาจารย์ก็ไม่เคยฟุ่มเฟือย ใม่มีก็ไม่กิน อะไรไม่จำเป็นก็ไม่ใช้ เสื้อผ้าก็ใส่แต่ชุดเก่าๆ ขาดๆ ของพี่ กระดานชนวนก็หาเอาปับเก่าๆ มาขุดสนิมออกแล้วดัดเป็นแผ่น ใช้หินเขียนแทนชอล์ก และสิ่งเหล่านี้ก็ไม่เคยทำให้อาจารย์คิดอายใคร กลับภูมิใจในสิ่งที่มียู่ ปฏิบัติอยู่ด้วยซ้ำไป

เมื่อขึ้นชั้น ป.๔ อาจารย์ก็แทบจะไม่ค่อยได้เรียนเท่าไรแล้ว เนื่องจากเรียนเก่งทำงานคล่องหลายอย่าง ครูในโรงเรียนจึงใช้ให้ทำโน่นนี่ให้โรงเรียนอยู่เสมอๆ และสิ่งหนึ่งที่เป็นความภาคภูมิใจอย่างที่สุดคือ ครูใช้ให้ไปสอนหนังสือน้อง ป.๑ ป.๒ เป็นประจำ และตรงนี้ก็คือจุดเริ่มต้นของความรู้สึกรักวิชาชีวศครู และยังได้รับรางวัลจากครูบ่อยๆ จากการเรียนดี ประพฤติดี และเป็นนักกีฬาของโรงเรียน จึงเกิดความประทับใจในตัวครูยิ่งขึ้น และในระหว่างเรียนอยู่ชั้น ป.๔ นี้เอง อาจารย์วสิริรักษ์ก็ได้มีโอกาสไปวัด ทำบุญ ฟังเทศน์ และได้ช่วยงานวัดเล็กๆ น้อยๆ บ่อยขึ้นจากการที่พ่อเป็นมัคทายกวัด และแม่ชอบไปนั่งบำเพ็ญภาวนาที่วัด และทุกครั้งที่แม่ไปนั่งภาวนาที่วัด อาจารย์ก็จะเอาเงินที่เก็บไว้ไปซื้อโอวัลติน ซึ่งเป็นของกินที่ดีที่สุดขณะนั้นไปให้แม่ทุกวัน วันละถุง ราคาถุงละ ๑ บาท จนใครก็ออกปากชมว่าอาจารย์เป็นคนกตัญญู และคำชมคำนี้ทำให้อาจารย์ทำน้าหวานไปแจกคนทั่ววัดเช่นกัน - ความผูกพันกับวัดค่อยๆ ซึมซับเข้าไปในจิตใจของอาจารย์วสิริรักษ์ทุกวันๆ โดยที่อาจารย์เองก็ไม่รู้ตัว รู้แต่ว่าสิ่งที่อาจารย์ศรัทธาทำ ทำให้อาจารย์คิดอยากทำความดีเท่านั้นเอง

จบ ป.๔ อาจารย์วสิริรักษ์ ได้สอบเข้าเรียนต่อ ม.๑ โรงเรียนนางรอง โดยสอบได้เป็นที่ ๑ ทางโรงเรียนจะให้ทุนเรียนดี แต่ก็น่าเสียดายที่อายุเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงต้องทำงานหาเงินเรียนเองต่อไปเหมือนเดิม และยังคงเป็นนักกีฬา ทำ

เช่นนี้ ประกอบกับทำงานที่โรงเรียนนี้มา ๗ ปี โอกาสได้ ๒ ชั้นก็ยากมากเพราะขั้นตอนซับซ้อนวุ่นวาย แม้จะเป็นที่รักของผู้ใหญ่ก็ตาม อาจารย์จึงขอโอนย้ายกลับบ้านที่นางรอง อาจารย์ใหญ่พอรู้ข่าวก็ไม่อยากขัดขวางแต่ก็เสียดายคนดีอย่างอาจารย์มาก จนต้องตามไปขอร้องอาจารย์ให้กับลูกชาย สุดท้ายอาจารย์ก็ใจอ่อนเพราะผู้ใหญ่ต่างก็สนับสนุน เมื่อถึงวันดูเรียนหอ พี่ชายของว่าที่เจ้าบ่าวของอาจารย์เกิดพูดจาสบประมาทว่าอาจารย์ยากจน อาจารย์จึงประกาศยกเลิกการแต่งงาน ถึงแม้จะมีการตามมาขอโทษภายหลัง

ที่โรงเรียนนางรองยุททกาด เมื่ออาจารย์โอนมาอยู่ใหม่ อาจารย์สังเกตเห็นเด็กนักเรียนที่ไม่น่าสงสาร เพราะไม่ค่อยได้กินอาหารเข้ามาโรงเรียน อาจารย์จึงชวนเพื่อนครูทำนํ้านมถั่วเหลืองแจกเด็กด้วยเงินทุนตัวเอง อีกส่วนหนึ่งก็ขายถูกๆ ได้เงินมาก็นำไปเป็นทุนหมั้นเวียนทำแจกต่อไป แม้อาจารย์จะทุมเทและตั้งใจทำงานมากสักเท่าไร ๑๓ ปีผ่านไป กำลังใจเรื่องการทำงานจากผู้ใหญ่ กลับไม่มีเหมือนเดิม เมื่อความแห้งแล้งเกาะกินใจอาจารย์มาเนิ่นนานถึง ๑๓ ปี อาจารย์ก็เริ่มจะท้อและคิดหนีโดยขอเรียนต่อ แต่เมื่อสมัครไปเรียนทางโรงเรียนกลับให้คนอื่นไปเรียน ความผิดหวังครั้งแล้วครั้งเล่า ทำให้อาจารย์คิดว่าที่อื่นอาจให้อาจารย์มากกว่านี้ การโอนครั้งที่ ๒ จึงเกิดขึ้น

ขณะที่ขอโอนก็มีปัญหาอุปสรรคมากมาย เพราะทางอำเภอไม่ให้โอนย้ายทันที เนื่องจากทราบว่าคุณครูยั่วลิรักเป็นคนดี ชื่อสัตย์ และจริงใจต่อการทำงาน ขอให้อาจารย์อยู่ต่อเพื่อเหตุผลบางประการ อาจารย์เห็นว่าทางอำเภอขอไว้จึงอยู่ต่อได้ระยะหนึ่ง ก็ได้โอนมาที่โรงเรียนนางรอง ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมดังที่ต้องการ

ในฐานะศิษย์เก่า อาจารย์ยั่วลิรัก เมื่อได้โอนมาที่วันนี้วันแรกก็เขียนรายงานเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนถึงความสามารถที่มีอยู่ และประสบการณ์การทำงาน ความตั้งใจ และอยากเสียสละ เพื่อแก้ปัญหาวิัยรุ่น ทำให้ผู้อำนวยการโรงเรียนพอใจ และให้ขวัญกำลังใจอาจารย์ โดยการอนุมัติโครงการแรกที่อาจารย์เสนอมา ให้ดำเนินการได้ทันที คือโครงการมารยาท อาจารย์จึงดีใจที่โครงการนี้ผู้ใหญ่สนับสนุน และโครงการนั้นเป็นโครงการแรกของโรงเรียนที่อาจารย์เป็นผู้ริเริ่มขึ้นมา และเมื่อทำโครงการนี้ได้ ๔ ปี ผลงานก็เริ่มปรากฏ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมดีขึ้น ตั้งใจเรียนมากขึ้น มารยาทดีขึ้น จนผู้ปกครองกล่าวชมอาจารย์ที่สอนวิชานี้กับผู้อำนวยการโรงเรียน เมื่อผู้อำนวยการเห็นผลงานการทุ่มเทของอาจารย์ถึงขนาดลงทุนทำวุฒิบัตรแจกเด็กเองด้วย ดังนั้นในปีที่ ๔ ของการ

ทำงานที่โรงเรียนนี้ อาจารย์ยั่วลิรักจึงได้ ๒ ชั้นเป็นครั้งแรกของชีวิตการทำงาน ตลอดระยะเวลา ๒๕ ปี เมื่อโครงการมารยาทเกิดการตื่นตัวขึ้น อีก ๔ ปีต่อมา อาจารย์ยั่วลิรักก็ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาพุทธศาสนาเด็ก ม.๔ ในตอนแรก อาจารย์รู้สึกแปลกใจที่ต้องสอนวิชานี้ แต่เมื่อคณะครูลงความเห็นว่าย่เหมาะสมกับอาจารย์ที่สุด อาจารย์เองก็ชอบเรื่องธรรมะอยู่แล้ว จึงถือโอกาสลงมือศึกษาเรื่องธรรมะนี้ให้ลึกซึ้งมากกว่าเก่า โดยการหาตำรารับตำรามาอ่านให้มากที่สุด ศึกษาจากตำราอย่างเดี่ยวอาจารย์ก็คิดว่าคงไม่พอ เพราะอาจารย์ต้องสอนสมาธิด้วย จึงตัดสินใจไปศึกษาด้วยตนเอง โดยสืบหาสถานที่ที่มีการฝึกสมาธิ ก็มีผู้แนะนำให้ไปที่วัดป่าสาละวัน อำเภอ nangrong เมื่ออาจารย์ไปฝึกที่นั่น ๕ วัน ก็ยังไม่เข้าใจ เพื่อนๆ ชุดที่มาฝึกพร้อมกันจึงได้ชวนไปฝึกต่อที่วิทยาลัยอาชีวะ ที่นี้อาจารย์ได้มาพบท่านวิทยากรผู้สอนและเกิดความประทับใจในตัวท่านวิทยากรเป็นอย่างมาก จึงขอเข้าฝึกอบรมด้วย แต่คณะผู้จัดอบรมกลับไม่ยินยอมให้เข้าฝึก อาจารย์กับเพื่อนๆ อีก ๕ คน จึงไม่ยอมกลับ นั่งเฝ้าอยู่ที่นั่นจนท่านวิทยากรใจอ่อนยอมฝึกให้ ด้วยความตั้งใจแน่วแน่ที่จะฝึก ในวันที่ ๔ ของการฝึกสมาธิ อาจารย์ยั่วลิรัก จึงประสบความสำเร็จ สามารถนั่งสมาธิได้ จึงกลับไปโรงเรียนด้วยความมั่นใจ และเริ่มจัดฝึกอบรมสมาธิให้กับนักเรียนจำนวน ๑๐๐ คน ที่เลือกเรียนโครงการนี้ ในครั้งแรกของการจัดอบรม อาจารย์พบปัญหาอุปสรรคนานัปการ เริ่มตั้งแต่ไม่มีงบประมาณ ก็ใช้วิธีขอบริจาคจากวัดบ้าง ผู้ใจบุญบ้าง จัดฉายหนังเรื่องธรรมะบ้าง ขาดเหลืออาจารย์ก็ออกเอง เรื่องสถานที่ก็ใช้ในโรงเรียนไปก่อน เรื่องอาหารก็เก็บพืชผักที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาทำ ที่ทำบ่อยก็คือ มะละกอ และที่สำคัญคือ ผู้จัดอบรมมีคนไม่มาก แต่การฝึกอบรมครั้งแรกแม้จะผ่านไปด้วยทุลักทุเลแต่ผลงานเป็นที่พอใจของอาจารย์

อาจารย์ยั่วลิรัก ได้เล็งถึงผลของการฝึกสมาธิของนักเรียนรุ่นแรกว่า อาจารย์ได้ติดตามพฤติกรรมของนักเรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ผลการเรียนจะดีขึ้น และยังส่งผลถึงพฤติกรรมต่างๆ ก็ดีขึ้นด้วย ดังนั้นความทุ่มเทของอาจารย์จึงไม่สูญเปล่า แต่ยังคงเกิดกำลังใจที่จะฝึกนักเรียนในรุ่นต่อไป

โครงการฝึกสมาธิหรือโครงการพัฒนาจิตใจของอาจารย์เป็นหนึ่งใน ๒ โครงการพิเศษที่นักเรียนชั้น ม.๔ ต้องเลือกเรียน อีกโครงการคือ พุทธศาสนา วันอาทิตย์ โครงการฝึกสมาธินักเรียนต้องฝึกเรียน ๗ วัน ที่วัดป่าเรไร อำเภอ nangrong นี้เอง ซึ่งนักเรียนทุกคนที่ฝึก อาจารย์จะมีวุฒิบัตรให้ และถ้านักเรียน

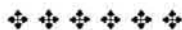
คนไหนเรียนดีก็มีทุนให้เช่นกัน ส่วนโครงการพุทธศาสนาวันอาทิตย์ต้องไปเรียนที่วัดกลาง อำเภอนางรองเช่นกัน เด็กที่เลือกโครงการนี้ จะมีพระสงฆ์เป็นผู้สอนให้ มีวุฒิบัตรและทุนให้เช่นกัน

โครงการทั้ง ๒ ของอาจารย์วัลลัภษ์ ปัจจุบันนี้ผ่านมาแล้ว ๑๒ รุ่น ปัญหาอุปสรรคในการจัดก็ลดน้อยถอยลงไปเรื่อยๆ ทั้งนี้เป็นเพราะความตั้งใจจริงของอาจารย์ จึงทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นใจ และเข้าใจอาจารย์มากขึ้น จนกระทั่งในที่สุดกลายมาเป็นการสนับสนุน และให้ความร่วมมือในที่สุด โดยเฉพาะนักเรียนในโครงการของอาจารย์หลายคนได้นำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง และโรงเรียนมากขึ้น ทุกปีๆ หนึ่งในจำนวนนักเรียนที่นำผลสำเร็จมาสู่โรงเรียน และนำความภาคภูมิใจมาสู่อาจารย์ก็คือ น.ส.ชะเอม พันธ์ ซึ่งสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และปัจจุบันสอบชิงทุนไปเรียนต่อเมืองนอกได้ ตัวอย่างเหล่านี้อาจารย์ได้ทำเป็นแฟ้มประวัติ นักเรียนติดไว้ให้นักเรียนรุ่นหลังได้นำไปเป็นตัวอย่างชีวิตได้หลายต่อหลายคน แม้เด็กนักเรียนรุ่นแล้วรุ่นเล่าจะประสบความสำเร็จในชีวิตไปแล้วมากมาย แต่อาจารย์เองยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการเหมือนเดิม มีนักเรียนแวะเวียนมานั่งสมาธิในห้องเรียนพุทธศาสนาอย่างมากรุ่นเดิม ซึ่งช่วงมองอาจารย์แทบจะไม่มีนักเรียนขาดเลย จนเพื่อนครูต้องถามว่าอาจารย์มีเคล็ดลับอะไรในการสอน อาจารย์จึงตอบว่ามี ๓ ประการคือ น้ำใส ลูกขอม กอไฟ น้ำใสคือความจริงใจ ลูกขอมคือชมและกอไฟคือการลงโทษ

ปัจจุบันนี้อาจารย์วัลลัภษ์ มีต้องเหนื่อยยากในการวิ่งหางบประมาณเพื่อจัดฝึกอบรมสมาธิอีกแล้ว เพราะชื่อเสียงและผลงานที่อาจารย์ทำไว้ ได้ส่งผลกลับมาที่อาจารย์อยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าอาจารย์จะไปที่ไหนก็จะมีคนบริจาคร่วมสมทบทุนโครงการของอาจารย์เสมอ จนทุนส่วนหนึ่งอาจารย์ได้นำไปตั้งโรงเรียนเด็กก่อนเกณฑ์ให้แก่วัดป่าเรไรียบร้อยไปแล้ว และอนาคตอาจารย์ก็ตั้งใจจะตั้งสำนักฝึกอบรมต่อไปอีก

ปัจจุบัน อาจารย์วัลลัภษ์ แต่งงานแล้วกับสรรพสามิตจังหวัด แต่เนื่องจากอาจารย์ไม่มีบุตร จึงทำให้อาจารย์ยังคงเสียสละและทุ่มเทชีวิตจิตใจให้กับงานอย่างเต็มที่เหมือนเดิม และยังคงพอใจที่จะใช้ชีวิตอย่างสมถะ เรียบง่าย และจะไม่พอใจถ้าใครจะเรียกอาจารย์ว่า คุณนายสรรพสามิต การเข้าถึงสังขารชีวิตของอาจารย์ในวันนี้ แม้เขตการศึกษา ๑๑ จังหวัดนครราชสีมา จะมอบเกียรติบัตรครูผู้สอนพุทธศาสนาดีเด่นแก่อาจารย์ก็ตาม แต่อาจารย์ยังคงรู้สึกว้า อาจารย์ยังไม่

ประสบความสำเร็จ สิ่งที่อาจารย์ตั้งใจไว้และหมายถึงความสำเร็จอย่างสูงสุดก็คือ อาจารย์อยากจะเปิดบ้านทั้ง ๓ หลังที่มีอยู่ ให้เป็นที่เผยแพร่ธรรมะแก่ประชาชนทั่วไปมากกว่า ปรกาศเพชรจากอาจารย์ท่านนี้จึงยังคงเปล่งแสงเป็นประกายแวววาวอย่างมีมิวันโรยรา สมกับเป็นเพชรแท้ในวงการครูที่หาได้ยากเสียจริงในทุกวันนี้

จากชีวิตจริงของ นางวลีรักษ์ โสภวงศ์ อาจารย์โรงเรียนนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ หรือบ้านเลขที่ ๒๐ ถนนณรงค์รักษาเขต อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

สัมภาษณ์ :	จิรวรรณ บักกัตตั้ง
	วรรณา ช่องดารากุล
	วารุณี ธนวานิช
เขียน :	จิรวรรณ บักกัตตั้ง
ภาพ :	วรรณา ช่องดารากุล
วัน เดือน ปี :	๒๔ มีนาคม ๒๕๖๘

บอดแค้ตา แต่การศึกษาช่วยพัฒนา

เขาเรียนเก่งมาตลอด หวังเป็นหมอในอนาคต แต่ด้วยความไม่รู้ ทำให้ต้องตาบอดสนิทและสูญเสียนิ้วมือ ความหวังพังทลาย แต่ด้วยความมานะพยายาม เรียนทั้งๆ ที่ตาบอด ผลคือจบปริญญาตรีและโท มีครอบครัวที่เป็นสุข และทำประโยชน์ต่อสังคมอีกมากมาย

ตาม ความรู้สึกนึกคิดของคนปกติทั่วไป เมื่อกล่าวถึงคนพิการตาบอด ก็มักจะต้องจินตนาการไปถึงขอทาน คนขายสลากกินแบ่งรัฐบาล หรือไกลกว่านั้นคือ วณิพกที่เล่นดนตรีตามบาทวิถี เพื่อแลกเปลี่ยนเศษสตางค์เป็นรายได้ประทังชีวิต ก็แค่นั้น เพราะคนเรามักนึกคิดตามประสบการณ์ที่มีมาอย่างจำกัด แต่แท้ที่จริงแล้ว คนตาบอดเป็นเพียงคนพิการเฉพาะทางนัยน์ตาเท่านั้น อวัยวะส่วนต่างๆ และประสาทการรับรู้อื่นๆ ยังเป็นปกติ สามารถฝึกและทำงานได้มากมายนัก

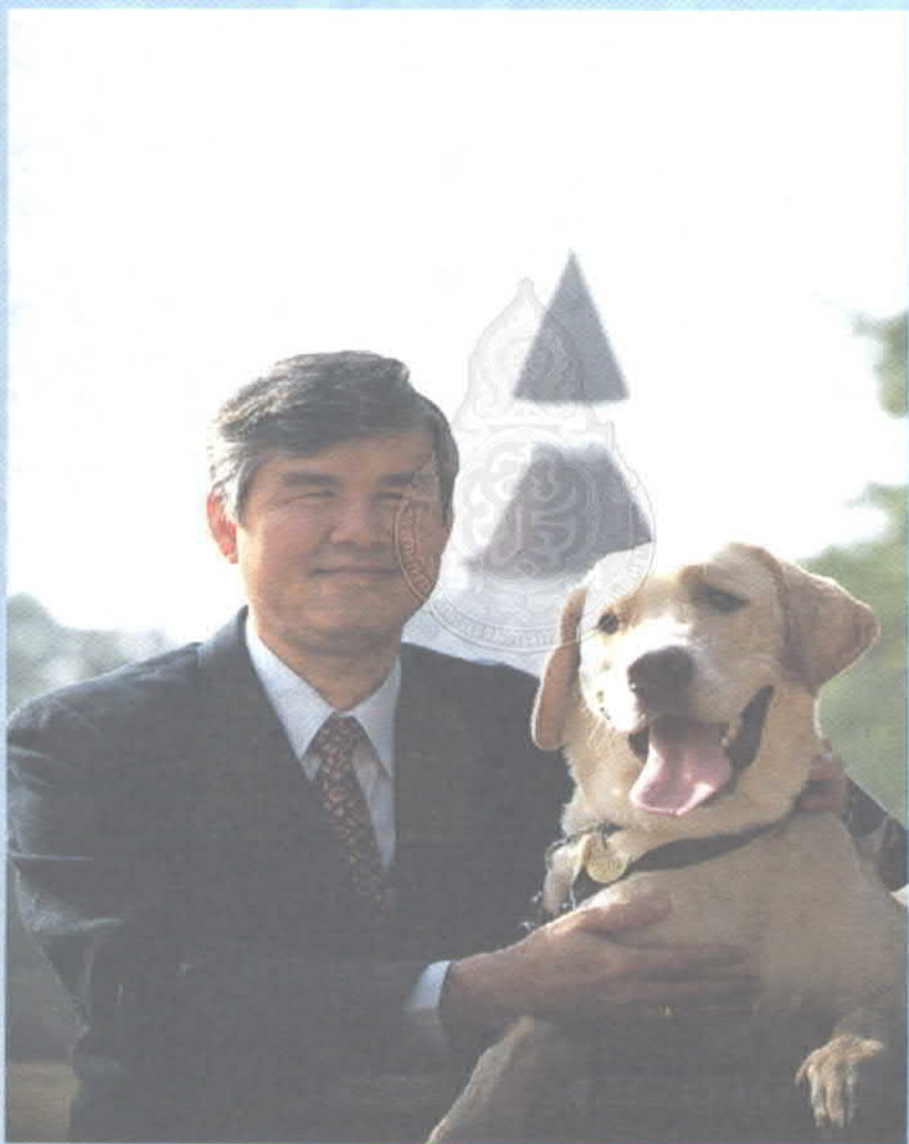
วริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ เป็นคนๆ หนึ่งที่รวมอยู่ในบุคคลประเภทดังกล่าว ปัจจุบันมีหน้าที่การงานมั่นคง ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์สอนวิชากฎหมายในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วริยะเป็นบุตรคนที่ ๘ ในจำนวนพี่น้อง ๙ คน หญิง ๒ คน ชาย ๗ คน เกิดเมื่อวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยมีลำมะโนคร้อยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๓๖-๑๓๘ ซึ่งมีลักษณะเป็นห้องแถวตั้งอยู่ในตลาดเทศบาล อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

พ่อและแม่ของวริยะคือ นายสิน และนางจู แชนา ใช้บ้านหลังดังกล่าวเป็นที่ทำกินด้วยการค้าขายของเล็กๆ น้อยๆ จิปาถะ เช่น น้ำตาล น้ำปลา ไข่ เครื่องเทศสำหรับปรุงรสอาหาร ฯลฯ ดังที่คนจีนเรียกว่า “โชวห่วย” หรือของขำนั่นเอง ด้วยความอุตสาหะขยันหมั่นเพียรในการทำมาหากินของพ่อแม่และพี่ๆ ทำให้ฐานะการเงินของครอบครัวไม่ขัดสน แต่ทว่าก็มีได้มั่งมีร่ำรวย นับว่าเป็นครอบครัวระดับกลางๆ ก็ว่าได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

● วริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

พ่อแม่และพี่ ๆ เห็นคุณค่าของการศึกษา และเชื่อว่าการศึกษจะช่วยพัฒนาอาชีพและพัฒนาชีวิต จึงได้ส่งเสริมสนับสนุนให้วิริยะและน้องชายคนสุดท้ายต้องได้รับการศึกษาสูง ๆ

การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นของวิริยะคือ เข้าเรียนในโรงเรียนวันครู ๒๕๐๒ และโรงเรียนคงวิทยาตามลำดับ ผลการเรียนนับว่าดีเยี่ยม ครองอันดับที่ ๑-๓ ของห้องเรียนมาตลอด เขาตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าหลังจบ *ม.ศ. ๓ แล้วจะเรียนต่อชั้น *ม.ศ. ๔ และ ๕ สายวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จบแล้วจะสอบคัดเลือกเข้าเรียนในคณะแพทยศาสตร์เพื่อเป็นนายแพทย์ในอนาคต

ขณะที่กำลังเรียนอยู่ปลายภาคการเรียนชั้น ม.ศ. ๓ วันนั้นเป็นวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ วิริยะหนีออกไปเห็นแท่งวัตถุรูปร่างและขนาดคล้ายแท่งลิปติกที่ผู้หญิงใช้ทาริมฝีปากตกอยู่ข้างกล่องเครื่องมือวิทยาศาสตร์ของวิริยะ ซึ่งวางอยู่ข้างๆ โทรทัศน์ในบ้าน วิริยะคิดว่าเพื่อน ๆ ข้างบ้านที่มาดูโทรทัศน์คงจะลืมทิ้งไว้ เมื่อหยิบแท่งวัตถุนั้นมาดูใกล้ๆ ก็เห็นมีสายไฟฟ้าผูกติดอยู่ด้วยที่ปลายทั้งสองข้าง เอ... คงจะเป็นอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์กระมัง อย่างกระนั้นเลยลองเอามาผ่าดูสิ ฝ่ามือมาตอกกับสายไฟ คงจะมีอะไร ปรากฏให้เห็นดินแดนแน่ จึงทำตามที่ใจคิด ผลคือ เสียงดังตูม เป็นเสียงระเบิดกึกก้อง แท้ที่จริงแท่งวัตถุนั้นเป็นแท่งชนวนระเบิดไดนาไมท์ ชั่ววินาทีต่อมาวิริยะรู้สึกเจ็บปวดมากที่ดวงตาทั้งสองข้าง และที่นิ้วมือข้างซ้าย

วิริยะถูกส่งตัวเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร ด้วยความรุนแรงของระเบิดนั้นเอง นิ้วชี้และนิ้วกลางของมือซ้ายถูกตัดขาด นัยน์ตาข้างซ้ายແเหลกไม่เหลือแม้แต่นัยน์ตา ทุกคนในบ้านรวมทั้งวิริยะเองหวังว่านัยน์ตาข้างขวาอาจจะยังพอรักษาเยียวยาให้คงสภาพใช้การได้ เพราะเมื่อหมอฉายไฟที่สว่างจ้า วิริยะรู้สึกต่อแสง จึงรับการผ่าตัดถึง ๓ ครั้ง แต่ในที่สุดความหวังนั้นหมดไป หมอช่วยไม่ได้ ทุกคนในบ้านเสียใจ และแน่นอนวิริยะเองก็เสียใจเป็นอย่างมาก

หมายเหตุ *ก่อนการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๑ มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๒๑ และมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒๕๒๔ โรงเรียนทั่วไปจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา (ป. ๑-๗) รวม ๗ ปี มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. ๑-๓) รวม ๓ ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. ๔-๕) รวม ๒ ปี

เขาร้องให้ทุกวัน คิดอะไรไม่ออกบอกไม่ถูก คิดได้เพียงว่าอนาคตคงต้องขอทานหรืออย่างดื่กก็ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อเลี้ยงชีพ

นึกคิดตามประสบการณ์ก็ได้แต่ร้องไห้ และที่สะท้อนใจมาก เมื่อคนรอบข้างต่างพุดคุยเรื่องอนาคตของวิริยะ โดยคิดว่าคนตาบอดนอกจากจะมองไม่เห็นแล้ว ต้องไม่ได้ยินหรือพูหนวกด้วย แต่หาเป็นเช่นนั้นไม่ วิริยะได้ยินเรื่องราวที่คนรอบข้างพุดคุยกันอย่างชัดเจน ครั้งใดที่ใครพุดถึงความพิการของเขาและอนาคตของเขา เขารู้สึกสะท้อนใจพาน้ำตาไหลรินออกมาทุกครั้ง

วิริยะนอนรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลศิริราชนานถึง ๕ เดือน ก็ออกจากโรงพยาบาล

ความเศร้าเสียใจต่อการสูญเสียแขนขาและนิ้วมือยังคงเป็นอยู่ พ่อแม่พี่น้องก็ช่วยเหลือปลอบประโลมใจ หาทางรักษานิ้วขาของวิริยะด้วยวิธีการต่างๆ ตามวิธีการไสยศาสตร์บ้าง ด้วยการใช้สมุนไพรบ้าง พร้อมทั้งวางแผนให้วิริยะเข้ารับการศึกษาพระยະสัน

โชคร้ายมิได้เกิดกับคนเราตลอดไป ลักวันโชคดีก็มีอยู่บ้าง โชคดีเกิดกับวิริยะ เมื่อเขาได้พบกับคุณแม่เอธิการโรส มัว และซิสเตอร์เจนเนวีฟ คลอฟิลด์ ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทย ทั้งสองได้ชี้แนะแนวทางและช่วยให้วิริยะได้เข้าเรียน และพักอาศัยอยู่ในโรงเรียนสอนคนตาบอด ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนราชมรรค์ กรุงเทพมหานคร ทุกคนในบ้านของวิริยะก็สนับสนุน และบอกว่าให้ตั้งใจเรียน จบแล้วจะเป็นครูสอนคนตาบอดก็ได้

เมื่อได้รับรู้ข้อมูลใหม่ๆ ได้เห็นทางเลือกในการดำเนินชีวิตหลายทางมากขึ้น วิริยะจึงเกิดกำลังใจ และมุ่งมั่นที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่

การเริ่มต้นชีวิตใหม่ของวิริยะซึ่งพิการตาบอด มิได้สะดวกสบายเลย ตรงกันข้ามกลับมีข้อจำกัดและอุปสรรคมากมาย อย่างไรก็ตามเมื่อตั้งใจแล้ว ย่อมจะบรรลุผลแน่

การเริ่มต้นด้วยการฝึกฝนช่วยเหลือตนเอง เพื่อจะได้ไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่น ตอนแรกก็ฝึกการทรงตัว ฝึกเดินให้ตรงด้วยการใช้ไม้เท้า ฝึกการใช้ประสาทหู เพื่อจะได้รู้ทิศทางจากเสียง เริ่มต้นฝึกในห้องพักของตนเอง ต่อไปก็นอกห้องพัก ในบริเวณโรงเรียน นอกโรงเรียน ฝึกการขึ้นลงรถประจำทาง ฝึกให้รู้วถณที่รถแล่นไปกำลังอยู่ที่ไหน มีอะไรอยู่ด้านหน้าด้านหลัง หรือด้านซ้ายด้านขวา นอกจากนี้ยังฝึกล้างจาน ชักผ้ารีดผ้า ฯลฯ จนในที่สุดก็สามารถทำอะไรๆ ได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องรบกวนผู้อื่น วิริยะจำคำสอนของคุณแม่เอธิการโรส มัว และซิสเตอร์เจนเนวีฟ คลอฟิลด์

ได้เสมอว่า “เราต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มิใช่สิ่งแวดล้อมปรับหาเรา”

ระยะแรกที่เริ่มฝึก เป็นระยะที่พบกับความยากลำบากและเจ็บปวดมาก เช่น เดินชนเสาข้าง ตกท่อข้าง บางครั้งก็ลงรถก่อนป้ายหรือเลยป้าย ต้องเสียเวลาเดินไปหาที่หมาย ทั้งเหนื่อยกายและหนักใจ แต่เมื่อเวลาผ่านไป ได้รับการฝึกฝนมากขึ้นๆ ก็เกิดความชำนาญ

นอกจากฝึกช่วยตนเองเพื่อปฏิบัติภารกิจประจำวันแล้ว วิริยะยังต้องเรียนรู้การอ่านและการเขียนตัวอักษร *เบรล เพื่อเตรียมตัวเรียนหนังสืออีกครั้งด้วย เมื่อเรียนหนังสือจึงต้องฝึกเรียนการพิมพ์อักษรเบรลด้วยเครื่องพิมพ์ดีดอีกด้วย ซึ่งก็ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วขึ้นมาก แต่ตามความเป็นจริง ในเวลาต่อมาที่วิริยะเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ เครื่องพิมพ์ดีดก็ไม่ได้ใช้เพราะเวลาพิมพ์เกิดเสียงดังทวนหูคนอื่น

เมื่อผ่านการฝึกช่วยตนเองและการใช้อักษรเบรลตามวิธีการของคนตาบอดได้คล่องแคล่วแล้ว ก็ถึงเวลาที่ต้องเผชิญกับชีวิตภายนอกโรงเรียนสอนคนตาบอด โดยเริ่มกลับเข้าสู่ระบบการเรียนในโรงเรียนทั่วไป

โรงเรียนที่วิริยะเข้าเรียนคือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล ซึ่งคุณแม่อธิการโรส มัว เป็นผู้แนะนำ เพราะโรงเรียนแห่งนี้มีนโยบายรับนักเรียนตาบอดเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ในโรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนตาบอด ๗ คน แยกย้ายกันเรียนปนกับนักเรียนตาปกติ

ระยะแรกที่วิริยะเริ่มเรียนก็ต้องช่วยตนเองเป็นอย่างมาก ต่อมาก็เรียนได้ดี กล่าวคือครูผู้สอนเข้าใจธรรมชาติของนักเรียนตาบอด เวลาเขียนอะไรบนกระดาน ครูก็จะอ่านสิ่งที่เขียนนั้นให้นักเรียนได้ยินด้วย แต่ถ้าเป็นวิชาคณิตศาสตร์หรือเรขาคณิตที่ต้องใช้การวาดภาพ วาดเส้นประกอบ วิริยะต้องอาศัยเพื่อนๆ ให้ช่วยอธิบายให้ฟังเพิ่มเติม นอกจากการช่วยเหลือของครูและเพื่อนๆ แล้ว วิริยะยัง

หมายเหตุ *ตัวอักษรเบรลเป็นสัญลักษณ์ที่ประกอบด้วยจุดหลายจุด ซึ่งปกติมีไม่เกิน ๖ จุด กลุ่มของจุดแต่ละกลุ่มมีตำแหน่งของจุดแตกต่างกัน แต่ก็ใช้แทนอักษรปกติแต่ละตัว เช่น ข ใช้สัญลักษณ์ จุด ๑ จุดตามด้วยจุดอีก ๓ จุด เป็นต้น คนตาบอดใช้มือคลำเพื่อการอ่าน ส่วนการเขียนก็จะใช้ปากกาปลายแหลมกดเป็นจุดๆ ลงบนกระดานที่ทำจากโลหะจากขวาไปซ้าย เวลาอ่านก็พลิกกระดาน ใช้นิ้วมือคลำอ่านจากซ้ายไปขวา

ต้องช่วยเหลือตนเองด้วยการหันท้องจำ เตรียมบทเรียนล่วงหน้า และผลแห่งความพยายามมุ่งมั่นวิริยะอุตสาหะอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เขาสำเร็จชั้น ม.ศ. ๓ ด้วยคะแนนดีเยี่ยมคือ ๘๐ กว่าเปอร์เซ็นต์

การศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนเซนต์คาเบรียลของวิริยะต้องขุดขุดเพียงเท่านี้ เพราะโรงเรียนแห่งนี้ แม้จะเปิดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.ศ. ๔ และ ม.ศ. ๕ แต่ก็เปิดสอนเฉพาะสายวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เท่านั้น สำหรับวิริยะซึ่งดาบอดจะเรียนทางสายวิชานี้ย่อมไม่เหมาะสมแน่ เพราะสายวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์นำไปสู่อาชีพต่างๆ ที่ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ต่างๆ นานา ซึ่งไม่เหมาะสมกับคนดาบอด จึงจำเป็นต้องย้ายไปเรียนในโรงเรียนอื่น ซึ่งเปิดสอนวิชาเกี่ยวกับศิลปะและภาษา

คุณแม่อธิการโรส มัว เข้าใจถึงความจำเป็นนี้ดี ก็ได้ฝากฝังให้วิริยะเข้าเรียนชั้น ม.ศ. ๔ สายวิชาศิลปะในโรงเรียนอัสสัมชัญ บางรัก การฝากฝังนี้ต้องกระทำกันล่วงหน้าเป็นปี และวิริยะต้องเตรียมตัวที่จะเรียนสายวิชาศิลปะด้วยการเรียนภาษาฝรั่งเศสเพิ่มเติม เมื่อได้เข้าเรียนในโรงเรียนอัสสัมชัญแล้ว ครูรู้สึกไม่เต็มใจสอน และมักบ่นว่า ไม่รู้จะสอนคนดาบอดได้อย่างไรเพราะไม่เคยสอนมาก่อน วิริยะก็บอกครูว่า ครูเคยสอนนักเรียนปกติอย่างไรก็ขอให้สอนอย่างนั้น เป็นหน้าที่ของวิริยะเองที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับการสอนของครู

การเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไป ก็ต้องใช้ความอดทนอดกลั้นมากพอสมควร เพราะทางโรงเรียนมิได้จัดอุปกรณ์การเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนดาบอดเป็นการเฉพาะ นักเรียนดาบอดต้องปรับตัวเองให้เข้ากับการเรียน ซึ่งใช้อุปกรณ์ เอกสาร และห้องน้ำห้องท่า ตลอดจนอำนวยความสะดวกซึ่งจัดไว้สำหรับนักเรียนปกติ นอกจากต้องปรับตัวให้เข้ากับวัตถุเหล่านั้นแล้ว ยังต้องปรับใจให้เข้ากับคนคือเพื่อนๆ นักเรียนด้วยกัน ซึ่งมักจะแกล้งวิริยะด้วยความสนุกอยู่เสมอ เช่น เดินมาข้างหลังวิริยะแล้วใช้นิ้วตีหัว หรือเวลาขึ้นบันไดก็ใช้นิ้วจิ้มกันวิริยะ เพื่อทำให้วิริยะตกใจจะได้ตวัดแขน หรือตีดขาไปข้างหลังจะได้ถูกเพื่อนอีกคนเป็นต้น วิริยะเข้าใจดีว่า ที่เพื่อนๆ ทำเช่นนั้นก็เพื่อเล่นสนุกเท่านั้นเอง จึงให้อภัยเพื่อนๆ เสมอมา

ด้วยความวิริยะสมกับชื่อ วิริยะก็เรียนสำเร็จชั้น ม.ศ. ๕ ด้วยคะแนนเป็นอันดับที่ ๒๔ ของประเทศไทย เขาภูมิใจมาก เพราะในสมัยนั้น ใครๆ ก็ต้องการสอบให้ได้คะแนนเป็น ๑ ใน ๕๐ คนแรกของประเทศ ทางโรงเรียนอัสสัมชัญ

เองก็ได้มอบเหรียญรางวัลให้แก่วีริยะในฐานะที่เป็นนักเรียนซึ่งสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

แม้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว ก็ยังไม่นับว่าเป็นผลสำเร็จของวีริยะแน่ เขาเริ่มคิดวิตกกังวลว่า ปัญหาหนึ่งกำลังเริ่มปรากฏตัวอยู่เบื้องหน้า เขาเริ่มคิดอย่างหนักว่าควรจะเรียนต่อระดับอุดมศึกษาในวิชาการอะไร ด้านใด จึงจะประกอบอาชีพในอนาคตได้ดีสำหรับคนตาบอด จากที่เคยอ่านเอกสารและจากการได้ยินได้ฟังมา ทราบว่าในต่างประเทศ คนตาบอดมักเลือกเรียนด้านกฎหมายและจิตวิทยา สำเร็จแล้วก็ประกอบอาชีพเป็นทนายความ เป็นที่ปรึกษา เป็นนักแนะแนว แต่ในประเทศไทยในขณะนั้น งานที่ใช้วิชาความรู้ด้านจิตวิทยายังไม่แพร่หลาย ส่วนงานด้านการใช้วิชาความรู้ด้านกฎหมายนั้นเล่าก็ยังมีปัญหาในด้านความเป็นธรรมต่อคนตาบอด กฎระเบียบการรับคนตาบอดเข้าทำงานในสถานประกอบการของเอกชนยังไม่เปิดกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานทางราชการ ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ปิดโอกาสคนพิการเข้าทำงานรับราชการเป็นผู้พิพากษาและนิติกรอย่างสิ้นเชิง

อย่างไรก็ตาม วีริยะก็ตัดสินใจเลือกเรียนวิชาการด้านกฎหมาย โดยตั้งใจว่าระหว่างที่เรียนไปก็จะต่อสู้เรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายสำหรับคนพิการไปด้วย เมื่อตัดสินใจได้ดังนี้ ก็สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยยื่นใบสมัครเหมือนกับนักเรียนปกติทั่วไป หลังจากยื่นใบสมัครเรียบร้อยแล้ว ก็เขียนหนังสือถึงสภาการศึกษา (ในสมัยนั้นสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานที่ดูแลการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา) เรียกร้องขอให้สภาการศึกษาจัดสอบเป็นพิเศษสำหรับนักเรียนตาบอด เวลาผ่านไปประมาณ ๑ เดือน ก่อนถึงวันสอบ วีริยะก็ได้รับหนังสือตอบจากสภาการศึกษานุญาตให้ทำการสอบเป็นกรณีพิเศษได้ โดยสอบตามตารางเวลาที่กำหนดเหมือนกับผู้สมัครสอบคนอื่นๆ เพียงแต่ว่า ให้หาเพื่อนมาอ่านข้อสอบให้ฟังและเขียนคำตอบแทนวีริยะได้

เมื่อสภาการศึกษาประกาศผลการสอบคัดเลือก วีริยะก็สอบผ่านได้เข้าเรียนในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดังที่ตั้งใจไว้ ทั้งนี้ในขณะนั้น นักศึกษาปีที่ 1 ทุกคนเรียนรวมกันและเรียนวิชาเหมือนกันคือศิลปศาสตร์ เมื่อผ่านปีที่ 1 แล้ว นักศึกษาจึงแยกไปศึกษาตามคณะวิชาที่แต่ละคนต้องการ สำหรับวีริยะได้แยกเข้าเรียนในคณะนิติศาสตร์ เพื่อศึกษาวิชากฎหมายตามที่ตั้งใจไว้

ช่วงเวลาที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นช่วงที่กำลังเกิดกระแสร้อนแรงทางการเมืองในประเทศ บ้านเมืองตกอยู่ภายใต้อำนาจเผด็จการ

นักศึกษาที่มีกิจกรรมเดินขบวนเรียกร้องประชาธิปไตย สำหรับวิริยะเอง แม้ตาบอดก็มีความรู้สึกว่าคุณเองก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงเข้าร่วมกิจกรรมเดินขบวนหลายครั้ง แต่เมื่อบรรยากาศเหตุการณ์ทำท่าจะรุนแรงบานปลายเพื่อนๆ มักจะช่วยพาตัวกลับ เพราะเกรงว่าจะหลบหลีกไม่สะดวกและไม่ทันอาจจะเกิดอันตรายได้ สำหรับกิจกรรมภายในสถาบัน วิริยะก็มีบทบาทมากพอสมควร เคยร่วมได้เวทีแข่งขันกับนักศึกษาในคณะอื่นๆ เคยร่วมรณรงค์ต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น เคยรณรงค์ในเรื่องการแต่งเครื่องแบบ เป็นต้น

แม้จะอุทิศตนรวมกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย วิริยะก็มีได้หย่อนยานในเรื่องการศึกษา ยังคงขยันหมั่นเรียน เติริมบทเรียนอย่างสม่ำเสมอโดยได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนๆ บ้าง จากทางคณะนิเทศศาสตร์บ้าง ผลที่สุดก็สำเร็จเป็นนิสิตศาสตรบัณฑิต พร้อมเกียรตินิยมอันดับ ๒ คะแนนเฉลี่ย ๘๔.๖๓ เปอร์เซ็นต์ พลาดไปเพียง .๐๗ เปอร์เซ็นต์ เท่านั้นเอง ไม่เช่นนั้นแล้วคงได้คว้าเกียรตินิยมอันดับ ๑

ตลอดเวลา ๔ ปีที่เรียนอยู่ในธรรมศาสตร์ วิริยะได้รับทุนภูมิพลอุดหนุนการศึกษาในฐานะนักศึกษาเรียนดี

ในวันพิธีรับพระราชทานปริญญาบัตร วิริยะได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนช่วยประคองเดินขึ้นไปบนเวทีหอประชุม จากนั้นเขาก็เดินด้วยขาของตนเองไปขึ้นลงบนนั่งอยู่เบื้องหน้าพระพักตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในหลวงของเรา เขายื่นมือขวาวออกไปข้างหน้าก็ได้ยินพระสุรเสียงของในหลวง ซึ่งทรงตรัสว่า “ดีมาก เก่งมาก” จากนั้นก็รู้สึกมีใบปริญญาบัตรสัมผัสกับฝ่ามือของวิริยะ วิริยะรับเอางานรับพระราชทานปริญญาบัตรมาด้วยความรู้สึกดีใจ และภูมิใจยิ่ง

ปัญหาเรื่องการไม่รับคนพิการเข้าทำงานเป็นข้าราชการ ซึ่งวิริยะรู้สึกกังวลอยู่ก่อนเข้าเรียนในคณะนิเทศศาสตร์ เริ่มทวีความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เขา กำลังเรียนอยู่ในปีที่ ๔ ซึ่งกำลังจะจบการศึกษา วิริยะต่อสู้เรียกร้องร่วมกับสภาคนพิการทุกประเภทตลอดมา ผลคือทุกอย่างก็จบลงด้วยดี เพราะเมื่อเขาสำเร็จการศึกษา ก.พ. ก็ได้เพิ่มเติมข้อความเกี่ยวกับระเบียบการรับบุคคลเข้ารับราชการพอที่ว่า “...ห้ามบุคคลซึ่งพิการจนไม่สามารถปฏิบัติงานได้...” ด้วยการเพิ่มเติมข้อความในระเบียบดังกล่าว ดร.ป๋วย อึ๊งภากร อธิการบดีในขณะนั้นสนับสนุนคนตาบอดที่เรียนดี ก็ตีความว่า ให้ถือปฏิบัติและยอมรับให้วิริยะเป็นอาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ได้เลย

เมื่อได้เข้าทำงานประจำคณะนิติศาสตร์ อาจารย์วีริยะก็ไม่ต้องปรับตัวเองมากมาย เพราะมีความเคยชินกับอาคารสถานที่ในขณะที่เป็นนักศึกษาอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังเคยเป็นติวเตอร์หรือผู้แนะนำด้านวิชาการให้แก่เพื่อนๆ อยู่เป็นประจำ แต่ก็มีสิ่งยุ่งยากบ้างก็คือ การตรวจข้อสอบของนักศึกษา ต้องอาศัยบุคคลที่ไว้วางใจได้มาช่วยอ่านคำตอบให้ฟังแล้วจึงให้คะแนน บุคคลที่มักมาช่วยก็มักเป็นนักศึกษาในคณะนิติศาสตร์นั่นเอง

ระหว่างสอนกฎหมาย อาจารย์วีริยะก็สอบเนติบัณฑิต ได้วุฒิบัตรเนติบัณฑิตไทย (น.บ.ท.) รวมทั้งเรียนปริญญาโทด้านกฎหมายและสอบได้ปริญญาโทสาขากฎหมายแพ่งได้รับปริญญาหมหำบัณฑิต (น.ม.) อีกด้วย โดยเริ่มเรียนปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จบปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จากนั้นก็ได้รับทุนการศึกษาเรียนต่อปริญญาโทต่างประเทศ วิชาภาษี ซึ่งเป็นวิชาที่ยากมาก นอกจากนั้นก็ได้ทุนเรียนภาษาอังกฤษอีกด้วย

มหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่อาจารย์วีริยะเข้าเรียนคือ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา เป็นมหาวิทยาลัยที่คนทั่วโลกยกย่องว่าเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง ๑ ใน ๑๐ ของโลก

การได้ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ก็ต้องช่วยตนเองดังเช่นเคย แต่ในสหรัฐอเมริกานับได้ว่ามีความสะดวกสบายมาก ทั้งนี้เพราะมีสวัสดิการสำหรับคนตาบอดมากมาย มีอุปกรณ์การเรียน และห้องสมุดสำหรับคนตาบอด มีศูนย์พิมพ์อักษรเบรลล์ มีศูนย์ฝึกสำหรับคนตาบอดเป็นการเฉพาะ เพื่อช่วยให้คนตาบอดคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม อาจารย์วีริยะก็ได้ใช้สวัสดิการเหล่านี้ทำให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ไปจ่ายของได้เอง ขึ้นลงรถไฟใต้ดินเอง ทำกับข้าว ซักรีดเสื้อผ้าเองได้ ฯลฯ

เมื่อสำเร็จการศึกษาวชิรภำษีจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้รับปริญญา LL.M. IN TAXATION แล้ว ก่อนกลับเมืองไทย อาจารย์วีริยะได้ติดต่อผ่านสโมสรรโลออน เพื่อขออนุญาตใช้สุนัขนำทาง ซึ่งได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดีแล้ว ผลการพิจารณาของสโมสรรโลออน คือ อาจารย์วีริยะได้รับการยินยอมให้มีสุนัขนำทางได้ แต่ต้องใช้เวลาประมาณ ๑ เดือน เพื่อรับการฝึกให้คุ้นเคยกับสุนัขที่มีชื่อว่า สก๊ิด ซึ่งเป็นสุนัขสายพันธุ์ลาบราดอร์รีด้า ตัวใหญ่ค่อนข้างดุ อายุ ๒ ปี

การที่ต้องใช้เวลาฝึกนานถึง ๑ เดือน ก็เพื่อถ่ายทอดความเป็นเจ้านายจากคนฝึกสุนัขคนเดิมมาเป็นอาจารย์วีริยะ และฝึกการออกคำสั่งที่ต้องใช้เป็นภาษา

อังกฤษ เพื่อให้สก็ตนั่ง นอน เดินตาม เดินขนานทางซ้ายทางขวา เดินเร็ว เดินช้า เดินตรง หยุดอยู่กับที่ ฯลฯ คำสั่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องเคร่งครัดมาก อาจารย์วีริยะได้สุนัขตัวนี้มานำทางนานถึง ๑๐ ปี จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๓๖ จำเป็นต้องพาส่งสก็ตกลับสหรัฐอเมริกา เพราะสก็ตเป็นโรคมะเร็งกำเริบถึงเครื่องในของมัน อาจารย์วีริยะรู้สึกรักและผูกพันกับสก็ตมาก อย่างไรก็ตามหลังจากพาส่งสก็ตกลับไปแล้ว อาจารย์วีริยะก็รับสุนัขนำทางตัวใหม่ชื่อ โทบี ซึ่งเป็นสุนัขสายพันธุ์เดียวกับสก็ต กลับมานำทางแทนสก็ต

นับว่าอาจารย์วีริยะเป็นคนตาบอดชาวไทยคนแรกที่มีสุนัขนำทาง

คนเราย่อมไม่โชคร้ายตลอดชีวิตอย่างแน่นอน โชคดีย่อมมีมาบ้างดังได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว สำหรับอาจารย์วีริยะ นอกจากมีโชคดีเพราะผลของการมุ่งมั่นหมั่นศึกษาจนสำเร็จปริญญาทั้งในและต่างประเทศแล้ว ยังประสบความสำเร็จทางด้านชีวิตสมรสอีกด้วย

มณีเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สิ่งแรกที่สะดุดตาของมณีคือ สุนัขนำทางอาจารย์วีริยะที่เดินเข้ามาในห้องบรรยายวิชากฎหมาย ที่มณีกำลังเรียนอยู่ ด้วยความรักสัตว์โดยเฉพาะอย่างยิ่งสุนัข มณีก็มักหาโอกาสแสดงความรักความเมตตาต่อสุนัขด้วยการเข้าไปหยอกเล่นกับสก็ต และดูเหมือนสก็ตจะชอบมณีเช่นกัน จากความเมตตาต่อสก็ตนี้เอง เป็นสื่อนำไปสู่การเป็นอาสาสมัครช่วยอาจารย์วีริยะในการอ่านคำตอบข้อสอบของนักศึกษาให้แก่อาจารย์วีริยะในเวลาต่อมา

การได้เข้ามาเป็นอาสาสมัครช่วยงานอาจารย์วีริยะ จากเดือนเป็นปี จากปีเป็นหลายปี จนมณีสำเร็จการศึกษาและมีงานทำแล้ว ทำให้มณีได้อยู่ใกล้ชิดกับอาจารย์วีริยะ เข้าใจในความมุ่งมั่นต้องงาน รู้ซึ้งถึงจิตใจอันดีงามอาจารย์วีริยะ ทำให้มณีนิยมนิยมชมชอบอาจารย์วีริยะตลอดมา

คนตาบอดก็เป็นปุถุชนคนหนึ่ง มีความรู้สึกรักตามธรรมชาติ อาจารย์วีริยะเห็นว่ามณีเป็นคนดีมีเมตตา สังเกตได้จากการเป็นคนที่ยกเมตตาต่อสัตว์ วันหนึ่งจึงได้เอ่ยปากขอแต่งงานกับมณี

ด้วยความรักความเข้าใจที่มีต่อกัน และมณีก็กลัวที่จะเผชิญกับคำถากถางของสังคม หากมีคำพูดว่า หากคนตาดีไม่ได้แล้วหรืออย่างไร ถึงได้แต่งงานกับคนตาบอด ต่อมาอาจารย์วีริยะก็ได้แต่งงานกับมณี

ชีวิตครอบครัวของอาจารย์วีริยะเป็นไปด้วยความราบรื่นมีสุข ขณะนี้มี

ลูกสาว และลูกชายตัวน้อยๆ รวม ๓ คน ชื่อวนิชฐา วรุตม์ และวรัญญู ตามลำดับ สำหรับลูกสาวคนโตกำลังเรียนในโรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเซเวียร์ อาจารย์ยวีริยะและมณีนีมีความเห็นตรงกันว่า จะให้ทุกอย่างแก่ลูกๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษา จะสนับสนุนลูกๆ ให้เข้าเรียนในโรงเรียนให้สูงสุด เปิดโอกาสให้ลูกๆ เดินตามทางที่เขาเลือกกันเอง

นอกจากงานประจำในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้ว อาจารย์ยวีริยะยังเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยอื่นๆ เช่น ที่มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่ เดือนละ ๒ ครั้ง เป็นต้น ไม่เพียงแต่เฉพาะงานสอนวิชากรกฎหมายเท่านั้น อาจารย์ยวีริยะยังได้ทุ่มเทตนอุทิศเวลาทำงานด้านกฎหมายให้แก่สังคมมากมาย เช่น เป็นประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ช่วยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้คนปกติเข้าใจธรรมชาติของคนพิการด้วยการสร้างสื่อในรูปแบบต่างๆ และเผยแพร่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย จัดสัมมนาฟื้นฟูจิตใจของผู้พิการ ร่วมจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการฝึกอาชีพสำหรับคนพิการ โดยฝึกอาชีพในหลักสูตรระยะสั้น เช่น ดนตรี คอมพิวเตอร์ นวดแผนโบราณ พนักงานรับโทรศัพท์ เป็นต้น

งานสำคัญที่อาจารย์ยวีริยะรณรงค์มาตลอดคือ งานด้านกฎหมายสำหรับคนพิการ เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพ และทางสังคม ฯลฯ

อาจารย์ยวีริยะได้ฝากข้อคิดด้วยความปรารถนาดีให้แก่เด็กและเยาวชนตลอดจนคนทั่วไปไม่ว่าจะพิการหรือไม่พิการ ในฐานะที่อาจารย์ยวีริยะเคยมีประสบการณ์ผัดหัวอย่างรุนแรงกลายเป็นคนพิการมาก่อน ข้อคิดของอาจารย์ยวีริยะมีหลายประโยค เช่น

- “คนเราอยู่ในโลกที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน เราต้องมีความสามารถ ความสามารถจะได้มาก็ต่อเมื่อเราศึกษาให้ลึกซึ้งและกว้างขวาง”
- “หลักในการทำงานนั้น เมื่อพบอุปสรรค เราต้องหันฝึกตนให้มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจก่อน อดทน ไม่กลัวความลำบาก ก็จะรู้สึกไม่ลำบาก ควรขยัน ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ มองโลกในแง่ดี ใช้สติปัญญาหาความรู้เพื่อเตรียมพร้อมเผชิญกับปัญหา”
- “หลักในการแก้ปัญหาคือ ใช้เหตุผล อดกลั้น และให้อภัย ตามธรรมชาติคนเรามักคิดเอาเปรียบคนอื่นอยู่แล้ว ทำอย่างไรถึงจะลดการเอาเปรียบให้น้อยลง แล้วรู้จักการให้มากขึ้น”

จากชีวิตจริงของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ๔๑๓/๔๕
ถนนอรุณอมรินทร์ (เชิงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า) เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ-
มหานคร

สัมภาษณ์	:	ประณม จันทิม อภิชาติ เศรษฐกิจกิจการ
เขียน	:	อภิชาติ เศรษฐกิจกิจการ
ภาพ	:	วรรณ มงคลกิจ
วัน เดือน ปี	:	เมษายน ๒๕๓๘

แรงกตัญญู

“ดิฉันพอใจ ที่มีอาชีพ มีสุขภาพดี กินอยู่สบาย น้องชายสองคนก็ทำงาน ก้าวหน้าดีทุกคนที่สำคัญได้อยู่กับแม่มาตลอด ไปไหนก็เอาไปด้วย เรามีวันนี้ก็เพราะ...แม่”

ครอบครัวของเธอประกอบด้วย แม่และน้องชายอีกสองคน พ่อตายลำพังคนเดียว แม่เป็นสาวชาวบ้าน เรียนรู้ศิลปะในการดำรงชีวิตจากคุณยาย ทุกสิ่งทุกอย่างที่จำเป็นสำหรับชีวิตแม่รู้และทำเป็น เธอและน้องอีกสองคนรักและช่วยแม่ทำทุกอย่าง ไม่เลือกว่างานนั้นจะเป็นงานของหญิงหรือชาย ตั้งแต่ลืมตาตื่นนอนจนเข้านอน ทุกคนทำได้ไม่หยุด แม่ขายของชำ และรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า แม่ทำงานบ้านทุกอย่าง เลี้ยงลูก ปลูกผัก ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม บั่นฝ้าย ทำฝ้ายเป็นด้าย ต้มไหม สาวไหม กรอไหม ทอผ้า ตัดเย็บเสื้อผ้าให้ลูกๆ ฯลฯ

“เรามีกันอยู่แค่นี้” เป็นสำนึกของความผูกพัน ห่วงใย เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ที่ทำให้ทุกคนดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตลอดตราบนานเท่าทุกวันนี้

ครอบครัวของเธอ มีเพียงแม่เป็นผู้นำที่เข้มแข็ง ที่ทำหน้าที่ทุกอย่างด้วยความรักลูกยิ่งกว่าตัวเอง ดูแลครอบครัวคนเดียวตั้งแต่เป็นมา เมื่ออายุได้ ๒๗ ปี แม่เป็นเสาหลักของบ้านเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ยกย่องชมเชยให้แม่เป็น “แม่ดีเด่น” เมื่ออายุได้ ๗๒ ปี ลูกๆ ของแม่ทุกคนได้ดีมีสุขกันถ้วนหน้า น้องคนหนึ่งได้เป็นผู้อำนวยการกองยานพาหนะและขนส่ง กรมชลประทาน น้องอีกคนก็เป็นผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่อาวุโส ของธนาคารไทยพาณิชย์ น้องชายทั้งสองของเธอเป็นข้าราชการและพนักงานที่ทรงเกียรติ มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ในขณะที่ตัวเธอก็รู้สึกภาคภูมิใจและพอใจในชีวิตของตนเอง เพราะเมื่อเอ่ยถึง ผ้าไหมมัดหมี่ คนในวงการนี้ทั่วภาคอีสานต้องรู้จัก “นางสาวยุวดี อินทรานุกูล” เธอยอมรับว่าเธอประสบความสำเร็จในชีวิตและอาชีพแล้ว

“ดิฉันพอใจ ที่มีอาชีพ มีสุขภาพดี กินอยู่สบาย น้องชายสองคนก็ทำงาน ก้าวหน้าดีทุกคนที่สำคัญได้อยู่กับแม่มาตลอด ไปไหนก็เอาไปด้วย เรามีวันนี้ก็เพราะ...แม่”

แม่เลี้ยงดูเราอย่างรักใคร่ใกล้ชิด แม่ทำงานทุกอย่างด้วยตนเอง เธอคลุกคลีอยู่กับแม่ได้ช่วยแม่เก็บดอกฝ้าย เก็บใบหม่อนไปเลี้ยงไหม หาบน้ำ คอยช่วยหยิบจับสิ่งของต่างๆ ให้แม่ สังเกตดูแม่ทำงาน สอยเส้น ถักรังดุม ฯลฯ เธอและน้องๆ ช่วยแม่ทำงานทุกอย่างเท่าที่ตัวเองจะทำได้ วิธีการอบรมเลี้ยงดูของแม่ทำให้ลูกๆ ทุกคนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ชีวิต จากการลงมือช่วยแม่ทำงาน เมื่อไปโรงเรียนเธอได้สวมเสื้อผ้าใหม่ สวมผ้าถุงผ้าฝ้ายฝีมือแม่ด้วย

“เราไม่ได้ทำขาย แต่ทำใช้กันเอง ครอบครัวชนบทอีสานทำเป็นกันทุกบ้าน ยายเป็นชาวร้อยเอ็ด ก็ทำผ้าไหมใช้เองมาแล้ว”

วิถีชีวิตในชนบทที่ต้องทำงานทุกอย่างด้วยตนเอง เป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านที่ถ่ายทอดสั่งสอนกันมาแต่บรรพบุรุษ งานเย็บปักถักร้อย ที่ต้องใช้ฝีมือความละเอียดประณีตเป็นงานที่เธอสามารถทำคะแนนได้เต็มทุกครั้ง มีหลายครั้งที่เธอช่วยเพื่อนๆ นักเรียนร่วมห้องทำการฝีมือ เธอได้สายเลือดจากยายและแม่ ที่สำคัญเป็นเพราะวิธีการอบรมเลี้ยงดูของแม่ที่ให้โอกาสลูกๆ ได้ลงมือทำงานทุกอย่าง แม่เป็นครูคนแรกที่สอนให้ลูกรู้จักงาน ชีวิต และมีพลังที่จะอยู่รอดปลอดภัย

เมื่อเธอเรียนจบจากโรงเรียนสตรีชัยภูมิ ชั้นมัธยมปีที่ ๖ หรือชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓ ในปัจจุบัน แม่อยากให้เธอเรียนวิชาชีวพยาบาล แต่เธอไม่อาจจากครอบครัวไปไกลและนานขนาดนั้นเธอชอบและถนัดงานฝีมือ เคยทำคะแนนได้เต็มมาโดยตลอด เธอจึงตัดสินใจเลือกเรียนตัดเย็บเสื้อผ้าและเสริมสวย ซึ่งมีครูมาสอนถึงบ้าน และยังไปศึกษาเพิ่มเติมที่โรงเรียนเจียมรัตนในกรุงเทพฯ อีก ๖ เดือน จากนั้นเธอก็เปิดร้านเสริมสวยยูวดีเป็นร้านแรกของจังหวัดชัยภูมิ

วิธีการเสริมสวยสมัยก่อน ต้องใช้เตาถ่านเผาต้มให้ร้อนแดง แล้วนำไปคีบผมที่ครอบไว้ด้วยส้อมชุบน้ำยาตัดผมและตะกั่ว เมื่อก่อนไฟฟ้าไม่มีบริการทั้งวันทั้งคืน เหมือนปัจจุบันนี้ รัฐจะจ่ายกระแสไฟฟ้าตั้งแต่ ๑๘.๐๐ น. ถึง ๐๖.๐๐ น. ของวันรุ่งขึ้น อย่างไรก็ตามเธอก็สามารถให้บริการเสริมสวยได้อย่างประทับใจลูกค้า และต่อมาเธอได้ซื้อเครื่องปั่นไฟมาใช้เอง ร้านเสริมสวยยูวดี จึงเป็นร้านเสริมสวยร้านแรกของจังหวัดชัยภูมิที่มีเครื่องอบผมไฟฟ้าใช้

กิจการเสริมสวยได้รับความสนใจ มีลูกค้ามาใช้บริการอย่างมาและ

ต่อเนื่อง มากจนต้องมานั่งรอรับบริการ เธอจึงคิดหาทางให้ลูกค้าได้เพลิดเพลินกับสิ่งที่เสริมแต่งความงาม โดยนำข้อสังเกตที่ได้จากการไปเรียนที่กรุงเทพฯ มาคิดดัดแปลงร้านขายของซ้ำให้เป็นร้านเสริมสวย ที่มีบริการตัด ซอย เช็ก แต่งหน้า นวดหน้า มีเสื้อผ้าอาภรณ์ เครื่องประดับและเครื่องสำอางค์จำหน่ายด้วย เรียกได้ว่าสวยตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า

น้องๆ เพื่อนๆ ลือลือพิมพ์ แค็ตตาล็อกต่างๆ ช่วยให้เธอเกิดความคิดในการดัดแปลงสีสนและรูปแบบเสื้อผ้าอาภรณ์ที่นำมาขาย ที่สำคัญเห็นจะเป็นด้วยกลิ่นเกลาทั้งสองพระองค์ที่ช่วยส่งเสริมหัตถกรรมพื้นบ้านให้เป็นอาชีพเสริมของเกษตรกร เธอจึงเกิดแนวคิดในการรวบรวมผู้ที่ฝีมือ ในการทำผ้าไหมมัดหมี่มารวมกลุ่มทำงานที่โรงเรียนในบริเวณสวนผลไม้ของเธอบ้านเขาวัว จังหวัดชัยภูมิ

การทำผ้าไหมมัดหมี่มีงานหลายขั้นตอน ตั้งแต่ฟอกไหมสกัดกวา ดึงเกลียวเส้นไหม สูงหมี่ให้เส้นไหมเรียงกันเป็นกลุ่มๆ ในแต่ละลายผ้ามัดหมี่ ย้อมสีตามจำนวนสีที่ต้องการ กรอเส้นไหมใส่อีกไว์กรอใส่หลอดเข้ากระสวยเป็นเส้นพุ่งที่จะทำให้ผ้ามีลวดลายสวยงาม บางคนก็เตรียมเส้นไหมเส้นยืนตามความกว้างของผ้า ซึ่งอาจจะเป็น ๔๐ ๔๕ หรือ ๕๐ นิ้ว กรอลงหลอดให้เขาสาวทางยืนให้ได้ความกว้างยาวตามที่ต้องการ และขึ้นอยู่กับประโยชน์ใช้สอย ถ้าตัดเสื้อหรือกระโปรงอาจใช้ขนาดธรรมดาถึงปานกลาง ถ้าทำเครื่องเฟอร์นิเจอร์ ต้องการผ้าเนื้อแน่นเพื่อความคงทนก็จะต้องเตรียมเส้นยืนมากถึง ๒,๐๐๐ เส้น หรือ ๕๐ หลบๆ ละ ๔๐ เส้น เมื่อเตรียมเส้นไหมแล้วก็ผูกติดกับตะกรอหรือ เขา ผูกพานเป็นหวี ใช้ช่างทอผ้าทอ ผ้าบางชิ้นทอแบบ ๒-๓ หรือ ๔ เขา ขึ้นกับว่าต้องการผ้าเรียบสีเท่ากันทั้ง ๒ หน้า หรือสีด้านหนึ่งชัดเจนกว่าอีกด้านหนึ่ง ก็ทอ ๓ เขา หรือถ้าต้องการให้มีลวดลายชัดเจนก็ทอแบบ ๔ เขา ในแต่ละงานแต่ละขั้นตอน จะจ่ายค่าจ้างเป็นงานแต่ละงานมีคนรับผิดชอบในหน้าที่ที่ทอ เพราะถ้างานใดงานหนึ่งพลาดจะกระทบถึงงานขั้นตอนต่อไปโดยตลอด แต่ละงานผู้ทำจึงต้องละเอียดรอบคอบอย่างมาก

“คนอีสานส่วนมากจะมีฝีมือในการทำอยู่แล้ว เพราะวัฒนธรรมพื้นบ้าน ลูกสาวแต่ละบ้านจะต้องเตรียมเครื่อง “สูมมา” หรือหีบผ้ารับไหว้ที่เจ้าสาวจะนำไปไหว้ที่พ่อแม่ แม่ย่า ในวันแต่งงาน ถ้าลูกสาวบ้านไหนมีผ้าไหม ผ้าขาวม้า ผ้าถุง ผ้าโสร่ง ฯลฯ ที่ทำด้วยฝีมือประณีตสวยงามก็จะได้รับการกล่าวขวัญว่าสมกับการเป็นแม่ศรีเรือน”

โรงเรียนทอผ้าไหมที่ ยุวดี อินทรานุกูล ตั้งขึ้นนับเป็นแห่งแรกของ

จังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะเด่นเฉพาะคือเป็นที่รวมของช่างเฉพาะด้านที่สมัครใจมาทำงานร่วมกัน แต่ละคนก็ทำงานในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ คนงานรุ่นแรกบางคนทำงานตั้งแต่เริ่มตั้งจนกระทั่งปัจจุบันก็ยังทำอยู่ เพราะค่าแรงก็คุ้มที่เขาจะอยู่กันได้ เธอจะตรวจผลงานผ้าไหมมัดหมี่ทุกชิ้นด้วยตนเองเธอเล่าว่า

“ประทับใจงานผ้าทุกชิ้น เพราะเราคิดตั้งแต่เริ่มแรกว่าผ้าไหมผืนนี้ จะเอามาทำอะไรมีลวดลายสีล้นอะไร จะใช้ในโอกาสไหน จะตัดแบบใด งานของเราเน้นคุณภาพ ลูกค้าได้ของดีซื้อไปแล้วก็อยากกลับมาซื้ออีก”

ประสบการณ์ชีวิต นิสัยชอบสังเกต และความละเอียดประณีตในการคิด และการทำงานช่วยให้ชีวิตของเธอพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นปีที่เธอบอกว่า

“เสียใจมากที่สุดในชีวิต ตอนนั้นดิฉันหมดตัวจริง ๆ เกิดไฟไหม้ครั้งใหญ่ ในจังหวัดชัยภูมิของสวย ๆ งาม ๆ ที่ดิฉันชอบเก็บสะสมไว้ไหม้หมดเป็นบ้านเดียวที่มีเศษกระเบื้อง และผ้าไหมมากกว่าเพื่อน ดิฉันไม่มีประกันจึงหมดตัว”

ความเสียใจของเธอดูเหมือนเป็นเพียงแค่การผินรัย เพราะเธอไม่ได้หมดกำลังใจหรือท้อแท้ ฝืนแต่คร่ำครวญ โศกเศร้าเสียตายของรักที่สูญเสียไปเธอระลึกได้ว่า

“โชคดีที่เรามีครอบครัวที่อบอุ่น มีกำลังใจ มีกำลังใจสมอง น้องชายที่เป็นหลักเป็นฐานกันแล้ว ก็ช่วยชี้แนะ เป็นกำลังใจสมองทำให้เราเริ่มต้นลุกขึ้นตั้งตัวกันได้แบบนี้ นี่เป็นเพราะคุณแม่อบรมลูกหลานให้ไม่อยู่นิ่งพอล้มตาดินก็ทำงาน จะหยุดอีกทีก็ตอนเช้านอน”

ทางหุ้นส่วนจำกัดชัยภูมิวิมลพาณิชย์ ย้ายไปอยู่ที่ศูนย์กลางการค้าในอาคารตึก ๔ ชั้นดำเนินธุรกิจด้านการทำผ้าไหมมัดหมี่ และจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าไหม ผ้าซิด ผ้าพื้นเมือง เครื่องเงิน เครื่องสำอางค์ ฯลฯ ให้บริการถ่ายทอดสาร ทำให้กิจการค่อยๆ เจริญขึ้นเรื่อยๆ เพราะคุณลักษณะ ดังนี้

“ดิฉันไม่เคยท้อแท้ แต่มุ่งมั่นจะทำให้สำเร็จ ต่อสู้ เมื่อคิดจะทำอะไรต้องทำให้ดีที่สุด”

ยุวดี อินทรานุกูล ได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรบรรยายเกร็ดความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการทำผ้าไหมเป็นอาชีพ ให้แม่บ้านเกษตรกรฟังเป็นประจำ ในการประกวดผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดและภาคอีสาน เธอก็ได้รับเชิญไปเป็นกรรมการตัดสินผลการประกวดแทบทุกครั้ง เธอได้รับโล่เกียรติคุณดีเด่นในการส่งเสริมผ้าไหม

เอกลักษณ์ไทยจากสมาคมชาวชัยภูมิ ได้รับเหรียญเชิดชูเกียรติและเกียรติบัตรที่ได้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และพัฒนาสังคมจากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับเหรียญกาชาดสรรเสริญของสภากาชาดไทย และได้รับเลือกให้เป็นนักธุรกิจสตรีตัวอย่างของจังหวัดชัยภูมิ เธอสามารถสร้างชื่อเสียงในเรื่องผ้าไหมผ้าทอมือ และหัตถกรรมพื้นบ้านให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ ทั้งๆ ที่เธอไม่เคยไปร่วมงานออกร้านผ้าไหมในที่อื่นใด นอกจากทำจำหน่ายที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดชัยภูมิทิวลิปพาณิชย์เพียงแห่งเดียว

“งานหัตถกรรมไทยยังไปได้อีกนาน เราทำแบบเน้นคุณภาพ เป็นร้านเดียวที่ตัวเองขายเอง เราเลือกวัสดุและกำหนดสี ผ้าไหมของเราจึงมีลักษณะเด่น สวยงามสะดุดตา”

หากจะปลุกฝังเยาวชนไทยในปัจจุบัน ดิฉันคิดว่า “ทุกอย่างต้องเริ่มต้นที่บ้าน ดิฉันมีแม่ที่ประเสริฐ เข้มแข็ง นำลูกทำทุกอย่าง ทำให้พวกเราขยัน อดทน และมุ่งมั่น ดิฉันเชื่อว่าทุกคนมีพรสวรรค์ในตัวเอง พยายามหาให้พบ งานที่เราทำได้ต้องเป็นงานที่ดีที่สุด ต้องภูมิใจในความสามารถของตนเอง จะทำอะไรก็ได้ที่ชอบ แต่ทำแล้วต้องจริงจัง หากเรามีเมตตากรุณาปรารภนาให้ผู้อื่นมีความสุขก็จะเป็นเสมือนพลังที่ทำให้เราทำงานได้สำเร็จทุกงาน”

จากชีวิตจริงของ นางสาวยุวดี อินทรานุกูล บ้านเลขที่ ๓๗๘/๑๘๔-๑๘๖ ก. ถนนพหลโยธย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

สัมภาษณ์	:	วารุณี ธนวรานิษ วรรณา ช่องดารากุล จิรวรรณ ปักกัสดัง
เขียน	:	วารุณี ธนวรานิษ
ภาพ	:	วารุณี ธนวรานิษ
วันเดือนปี	:	๖ มีนาคม ๒๕๓๘

ทองคำ...โลหะอมตะ ค่านิรันดร์

...จากชีวิตลูกชาวนาที่ยืนท่ามกลางแดดร้อนสัปดาห์ชีวิตด้วยความ
มานะพยายาม ด้วยความอดทน เขาก้าวสู่ความเป็นเศรษฐี เป็น
เจ้าของร้านทองแก้วมณี...ดังหวัง

เมือง... หม้อหอมไม้ลัก
ถิ่นรักพระลอ
ขอแฮครีเมือง
ลือเลื่องแพะเมืองผี
คนแพร่นี้ใจงาม...

เป็นสมญานามของจังหวัดแพร่ ที่เรารู้จักกันดี

คณะ ของเราเดินทางสู่เมืองแพร่นครโบราณดินแดนสถานอันศักดิ์สิทธิ์
ที่เนบซิดอยู่กับความงดงามของธรรมชาติ

วัฒนธรรมที่กำลังเบ่งบาน ผสมผสานกับขนบธรรมเนียมประเพณี

ชื่นชมกับทัศนียภาพ ที่รายล้อมขุนเขาที่สลับซับซ้อนด้วยแมกไม้หนาพันธุ์

เรามีนัดสัมภาษณ์ ธนโชค โชติทรงสิน “ช่างทอง” ฝีมือดี ซึ่งเป็น
เจ้าของร้านทองแก้วมณี สถานที่ตั้งเลขที่ ๑๓๓ ถนนยันตรกิจโกศล ตำบลในเวียง
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

กว่าจะก้าวมาถึงวันนี้ได้ ชีวิตของเขามีได้รอยด้วยกลีบกุหลาบ แต่ต้อง
ผจญกับอุปสรรคขวากหนาม ด้วยความมานะ อดทน จนสู่จุดหมายปลายทางได้
รวดเร็วดังใจหวัง เหมือนดังที่คนอื่นได้เห็น

ธนโชค โชติทรงสิน หนุ่มใหญ่วัย ๔๖ ปี เกิดที่ตำบลวังน้ำคู้ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ในครอบครัวของชาวนาที่ยากจน

เขามีชีวิตที่ไม่แตกต่างจากนักธุรกิจหลายคน ที่ได้เต้ามาจากครอบครัว ที่
เริ่มจากไม่มีอะไรเลย

● นายธนโชค โชติทรงสิน

“ผมเป็นลูกคนที่ ๕ ในจำนวนพี่น้องท้องเดียวกัน ๑๐ คน เพราะความยากจน ผมต้องต่อสู้ ตื่นรน ทำงานตั้งแต่หัวเทาทำบ้าน”

ชีวิตที่เกิดมาท่ามกลางกลิ่นโคลนสาบควาย ธนโชคต้องพบกับความหิวโหยจนแทบท้องชีวิตวัน ๆ ว่างอยู่กับการทำงาน ต้องตื่นแต่เช้า ทำงานแต่เช้า ช่วยเหลือบิดา มารดา ทำนา ทำไร่ข้าวโพด ปลูกถั่ว ฯลฯ ตั้งแต่อายุได้ ๕ ปี และเรียนหนังสือจบเพียงชั้น ป.๕ จากโรงเรียนวัดไผ่หลงราษฎร์เจริญ

ถึงแม้ธนโชคจะเล่าเรียนมาน้อย แต่ก็ไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิต เพราะเขามองเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษา

เขากล่าวว่า...การมีความรู้ในศิลปะวิทยาการเป็นสิ่งจำเป็น การศึกษาทำให้คนฉลาด เด็กจึงควรเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียนอย่างจริงจัง เพราะโลกของงานอาชีพในปัจจุบัน เป็นโลกของการแข่งขันที่เขาต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถแท้จริง เขาเองถึงจะศึกษาเล่าเรียนมาน้อยเพียงแคชั้น ป.๕ แต่เขาก็พยายามหมั่นศึกษาหาความรู้ ความชำนาญ และฝึกฝนทักษะในงานอาชีพด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา

ธนโชคเป็นคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง เขาคิดถึงการก้าวเดินไปข้างหน้า เพื่อให้ชีวิตของเขามีค่า และมีความหมายยิ่งขึ้น

หลังจากเรียนจบชั้น ป.๕ จากโรงเรียนวัดไผ่หลงราษฎร์เจริญ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เขาไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่เอื้ออำนวย ธนโชคจึงช่วยบิดามารดาทำไร่ ทำนา จนอายุได้ ๒๐ ปี จึงบวชเรียนเพื่อศึกษาพระธรรม

ชีวิตตอนเป็นพระ ทำให้มีเวลาคิดทบทวนชีวิตในอดีตที่ผ่านมา เขามองเห็นว่าการใช้ชีวิตอยู่กับท้องไรท้องนาจะไม่มีอนาคต ดังนั้นเมื่อลาสิกแล้ว ด้วยความที่อยากเป็นตัวของตัวเอง จึงหันเหชีวิตออกไปทำงานนอกบ้าน และไปสมัครทำงานเป็นพนักงานฉีดพ่นยา ดีดีที ที่อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์กับเพื่อน

การทำงานเป็นพนักงานฉีดพ่นยา ดีดีที นั้น ก่อนจะทำงาน พนักงานทุกคนจะต้องเข้ารับการอบรมเพื่อเรียนรู้ทางด้านทฤษฎีเป็นเวลา ๑๕ วัน ต่อจากนั้นก็จะฝึกการอบรมทางด้านการปฏิบัติงานต่ออีก ๑๕ วัน เป็นอันเสร็จสิ้นคอร์สการฝึกอบรม

ในการออกไปปฏิบัติงาน หัวหน้าคนงานจะแบ่งพนักงานออกเป็นกลุ่มละ ๖ คน เพื่อออกไปฉีดพ่นยาดีดีทีตามหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ที่ทางไกล ธนโชคเป็น

คนที่เอาใจใส่และมีความรับผิดชอบสูงต่องานในหน้าที่ จึงได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม มีหน้าที่ควบคุมดูแลพนักงานอีก ๕ คน ที่ออกไปฉีดพ่นยา ดีดีที ตามพื้นที่ที่กำหนด

เนื่องจากการเดินทางไปทำงานตามหมู่บ้านห่างไกลแต่ละแห่ง ต้องใช้เวลาในการเดินทาง ไม่สามารถไปทำงานแบบเช้าไปเย็นกลับ เขาจึงต้องขออาศัยค้างคืนตามหมู่บ้าน ต้องช่วยทำงานทุกอย่าง เพื่อแลกกับข้าว ปลาอาหาร และที่พักอาศัย ตลอดระยะเวลาในการทำงานเกือบ ๑ ปี จนทำงานเสร็จครบตามที่ได้รับมอบหมาย

พอหมดงานฉีดพ่นยา ดีดีที อนาคตเดินทางไปกลับบ้าน ซึ่งเป็นจังหวัดเดียวกันพอดีที่ญาติซึ่งเปิดร้านรับทำทองรูปพรรณ มาชักชวนให้ไปทำงานด้วยกันที่ร้านทองของเขาที่จังหวัดเชียงราย เขาจึงเดินทางติดตามไปด้วย

เมื่อ เอ่ยถึง...ทองคำ...โลหะอมตะค่านับพันล้าน มีใครบ้างที่ไม่รู้จัก และเมื่ออยากมีไว้ครอบครอง คนทั่วไปนิยมซื้อทองคำมาเป็นเครื่องประดับ ประกายรังสีทองคำอันเหลืออร่าม เลอค่า ช่วยสร้างเสริมเติมแต่งให้ดูมีสง่าราศี ได้รับการยกย่องจากคนในสังคม สมดังคำพังเพยที่ว่า “มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นพี่” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ใครมีทองคำก็จะได้รับการยอมรับนับถือ

นอกจากนี้ ทองคำยังเป็นโลหะที่เป็นที่ยอมรับของสากลใช้กำหนดแท่นสิ่งมีค่า สามารถใช้แทน “เงินตรา” ได้ ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปเนิ่นนาน ทองคำก็ยังคงคุณค่าอมตะนิรันดร์ จะมีก็แต่เพียง “มูลค่า” ของมันเท่านั้น ที่ขยับขึ้นลงตามกระแสธารเศรษฐกิจ

ระยะแรกของการมาใช้ชีวิตที่ร้านทองบ้านญาติ เขาทำงานเหมือนกับเด็กรับใช้ เช่น เลี้ยงลูกให้ญาติ ช่วยหุงข้าว ล้างจาน ซื้ออาหาร ซื้อกาแฟ โอเลี้ยง ให้คนงาน พอมีเวลาว่างก็จะมานั่งสังเกตดูวิธีการทำทองแล้วจดจำ

เขากล่าวว่า... “อาชีพช่างทอง...เป็นงานที่ยากมาก พวกช่างทองที่มีฝีมือดี มักจะหวงวิชา เมื่อเราอยากได้วิชาของเขา ก็ต้องพยายามสังเกต จดจำและฝึกฝนหัดทำด้วยตนเอง”

อนาคต เก็บเกี่ยวความรู้ ประสบการณ์ วิธีการทำทองรูปพรรณ เป็นเวลา ๕ ปี จนมีฝีมือเข้าขั้น สามารถทำทองรูปพรรณได้หลายรูปแบบ จึงเกิดความ

คิดอยากจะแยกตัวออกไปฝึกฝนหาประสบการณ์และสร้างงานให้กับตนเอง

เขาลาญาติกลับบ้านแล้วมาทำงานที่ร้านทองโชคเจริญ ซึ่งเป็นร้านของเพื่อนในจังหวัดแพร่ แต่ก็ทำงานได้ประมาณ ๑ ปี เพื่อนที่เป็นเจ้าของร้านทอง ถูกลูกจ้างลักขโมยทองรูปพรรณไปเกือบหมดร้าน ทำให้หมดตัว เพื่อนจึงเลิกกิจการร้านขายทองไปในที่สุด ธนโชคจึงเปลี่ยนย้ายร้านและมาทำงานเป็นช่างทองที่จังหวัดพิษณุโลก

เขาเล่าว่า ช่วงนี้เป็นจังหวะที่ทองคำราคาแพงขึ้นเรื่อยๆ จากราคาทองคำบาทละ ๔๐๐ บาท ราคาขยับสูงขึ้นจนถึง ๕,๐๐๐ บาท เป็นผลทำให้ตลาดแรงงาน “ช่างทอง” ปั่นป่วนเพราะเจ้าของร้านขายทองประสบปัญหาการว่าจ้างต้องจ่ายค่าแรงให้ช่างทำทอง ในราคาที่ย่อมเยาขึ้นสูง จึงไม่มีร้านขายทองที่ไหนว่าจ้างช่างทองทำงาน เมื่อหมดทาง หมดอาชีพ จึงเดินทางกลับบ้านที่จังหวัดแพร่

เกิดเป็นคน...ต้องสู้ ถึงจะรู้รสชาติของการเกิดมา

ธนโชค ช่วยบิดามารดาทำนาได้ประมาณ ๑ ปี ก็มีเพื่อนมาชวนไปขุดพลอยที่อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

ช่วงชีวิต การขุดหาพลอยที่อำเภอบ่อไร่ ในแต่ละวันเขาจะต้องเดินทางลุยน้ำลุยโคลนตามทางทุรกันดาร วันละสามสี่กิโลเมตรเป็นอย่างน้อย ผ่านป่าสงวน ผ่านที่จับจองของชาวบ้านเพื่อไปขุดหาพลอย และก็ไม่เคยขุดได้พลอยเม็ดใหญ่สักครั้งเดียว แต่เขาก็อยู่ด้วยความหวังว่า ถ้าขุดได้พลอยเม็ดใหญ่สักที ชีวิตนี้คงจะดีขึ้น

ชีวิตในป่าดอนขุดหาพลอยช่างเต็มไปด้วยอันตราย นักขุดพลอยจำนวนมากที่ขุดหาพลอยในที่จับจอง จะถูกเจ้าของที่ดินยิงขับไล่ บางรายถูกกับระเบิดที่เจ้าของที่ดินวางดักไว้ จนได้รับบาดเจ็บล้มตาย

ธนโชค ขุดหาพลอยที่อำเภอบ่อไร่ ได้ประมาณ ๑ ปี ชีวิตความเป็นอยู่ไม่ได้ดีขึ้น ทำเกือบตาย ถ้าฟ้าไม่เปิดก็ไม่สำเร็จ เพราะขุดได้แต่พลอยเม็ดเล็กๆ ไม่เคยได้เม็ดใหญ่ดังหวังขึ้นอยู่ไปก็เสี่ยงตายเปล่าๆ จึงตัดสินใจกลับบ้านที่จังหวัดพิษณุโลก และอยู่ที่บ้านไม่กี่เดือนก็แต่งงานกับสาวสวย อดีตเพื่อนนักเรียนร่วมชั้นสมัยตอนเรียน ป.๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ขณะอายุได้ ๒๖ ปี

ชีวิตหลังการแต่งงาน เขาคิดถึงการสร้างตัว ธนโชคกับภรรยาช่วยกันทำขนมทองม้วนขาย โดยแบ่งงานกันทำ เริ่มจากช่วงเช้าตั้งแต่เวลา ๖.๐๐-๑๒.๐๐ น. ภรรยาจะมีหน้าที่ปั้นขนมทองม้วนขาย ส่วนธนโชคจะมารับงานเวลา ๑๒.๐๐ น. แล้วทำงานต่อไปจนถึงเวลา ๒๐.๐๐ น. และมีรายได้ที่เป็นกำไรจากการขายขนมทองม้วน

วันละประมาณ ๘๐ บาท

เวลามีนงานวัดตามหมู่บ้าน หรือมีงานแข่งเรือ เขากับภรรยาจะจัดเตรียมสิ่งของหลายอย่างๆ เช่น ขนมทองม้วน ทอฟฟี่ บุหรี่ ผลไม้สด ผลไม้ดอง โอเลี้ยง ชาดำเย็น ใส่รถเข็นไปขายตามงาน ทำให้มีรายได้คืนละหลายพันบาท นอกจากนี้ถ้ามีเวลาว่างจะทำข้าวเกรียบฟักทองขายส่งร้านค้าตามอำเภอและในตัวจังหวัดพิษณุโลกอีกด้วย

สำหรับข้าวเกรียบฟักทองนี้ เขาได้วิธีทำจากอาแป๊ะข้างบ้าน ตอนทำงานที่ร้านทองบ้านญาติที่จังหวัดเชียงราย เขาช่วยอาแป๊ะทำข้าวเกรียบฟักทองขาย จึงได้ความรู้ติดตัวมา

พ.ศ. ๒๕๑๙ เมื่อลู่ทางการค้าขายข้าวเกรียบฟักทองดูท่าแจ่มใสไปได้ดี เขาจึงย้ายครอบครัวไปอยู่จังหวัดลำปาง แล้วเริ่มงานทำข้าวเกรียบฟักทองขายอย่างจริงจัง

สำหรับวิธีทำข้าวเกรียบฟักทองนั้นก็ไม่ใช่ยุ่งยาก ทำคนเดียวก็ได้ ลงทุนนิดหน่อย เดียวก็ได้เงิน เริ่มจากการเอาฟักทองมาล้าง และเอาไปบด เสร็จแล้วผสมแป้ง เกลือ น้ำตาล ตามลัดส่วน ซึ่งสูตรความอร่อยอยู่ที่การผสมนี้

การทำข้าวเกรียบฟักทองขายส่งตามร้านค้าในจังหวัดลำปาง ในระยะแรกขายดีมากแต่ความแน่นอนคือไม่แน่นอน ต่อมาเกิดโรคจุ ซึ่งมีข่าวว่าเกิดจากการกินฟักทอง ทำให้กิจการค้าขายส่งข้าวเกรียบฟักทองของเขาได้รับผลกระทบ ของขายไม่ดีเพราะลูกค้าต่างหวาดกลัว จนเขาเบื่อและเซ็ง จึงตัดสินใจขายอุปกรณ์การทำข้าวเกรียบให้กับคนข้างบ้าน พร้อมกับสอนวิธีการทำข้าวเกรียบให้ฟรีๆ ต่อจากนั้นก็ย้ายครอบครัวจากลำปาง กลับมาพิษณุโลกบ้านเกิด

ธนโชค ฝากภรรยาและบุตรสาวไว้ที่บ้านพ่อตาแม่ยาย ส่วนตัวของเขาเดินทางต่อไปยังจังหวัดแพร่ เพื่อดูช่องทางทำกิน ที่นี้ได้พบเพื่อนเก่า ที่เคยเป็นช่างทองด้วยกันมาเปิดร้านขายทองรูปพรรณ ชื่อร้านทองเล้งเจริญ

เพื่อนได้ให้ข้อคิดและแนะทางชีวิตให้เขาประกอบอาชีพที่ตนเองมีความถนัด พร้อมกับชักชวนให้อยู่ทำงานด้วยกัน

ธนโชคทำงานที่ร้านทองเล้งเจริญของเพื่อนได้ประมาณ ๘ เดือน ต่อมามีคนมาตกแต่งห้องเพื่อเปิดร้านเพชร ใกล้กับร้านของเพื่อน แต่ไม่รู้ว่าประสบปัญหาอะไร ไม่สามารถเปิดกิจการได้ เจ้าของจึงมาบอกเช่าร้านเพชรให้กับเพื่อนที่เป็นเจ้าของร้านขายทอง แต่เพื่อนไม่สนใจ เจ้าของร้านเพชรจึงมาติดต่อขอเช่าร้านที่ได้

ทำการตกแต่งไปแล้วให้กับเขา

...คงเป็นโชคชะตาอย่างแน่นอน เพราะช่วงนั้นเขายังไม่ได้กำหนดเป้าหมายของชีวิตให้อยู่ในกรอบมากนัก

เงินที่สะสมไว้ก็มีไม่มาก แต่ความที่อยากจะสร้างฐานะตนเองให้เป็นปึกแผ่น เพราะเป็นลูกจ๋างก็ไม่เห็นรอยสักที่ จึงตัดสินใจกลับไปปรึกษากับภรรยา เมื่อตกลงเห็นด้วย แต่เงินไม่มีเขาจึงใช้วิธีขยี้มเงินจากพี่น้อง ผองญาติ คนไม่มีเงินก็ให้ยืมทอง แม่ยายก็ให้เข็มขัดนาครมา ๑ เส้น เมื่อรวบรวมของมีค่าได้แล้วก็เอาไปขาย เอาเงินไปลงทุนเช่าร้าน

ตอนที่เปิดร้านทองของตนเองใหม่ ๆ เวลาลูกค้ามาสั่งทำเครื่องทองที่ร้าน จะต้องนำทองของตนเองมาด้วย โดยเขาจะรับเงินค่าแรงจากการรับจ้างทำเท่านั้น

“เราไม่มีทุน ไม่มีทอง เวลาเขามาจ้างทำ ต้องทำให้ดีที่สุด ทำเร็วที่สุด ทำเร็วก็ได้เงินเร็ว”

ส่วนร้านทองเล้งเจริญ ซึ่งเป็นร้านเพื่อนของเขายังคงให้ความช่วยเหลือด้วยการนำทองมาให้ทำส่งให้กับทางร้าน เป็นการหางานป้อนให้อีกทางหนึ่ง

ถึงจะมีร้านทองเล็กๆ ของตนเอง แต่ชีวิตก็ไม่ได้สุขสบาย ยังคงต่อสู้ไปแบบปากกัดตีนถีบเหมือนเดิม

ช่วงที่เช่าร้านมาใหม่ ๆ เขาดังปณิธานไว้ในใจเลยว่า...” เราจะต้องใช้หนี้สินที่ยืมมาให้หมดสิ้นในเร็ววัน จะต้องเก็บเงินให้ได้ แล้วก็มุ่งมั่นทำ”

ธนโชคไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ นอนเที่ยงคืน ตื่นตี ๔

คนเราลองมีจิตสำนึกห่วงงาน ต้องสู้ได้ ทำได้ทุกอย่าง

ธนโชคดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย และใช้จ่ายอย่างประหยัด เขารัดเข็มขัดจนเอาจั๋วเอาจอด เชื่อหรือไม่ว่า เงิน ๑๐๐ บาท ที่หาได้ จะถูกนำไปใช้เป็นค่าอาหารการกินอยู่ภายในครอบครัว เป็นเวลาถึง ๗ วัน เขาประหยัดขนาดไหนก็ลองคิดดู

ชีวิตที่รุ่งโรจน์ได้ ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความมานะพยายาม และรู้จักคิด

พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นปีที่ “ลาวแตก” มีคนลาวจำนวนมากมาย อพยพหนีภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์ เข้ามาฝั่งไทยทางจังหวัดหนองคาย ธนโชคมองเห็นช่องทางค้าขาย จึงเดินทางไปหาซื้อทองเพชรพลอยของมีค่าจากคนลาวอพยพ ที่ศูนย์อพยพในจังหวัดหนองคายเอามาขาย โดยเดินทางไปหนองคายตอนเช้า กลับตอน

เย็น เขาเดินทางเที่ยวไปเที่ยวมา ระหว่างแพร่กับหนองคายประมาณ ๑๐ กว่าครั้ง ทำให้มีรายได้จากการซื้อทองเก่า เพชรพลอยเก่า เป็นกอบเป็นกำ

ธนโชคทำงานแบบหนักเอาเบาสู้ มาได้ ๕ ปี โดยมีภรรยาและลูกเป็นพลังให้ฝ่าฟัน เขาสามารถใช้หนี้สินเงินยืมให้พี่น้องผองญาติได้ทั้งหมด เมื่อเขามีความเป็นอยู่ดีขึ้น พอละช่วยเหลือพวกพี่น้องได้ ธนโชคจึงเปิดโอกาสให้ลูกหลานมาฝึกงาน ฝึกอาชีพ ทำทองที่ร้าน จนกระทั่งปัจจุบันมีลูกหลานมาเป็นช่างทองที่ร้านของเขามากกว่า ๑๐ คน

กิจการร้านขายทอง เจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ ธนโชคจึงคิดขยับขยาย ด้วยการเอาที่นาจำนวน ๔๐ ไร่ของบิดาไปจำนองกับธนาคาร เอาเงินไปซื้อตึกแถว ๔ ชั้นครึ่ง ๒ คูหา ที่อำเภอเมือง ในราคาสองล้านห้าแสนห้าหมื่นบาท แล้วเปิดกิจการซื้อร้านทองแก้วมณี เปิดจำหน่ายทองรูปพรรณนานาชนิด และรับสั่งทำเครื่องรูปพรรณ ทอง เพชร พลอย แบบนำสมัย และรับซื้อทองเก่าในราคาท้องตลาด เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

เขาเล่าว่า...ก่อนเปิดร้านทองแก้วมณี เขายังไม่ค่อยจะมั่นใจในชีวิตเท่าไรนัก จึงไปหาหมอดูให้ช่วยทำนายทายทักโชคชะตาในอนาคตที่จะเกิดขึ้น หมอดู ๓ รายทายเหมือนกันว่าเขาจะย้ายสถานที่ไปอยู่ใกล้ไฟเขียวไฟแดง เป็นที่สูงกว่าที่คนอื่นจะมีชีวิตที่รุ่งเรือง ซึ่งคำทำนายของหมอดู จึงเป็นพลังแรงใจ ที่ผลักดันให้เขาต่อสู้

วันแรกที่เปิดขาย เขาสมนาคุณให้กับลูกค้าด้วยการไม่คิดค่ากำเหน็จ วันนั้นขายดีมากขายหมดเกลี้ยงตู้เลย เขายังจำภาพที่ขึ้นตา ที่เหล่าบรรดาผู้รักทอง ยืนเกาะขอบตู้โชว์ทอง ใช้สายตาเพ่งพินิจลายทองที่ตนสนใจ มันเป็นความตื่นตาตื่นใจที่เขาไม่เคยลืม

สำหรับทองรูปพรรณที่นำมาขายในวันแรกของการเปิดร้าน ส่วนหนึ่งเป็นทองที่ทางร้านของเขาทำขึ้นมาขาย อีกส่วนหนึ่งเป็นทองรูปพรรณ ที่ร้านทองเล่งเซ่งเฮง ที่บ้านหม้อ กรุงเทพมหานคร ไว้เนื้อเชื่อใจให้ยืมมาขายด้วยเครดิต เพราะเคยติดต่อดำขายกันมาก่อน ทางร้านเห็นว่าเขาเป็นคนซื่อสัตย์ไว้ใจได้ จึงให้ยืมทองมาขายในวันเปิดร้าน

อาชีพช่างทอง เป็นงานศิลปะ ต้องอาศัยฝีมือ เขากล่าวว่าในความ
เป็นจริง รูปแบบเครื่องประดับที่ทำด้วยทองต่างๆ ก็มีความใกล้เคียง
กันเกือบทุกชิ้น จะมีต่างกันบ้างก็ตรงเรื่องของลวดลายที่คิดขึ้นมาใหม่

สำหรับลูกค้าที่อยากได้ทองตามรูปแบบลวดลายที่ตนต้องการไว้เซยชม
ก็จำเป็นจะต้องสั่งทำแล้วรอคอยกำหนดวันเวลามารับของ ถึงจะช้าหน่อย แต่เมื่อ
ได้ของสวยงามถูกใจ ก็คุ้มกับเวลาของการที่รอคอยมิใช่หรือ

ช่างทองที่ร้านทองแก้วมณี ส่วนใหญ่ไม่คิดจะย้ายร้านไปอยู่ที่ไหน ธนโชค
มีหลักในการจูงใจช่างทองก็คือ การเอื้ออำนวยความสะดวกในเรื่องความเป็นอยู่ที่ดี
บรรยากาศสภาพการทำงานที่ดี การมีรายได้และสวัสดิการที่ดี

เขามีหลักในการบริหารงานแบบพี่น้อง เจ็บป่วยก็ดูแลรักษา เขามีความ
คิดว่า ถ้าพนักงานมีความสุขกายสบายใจแล้ว การทำงานย่อมมีประสิทธิภาพ

ธนโชค ภูมิใจ ที่สามารถรวบรวมช่างทองฝีมือดี มาเป็นช่างทองที่ร้าน
ของเขาได้ทั้งหมด ช่างทองของเขามีความคล่องตัวในการทำงาน สามารถทำเครื่อง
ประดับทองรูปพรรณ ได้ทั้งระบบครบวงจร นั่นคือสามารถทำสร้อยทอง แหวนทอง
กรอบพระทอง และหรือทำสิ่งของตามสั่งได้เลยคนเดียว ไม่ใช่เป็นช่างทองที่ทำได้
เฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่ง

เมื่อขอทราบถึงหลักการค้าขาย...

ธนโชคมีหลักการค้าขายๆ ที่ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการจูงใจลูกค้า เขา
มีความเชื่อว่า การเอาใจลูกค้า การพูดจาสุภาพ และเป็นกันเอง ทำให้ลูกค้าไว้วางใจ
การค้าขายก็จะเดินไปด้วยดี

ทองรูปพรรณที่ทางร้านทองแก้วมณี ทำขายทุกชิ้น จะต้องผ่านการ
ตรวจตรา ตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนถึงมือลูกค้า

ธนโชครับประกันคุณภาพ ทั้งฝีมือเชิงช่างและคุณภาพของทองที่ได้
มาตรฐาน การใช้ทองไม่ดี ผลเสียย่อมจะตกกับร้านทองนั้นๆ

เขายอมรับว่า... “สิ่งที่เราได้รับก็คือ ผลที่เราทำ”

ธนโชค ทุ่มเทชีวิตจิตใจให้กับการพัฒนางาน สร้างสรรค์รูปแบบ ประดิษฐ์
ประดิษฐ์ ลายทองคำให้แปลกตา ไม่เหมือนใคร หากได้ยากยิ่งกว่าทองคำที่มีขาย
ตามท้องตลาด จึงไม่ต้องแปลกใจเลยว่าจะมีลูกค้ามาอุดหนุนที่ร้านทองของเขาจน
แน่นร้าน

การ ประสบความสำเร็จในชีวิตของเขา เกิดจากความขยันหมั่นเพียร ตั้งใจทำงานอย่างจริงจัง รู้จักประหยัดและมีความซื่อสัตย์

เขามีหลักในการดำเนินธุรกิจ ที่เน้นมนุษยสัมพันธ์ และการให้บริการทางด้านฝีมือที่มีคุณค่า เขามีแนวทางในการทำงานที่ว่า “การดำเนินกิจการงานใดก็แล้วแต่ ต้องเอาชนะใจตนเองให้ได้ ต้องมีโลกทัศน์กว้างไกล ศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์ให้กับตนเองตลอดเวลา มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ทำงานต้องทำให้จริง...ทำแล้วต้องทำให้สำเร็จและติดด้วย

คนเรา...ถ้ารักจะทำอะไรแล้ว ตั้งใจทำจริงจัง ก็คงจะไม่มีทางพบกับความล้มเหลว

ธนโชค โชติทรงสิน คือผู้ชายที่ประสบความสำเร็จในชีวิตตลอดกาล

จากชีวิตจริงของ นายธนโชค โชติทรงสิน ร้านทองแก้วมณี เลขที่ ๑๓๓ ถนนยันตรกิจโกศล ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

สัมภาษณ์	:	ธรรมศักดิ์ มีอิสระ
		วรรณภา พรหมบุรมย์
		ธีระ ชัยยุทธอรรถรยง
เขียน	:	ธรรมศักดิ์ มีอิสระ
ภาพ	:	ธีระ ชัยยุทธอรรถรยง
		ธรรมศักดิ์ มีอิสระ
วันเดือนปี	:	มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

ภาพในฝัน

ดิฉันใฝ่ฝันจะเป็นนักธุรกิจ โดยไม่รู้ว่าจะต้องยากลำบากเพียงใด
แต่มุ่งมั่นตั้งใจจริงวางแผนชีวิต โดยอาศัยหลักการดำเนินชีวิตและ
คุณธรรมที่คุณพ่อคุณแม่อบรมสั่งสอนจนถึงทุกวันนี้

สตอรี่

ในมาดนักธุรกิจ มีกิจการเป็นของตนเอง ได้แต่งตัวสวยงาม มีรถยนต์ใช้ พร้อมด้วยความสะดวกสบายทั้งปวง” เป็นภาพในจินตนาการของเด็กหญิงเรไร อุดมมงคล ขณะนั้นเธอไม่รู้หรือกว่านักธุรกิจที่เห็นภาพของความสะดวกสบายตลอดเวลานั้นต้องฝ่าฟันอุปสรรคเพียงใด แต่ในจิตใจของเธอมุ่งมั่นว่าจะต้องเป็นนักธุรกิจให้ได้

ลูกสาวคนโตของครอบครัวที่มีลูก ๗ คน รวมกับพ่อแม่แล้วเป็น ๙ คน อยู่ร่วมกันแบบเรียบง่าย คุณพ่อรับราชการครู ซึ่งต่อมาย้ายไปเป็นข้าราชการแผนกศึกษา ส่วนคุณแม่เป็นแม่บ้าน คุณพ่อคุณแม่ได้ช่วยกันอบรมดูแลลูกๆ ด้วยความรักและความอบอุ่นในครอบครัว ท่ามกลางบรรยากาศเงียบสงบของอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

เด็กหญิงเรไรเริ่มการศึกษาระดับอนุบาลที่โรงเรียนของคุณครูทิพย์ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ๆ บ้าน ด้วยความมั่นใจชอบช่วยเหลือเพื่อน และมีความฉลาดจึงได้รับคำชมจากคุณครูอยู่เสมอ จากความใกล้ชิดคุณพ่อซึ่งชอบอ่านหนังสือและเขียนบทกลอน เด็กหญิงเรไรจึงรู้สึกว่าการอ่านภาษาไทย ชอบอ่านหนังสือ และนิทานสามารถแต่งบทกลอนได้เพราะ หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนพนัส-พิทยาคาร รุ่น ๙๙ หรือ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งในสมัยนั้นไม่มีใครนิยมส่งลูกสาวให้เรียนสูงๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าไปเรียนไกลๆไกลตาพ่อแม่แล้วยังมีโอกาสน้อยมาก ด้วยความเป็นห่วงและข้อขัดข้องทางบ้านบางประการ เรไรได้เรียนการทำบัญชีและคิดเลขด้วยลูกคิดโดยมีครูมาสอนให้ที่บ้าน คุณเรไรคิดว่าการเรียนเกี่ยวกับการค้าคงพอมีลูกทำงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ จึงตั้งใจเรียนไม่ท้อถอย คุณพ่อคุณแม่เห็นว่าเรไรมีความตั้งใจจริงและเชื่อมั่นใ้วางใจตัวลูกสาว จึงสนับสนุนให้เรียนต่อสาขา

การเงินการบัญชี ที่วิทยาลัยเกริก กรุงเทพฯ

ตลาดเมืองพนัสนิคมในเวลานั้นยังเป็นสังคมชนบทเล็กๆ ที่ผู้คนต่างก็รู้จักกันเป็นอย่างดี เราจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากกรุงเทพฯ หน้าตาผิวพรรณผ่องใส กิริยามารยาทเรียบร้อยน่ารัก รู้จักแต่งกายงามสมวัย จากการอบรมกล่อมเกลามาจากคุณแม่ซึ่งเป็นผู้ที่รักความสะอาดสวยงาม และคุณพ่อผู้ซึ่งมีระบบระเบียบในการดำเนินชีวิต เราจึงเป็นที่หมายตาของผู้ใหญ่หมั่นไว้วางใจให้ลูกหลานของตน

ขณะที่อายุยังน้อยเรารเริ่มเรียนรู้งานด้วยการเป็นพนักงานบัญชีที่สำนักงานบัญชีแห่งหนึ่ง ทุกๆ วัน เราและเพื่อนๆ จะขี่จักรยานไปตามถนนลูกรังเล็กๆ เพื่อไปทำงาน บรรดาข้าราชการ หม่อมพนักงานธนาคาร และพ่อค้าต่างก็พยายามผูกไมตรีด้วยการแวะเวียนมาที่บ้าน แต่ก็ล้วนไปมาได้ในเวลาช่วงที่เหมาะสมและอยู่ในสายตาผู้ใหญ่เท่านั้น กลุ่มเพื่อนสนิทของเราคนหนึ่งมีญาติเป็นเจ้าของฟาร์มสุกรและมีกิจการชำแหละเนื้อสุกรขาย ชายหนุ่มคนนั้นมักจะมาเยี่ยมที่บ้านพร้อมกับของฝากคือเนื้อสุกรส่วนที่ดีที่สุดเพื่อฝากคุณแม่ของหญิงสาว

“ผมนำเนื้อหมูสันในไปฝากคุณแม่ทุกวัน จนลูกค้าประจำของผมที่มากลางหาซื้อเนื้อหมูพยายามมาเข้าหาไรก็ไม่ทัน ผมบอกว่าหมดทุกที จนเขาตามไปโรงชำแหละสุกร ถึงได้รู้ว่าผมนำไปส่งให้ครอบครัวเรา” คุณอุดมทบทวนความหลัง

ต่อเมื่อคุ้นเคย “อุดม วรศิลป์ชัย” จึงมีโอกาสได้ร่วมรับประทานอาหารเย็นร่วมกับครอบครัวของเรา และมีโอกาสทำความรู้จักกันมากขึ้น

อุดมไม่ทราบหรอกว่า “จังหวัดชีวิต” ของเรานั้นเจ้าตัวได้พยายามวาดให้เหมือนภาพฝัน ทำให้ภาพฝันเป็นจริง แบบนั้นลูกก็จัดด้วยการวางแผนชีวิต ทั้งการเรียน การฝึกงานบัญชีเพื่อเรียนรู้วิธีการบริหารงาน และการเลือกคู่ครอง ผู้ที่จะช่วยก่อร่างสร้างฝันให้เป็นความจริง

“ดิฉันประทับใจความเสมอต้นเสมอปลายของคุณอุดม แม้มีเพียงจักรยานก็แสดงน้ำใจขี่จักรยานไปกับเพื่อนๆ เพื่อไปรับไปส่งทุกวัน เราขี่จักรยานกันคนละคันตามถนนลูกรังขรุขระ พูดคุยกันตามประสาคนวัยเดียวกันอย่างสนุกสนาน เวลาเย็นก็มีโอกาสพูดคุยกันนิดหน่อย แล้วคุณแม่จะปิดประตูบ้านแต่หัวค่ำ ดิฉันรู้สึกว่าคุณอุดมเป็นคนขยันทำงาน รอบคอบ ช่างคิดช่างทำ คงจะเป็นคู่ชีวิตที่ดี”

ในขณะที่เป็นคู่หมั้นทั้งสองมีโอกาสดูหนังนอกบ้านด้วยกันเพียงครั้งเดียวคือไปเปิดทองลูกนิมิตที่วัดแห่งหนึ่งช่วงเทศกาลตรุษจีน แต่กระนั้นก็มีคุณแม่และ

3/28/95

น้องๆ ไปด้วยกันอีกถึง ๔ คน

ระยะเวลา ๕ ปี ที่เราร่วมทำงานกับบริษัทบัญชี ได้เรียนรู้จากผู้ที่ทำธุรกิจ มักจะพูดคุยซักถามและนำมาขบคิด คุณพ่อก็มักสั่งสอนชี้แนะการทำงานและการใช้ชีวิตให้มีคุณธรรมและมีความสุข เมื่อคุณพ่อไปเป็นผู้จัดการโรงงานสุราตะวันออก และดำเนินกิจการตัวแทนจำหน่ายสุราของบริษัทอีกทางหนึ่ง ได้ยกธุรกิจขายส่งสุราเป็นของขวัญแก่เรไรและอุดม วรศิลป์ชัย ในการเริ่มต้นชีวิตคู่เมื่ออายุ ๒๓ ปี

การเป็นตัวแทนขายส่งสุราหากจะมองว่าเป็นงานที่ง่ายก็ได้ หากจะมองว่าเป็นงานที่ต้องอาศัยมนุษยสัมพันธ์และความใส่ใจก็ได้เช่นกัน เรไรเริ่มทำการค้าในเขตตำบลบ้านสวนและตำบลบางทรายด้วยความเอาใจใส่ดูแลปะกับลูกค้า คอยตรวจตราไม่ให้มีการจำหน่ายสุราข้ามเขตโดยหมั่นไปเยี่ยมเยียนตามร้านต่าง ๆ อุดม ซึ่งยังทำงานโรงงานแ่งมันของครอบครัวจะตื่นแต่เช้านั่งรถโดยสารไปทำงาน หลังเลิกงานจะช่วยเรไรสุ่มดูตามร้านต่างๆ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ไม่ให้มีการจำหน่ายสุราข้ามเขต

การเป็นตัวแทนจำหน่ายสุราต้องได้สิทธิจากการประมูลและเงื่อนไขที่ทางบริษัทเสนอจึงเป็นอาชีพที่ยังไม่มั่นคง เรไรคิดว่าน่าจะมืออาชีพที่มั่นคงกว่านี้เพื่อสร้างฐานะของครอบครัว ซึ่งขณะนี้สมชายเพิ่มขึ้นอีก ๒ คน คือลูกชายและลูกสาว ซึ่งคุณยายช่วยเลี้ยงดูให้ แต่ก็ยังไม่ตัดสินใจว่าจะประกอบอาชีพอะไร เมื่อได้พูดคุยกับนายช่างที่มาควบคุมการสร้างสถานีบริการน้ำมัน ซึ่งเขาบ้านอยู่ข้างๆ อุดมและเรไรคิดว่าอาชีพนี้น่าสนใจ แต่ทั้งสองคนไม่มีความรู้ในเรื่องนี้เลย

“ต้องศึกษาวิธีการทำงานก่อสร้าง” อุดมอาศัยความรู้ทางช่างเมื่อทำงานที่โรงงานแ่งมันของครอบครัวเป็นพื้นฐาน ส่วนเรไรดูแลการบริหารทางการเงินและการติดต่อ เมื่ออุดมไปขึ้นใบสมัครเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างกับบริษัทน้ำมันแห่งหนึ่ง ก็ถูกสัมภาษณ์ถึงภูมิหลังของการดำเนินธุรกิจก่อสร้าง อุดมได้ใช้ความรู้จากทางช่างของตนให้เป็นประโยชน์ ผลการคัดเลือก “ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกพลรับเหมาก่อสร้าง” ของเรไรและอุดมได้จัดอันดับอยู่ในกลุ่มคุณภาพลำดับสาม (เกรด C)

เมื่อจะทำงานด้านนี้ต้องพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ความไม่รู้ไม่ชำนาญเป็นเหตุผลที่ใช้ได้ในระยะแรก แต่ถ้าต้องการเติบโตในธุรกิจใดๆ ต้องพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับ “แม้ลำบากสักเพียงใดก็ต้องทำ” เรไรหาทีมงานที่มีความสามารถมาร่วมงาน หัวหน้างานที่คอยดูแลควบคุมการก่อสร้างในพื้นที่มีความสำคัญมาก ต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบ ไว้วางใจได้และสามารถแก้ปัญหาได้ ผู้ร่วมงานที่มี

ความรู้ความชำนาญจึงได้รับความไว้วางใจ ให้ผลตอบแทนที่เขาจะอยู่ได้อย่างสบาย ไม่ต้องหาทางลัดเพื่อเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัว

งานที่ได้รับมอบหมายระยะแรกเป็นงานก่อสร้างในพื้นที่ห่างไกล กระจ่ายอยู่ทั่วไปตามทุกภาคของประเทศ เรายุโรปและอุดมต้องเดินทางรอนแรมไปดูงานก่อสร้างของบริษัทอยู่เสมอ ในช่วงงานมากต้องเดินทางจากจังหวัดหนึ่งไปยังอีกจังหวัดหนึ่ง คุจลากเส้นโยงจุดต่างๆ บนแผนที่หนทางขรุขระการคมนาคมไม่สะดวกก็ต้องตะรอนเดินทางรอนแรมไป

“ดิฉันนอนไปนั้ท้ายรถกระบะที่ไม่มีหลังคา เพราะรถนี้บางทีก็ต้องใช้บรรทุกของ คนขับรถก็ขับไปบนทางขรุขระ ฝนก็ตกบางทีอากาศก็หนาวเย็น นอนขดตัวอยู่ท้ายรถหลับบ้างตื่นบ้าง ใจก็สงสารคนขับรถคงลำบากกว่าดิฉันหลายเท่า ดิฉันยังเคยคุยกับอุดมว่านอนไปในรถนี้เราจะถึงจุดหมายหรือไม่ก็ไม่รู้ ชีวิตต้องเสี่ยงต้องอดทนอย่างมาก ในบางพื้นที่ที่มีโจรผู้ร้ายเวลาเอาเงินเดือนไปจ่ายคนงานต้องไปกันแค่ ๒ คน ก็ใจคอไม่ดี หลายครั้งรถกระบะที่ใช้เกิดเสี่ยงกลางทางจะนั่งหอบเงินอยู่ในรถก็ไม่ได้ ต้องไปซ่อนตัวใต้คอสสะพานหลบฝนหลบผู้ร้าย บางครั้งต้องลงแอบซ่อนตัวบังพุ่มไม้ผจญกับยิงและแมลงร้ายข้างทาง ปลอຍให้อุดมซ่อมรถอยู่คนเดียว”

เรไรบากันบริหารบริษัทธุรกิจก่อสร้างซึ่งเหมือนม้าพยศ บางคนสามารถต่อสู้อุปสรรคอดทนใช้กำลังใจ กำลังปัญญา ควบคุมมันได้ก็ได้อาศัยเป็นพาหนะพาห้อยู่ไปยังจุดหมายในเวลาอันรวดเร็ว บางคนสู้ระหกระเหินบนหลังม้าคุมบังเหียนธุรกิจไม่ไหวถูกพาเข้ารกเข้าพงลงหุบเหวหมดเนื้อหมดตัวก็มาก ในช่วงแรกๆ นอกจากจะถูกจัดอยู่ในกลุ่มคุณภาพอันดับสามแล้ว การขอซื้อสินค้าเงินเชื่อกับบริษัทค้าวัสดุก็ทำได้ยาก ต้องบริหารระบบเงินหมุนเวียนการใช้จ่ายให้สมดุล เพื่อนๆ ร่วมอาชีพหลายคนถูกฟ้องร้อง ถูกปรับเกี่ยวกับสัญญาการก่อสร้างจนต้องเลิกกิจการ เรายุโรปมักจะวางแผนเตรียมรับมือปัญหามากกว่าแก้ปัญหา เริ่มตั้งแต่การคิดแบบประเมินราคา ค่าวัสดุ ค่าแรงงาน ฯลฯ และวางแผนตอนการดำเนินงานไว้อย่างละเอียด ตามปกติสัญญาว่าจ้างก่อสร้างสถานบริการน้ำมันต้องสร้างให้เสร็จภายใน ๔๕ วัน หากช้ากว่านี้จะถูกปรับเงินเป็นรายวัน และถ้าสร้างได้เร็วกว่านี้จะได้รับรางวัลเป็นเงินคิดตามรายวันเช่นกัน ดังนั้นจึงมักวางแผนให้งานเสร็จก่อนประมาณ ๒-๓ วันเป็นอย่างน้อย

การรักษาชื่อเสียงของบริษัทในการก่อสร้างยังเป็นเรื่องยากกว่าการวางแผนดำเนินงานการก่อสร้าง ต้องอาศัยกำลังคนและแรงงานมาก ผู้ร่วมงานหลายร้อยคน

นี้มีรายได้ทางเดียวคือเงินเดือนจากทางบริษัท บางคนพาลูกเมียมาอยู่ด้วย โยกย้ายกันไปตามที่ก่อสร้างแห่งต่างๆ เงินทองที่หาได้ก็เพื่อเลี้ยงดูครอบครัว บางส่วนก็ส่งกลับบ้านให้พ่อแม่และลูกที่ยังเรียนหนังสืออยู่ต่างจังหวัด บางช่วงงานก่อสร้างไม่มีเจ้าของกิจการจะพออยู่ได้ แต่ผู้ร่วมงานนับร้อยก็ครอบครัวของเขาเหล่านั้นจะอยู่ได้อย่างไร เจ้าของกิจการบางคนจะให้ผู้ร่วมงานกลับบ้านเป็นการตัดปัญหาชั่วคราวแต่เรไรและอุดมจะพยายามหางานมาป้อนเพื่อให้มีรายได้เป็นเงินเดือนของลูกน้องเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัว แม้ทางบริษัทจะมองเห็นลู่ทางแล้วว่าบริษัทจะไม่ได้กำไรจากงานนั้นเลยก็ตาม

หากประสบปัญหาขาดทุนเนื่องจากวัสดุก่อสร้างขึ้นราคาก็ต้องยอมเสีย เพราะต้องการรักษาชื่อเสียงด้านคุณภาพและผลงาน ด้วยความพยายามพัฒนาระดับคุณภาพอย่างจริงจัง เพียงเวลาไม่กี่ปีก็ได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับที่ ๑ ของกลุ่มคุณภาพลำดับหนึ่ง (เกรดเอ) ชื่อเสียงของบริษัทก็เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ปัจจุบันบริษัทน้ำมันต่างๆ มอบงานให้ก่อสร้างสถานีบริการน้ำมันทั่วประเทศ

“ภาพฝัน” ของเด็กหญิงเรไร เมื่ออยู่ชั้นมัธยมเป็นความจริง เรไรเป็นนักธุรกิจสตรีที่มีชื่อเสียงที่ยังก้าวเดินไปตามแผนชีวิต ด้วยการเข้าสู่วงการก่อสร้าง โรงงาน สำนักงาน และยังขยายไปถึงการผลิตถึงน้ำมันใต้ดินซึ่งใช้ตามสถานีบริการน้ำมันต่างๆ

ด้วยความคิดที่กว้างไกลและจิตใจที่ต่อสู้ มองเห็นช่องทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องคือการทำคอนกรีตผสมเสร็จ จึงก่อตั้งบริษัทเรไรคอนกรีต ตั้งอยู่ที่ถนนบางนาตราด กิโลเมตรที่ ๓๗

แนวทางการดำเนินชีวิตของคุณพ่ออาซัว และคุณแม่ผ่องผิว อุดมมงคล ที่ร่วมชีวิตกันอย่างราบรื่น ดูแลลูก ๆ และเลี้ยงดูหลาน ๆ ด้วยความเอื้ออาทรใจเย็น สุขุมรอบคอบ สั่งสอนลูก ๆ ให้รู้จักหลักของชีวิตและคุณธรรมไปพร้อมๆ กัน เป็นแนวทางที่เรไรใช้อยู่เสมอในการดำเนินชีวิต เมื่อเข้าสู่วงการก่อสร้างก็ได้รับความไว้วางใจและเป็นที่เชื่อถือ ประกอบกับความมีน้ำใจและอัธยาศัยที่ดี ผู้ที่ดำเนินกิจการต่างๆ จึงให้เป็นผู้แทนจำหน่ายหรือสร้างความร่วมมือทางธุรกิจใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น ตำแหน่งการงานในปัจจุบันคือ

- ประธานกรรมการบริษัทเอกอุดม ชลบุรี (๑๙๘๘) จำกัด
- กรรมการผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัดเอกพล ซึ่งรับเหมาก่อสร้างสถานีบริการน้ำมันทุกบริษัททั่วประเทศ

- กรรมการผู้จัดการบริษัทเรไรเออิจิพีย จำกัด
- เจ้าของกิจการเรไร คอนกรีต

เรไรตระหนักถึงความสำคัญขององค์กรของบริษัท ผู้ร่วมงานทุกคนมีความสำคัญ ต้องให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม ให้กำลังใจในการทำงาน ดูแลช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน และให้อยู่อย่างสุขสบายใจ ผู้ร่วมงานแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน ต้องมอบหมายงานที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของเขา การบริหารบริษัทซึ่งมีคนงานนับพันคน จึงต้องมีการวางแผน การจัดระบบและการติดตามผลงาน และสนับสนุนให้แต่ละคนได้ทำงานตามความสามารถ

การเป็นเจ้าของธุรกิจมูลค่านับร้อยล้านบาท อาจพบปัญหาด้านการงาน รุมเร้าทำให้สุขภาพจิตเสีย เครียด วิตกกังวลสำหรับบางคน แต่เรไรจะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างดีด้วยหลักปฏิบัติว่าถ้าได้ใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิตแล้ว ปัญหาต่าง ๆ จะลดลง เรื่องกำไร-ขาดทุนเป็นของคู่กับธุรกิจ ถ้าปัญหาเกิดขึ้นก็ค่อย ๆ แก้ไข ไม่คิดมาก ด้วยเหตุนี้เรไรจึงยังคงความสุขใจของชีวิต บนใบหน้าที่มีรอยยิ้ม และมองโลกในทางดี อ่านบทกลอน อ่านหนังสือ/ร้องเพลงและพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ที่สำคัญคือคอยดูแลสุขภาพและแบ่งเวลาออกกำลังกายสม่ำเสมอ ผู้ที่ไม่เคยพบเรไรอาจนึกถึงนักธุรกิจสตรีที่ทันสมัยปราดเปรียว แต่แท้จริงแล้วจะพบสตรีผิวขาวท้วม หน้าตาอ้วนเอิบ ชอบใช้เครื่องแต่งกายเป็นผ้าไหมและผ้าถุงแบบไทยๆ เธอให้ทรรศนะว่า “ดิฉันชอบใช้ผ้าไหมและผ้าถุงมานานแล้ว ก่อนที่จะมีการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย อาจเป็นเพราะดิฉันรักวัฒนธรรมแบบไทยที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดู คุณพ่อชอบบทกลอนส่วนดิฉันชอบวิชาภาษาไทยและบทกลอน รู้สึกว่าควรกระตุ้นให้เด็ก ๆ สนใจการอ่าน การเขียนจะช่วยให้เด็กใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง รักษาภาษาไทย เมื่ออ่านเขียนมากๆ จะได้เรียนรู้และซาบซึ้งเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยไปด้วย”

ครอบครัวของเรไรและอุดม วรศิลป์ชัย มีบุตรธิดา ๔ คน คือ คนโตเป็นชายชื่อนายเอก วรศิลป์ชัย อาชีพนักธุรกิจ บุตรีคนที่ ๒ ชื่อนางพาหนัน เฉลิมสุข ประกอบธุรกิจกับบิดามารดา บุตรีคนที่ ๓ คือนางสาวต้นหยง วรศิลป์ชัย และนายเอกพล วรศิลป์ชัย บุตรคนสุดท้ายกำลังศึกษาอยู่ต่างประเทศ

ในขณะที่ต้องดูแลงานหลายหน้าที่ตัวเป็นเกลียว เรไรไม่เคยลืมเพื่อนฝูงหรือคนที่ด้อยกว่า ใครเดือดร้อนเรื่องอะไร ถ้ารู้ ช่วยได้ จะช่วยทันที นอกจากนี้ยังช่วยเหลือสังคมจนได้รับโล่เกียรตินิยมมากมาย เช่น

- โล่เชิดชูเกียรติจากสมาคมศิษย์เก่าพนัสพิทยาคาร

- โล่เชิดชูเกียรติโรงเรียนพนัสพิทยาคาร
- สมาชิกกิตติมศักดิ์ของสภาภาษาชาวไทย
- โล่เชิดชูเกียรติศิษย์เก่าดีเด่นจากสมาคมศิษย์เก่าพนัสพิทยาคาร
- โล่เชิดชูเกียรติ “คนดีศรีเมืองชลฯ” สาขาพาณิชยกรรม

และปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ให้เป็นผู้อุปการะโรงเรียนพนัสพิทยาคาร

ถึงวันนี้ ภาพในฝันของเรไร วรศิลป์ชัย เป็นภาพของชีวิตจริงที่จะต้องดำเนินต่อไปโดยอาศัยหลักในการดำเนินชีวิตควบคู่ไปกับคุณธรรม สร้างงาน สร้างกุศล เพื่อนำความสุขสู่ตนเองและสังคม

จากชีวิตจริงของนางเรไร วรศิลป์ชัย สถานประกอบการ ๔๒๔/๒๙

หมู่ ๔ ถนนชลบุรี - บ้านบึง ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สัมภาษณ์ :	วรรณา พรหมบุรมย์
	วรรณา ช่องดารากุล
เขียน :	วรรณา ช่องดารากุล
ภาพ :	ศักดิ์สิน ช่องดารากุล
วันเดือนปี :	มีนาคม ๒๕๓๘

ฉลอม : ผู้หญิงแกร่ง

ยอดหญิงใจสู้จริงยิ่งอย่างชาย
ยากจนข้นแค้นไม่เคยเหิน
อดทนทำทุกสิ่งไม่ทิ้งขว้าง
ให้ท้ายสุดชีวิตในบั้นปลาย
นอกจากนี้เธอดีมีสัจจะ
อีกเร่งหาความรู้มาคู่ครอง
มนุษย์สัมพันธ์ดีมีน้ำใจ
คนสรรเสริญเธออยู่มีคู่คลาย

ทั้งร่างกายรู้สึกนึกอีกเต็ม
งานนั้นเดินเต็มที่ไม่เหน็ดเหนื่อย
เพื่อก่อร่างสร้างตนเร่งชวนขาย
เกียรติค่าจ่ายเพื่อหวังรุ่งเรืองรอง
ไม่ลดละช่วยสังคมคนทั้งผอง
เป็นเครื่องส่องชี้ทางงานขาย
กิจก้าวไกลมากล้นพันมุ่งหมาย
สุขสบายคงอยู่คู่เธอเอย

ชัย นาทเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ทางตอนเหนือของภาคกลาง ห่างจาก กรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร มีแม่น้ำไหลผ่าน ๓ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำน้อย อาชีพของประชากรส่วนใหญ่ ทำการเกษตร เช่น ทำนา ทำสวนผลไม้ และเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะการทำนา มีระบบการชลประทานที่เอื้ออำนวยให้มีประสิทธิภาพมาก และมีเขื่อนกั้นน้ำเพื่อการชลประทาน คือเขื่อนเจ้าพระยา เศรษฐกิจของจังหวัดส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับผลผลิตข้าวเป็นหลัก

อำเภอหันคา เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดชัยนาท ที่มีพื้นที่ประมาณ ๒,๖๓๕ ตารางกิโลเมตร ที่นี้เป็นที่ให้กำเนิดของผู้หญิงเก่งคนหนึ่ง เธอคือ ฉลอม สงล่า เป็นคนผิวเหลือง ดวงตากลมโต ใบหน้ารูปวงรี จมูกค่อนข้างโด่ง รับกัน อย่างได้สัดส่วน รูปร่างท้วม เสียงดังฟังชัด พูดจาตรงไปตรงมา อารมณ์ดี ทำทาง คล่องแคล่ว มีความเชื่อมั่นในตนเอง แข็งแกร่ง และมีมนุษยสัมพันธ์ บิดาชื่อ นายให้ มารดาชื่อ นางเน้ย ประกอบอาชีพทำนา ฐานะยากจน มีพี่น้องทั้งหมด ๕ คน

ในช่วงเธออายุเพียง ๖ ขวบ ต้องช่วยบิดามารดาหาเลี้ยงชีพทุกอย่าง ตั้งแต่รับจ้างทั่วไป กรรมกร ขายขนม ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัว เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของบิดามารดาอีกแรงหนึ่ง แต่ชะตาชีวิตของคนเราเอา

อะไรแน่นอนไม่ได้ มีชั้นมิลงเป็นของคู่กัน ครอบครัวของเธอถูกโจรปล้น จนต้องอพยพครอบครัวมาอยู่ในเมืองชัยนาท

ขณะที่เธออายุได้ ๘ ปี เธอเข้าเรียนอยู่ชั้น ป.๑ โรงเรียนวัดศรีวิชัย เรียนจนกระทั่งจบชั้น ป.๔ ระหว่างนั้นเมื่อมีเวลาว่างจากการเรียนทุกๆ วัน เธอจะต้องช่วยบิดามารดา ขายของอยู่ที่ร้าน ซึ่งอยู่ข้างๆ โรงเรียน ขายจำพวกน้ำแข็งไส ขนมเด็ก และกาแฟ

หลังจากที่จบชั้น ป.๔ จากโรงเรียนวัดศรีวิชัยแล้ว เธอได้เรียนต่อชั้น ม.๑ - ม.๓ ที่โรงเรียนเมืองชัยนาท เธอมักทำขนมทอฟฟี่ไปขายที่โรงเรียน แต่ทางโรงเรียนห้ามไม่ให้ขาย บางครั้งเธอก็แอบขายจนถูกยึดไปก็มี ในช่วงนี้เธอก็ยังคงต้องช่วยเหลือบิดามารดา ทำทอฟฟี่ในตอนกลางคืน เป่าลูกโป่งขาย ขายโอเลี้ยง เมื่อเวลาน้ำในเขื่อนเจ้าพระยาลดลง เธอมักจะไปเก็บเศษเหล็ก ตะปูมาขาย และบางครั้งก็ไปรับจ้างทุบปูนแคะเปลือกออก ร้อยละ ๑ สลึง ถึงแม้เธอจะต้องทำงานมากมายก็ตาม แต่ไม่ได้ทำให้การเรียนของเธอตกต่ำ เธอคงรักษาระดับผลการเรียนของเธออยู่ในระดับปานกลางอยู่เช่นเดิม

ต่อมาเธอได้มาเรียนต่อชั้น ม.๔ ที่โรงเรียนสตรีชัยนาท “คณะราษฎร-บำรุง” ขณะนั้นฐานะทางบ้านก็ยังยากจนอยู่ แม้มันแต่เสื้อผ้าก็ไม่จะมีใส่ หนังสือสมุดก็ไม่จะมีใช้ ทุกอย่างต้องรับช่วงใช้ต่อจากพี่สาว

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ เธอเรียนอยู่ชั้น ม.๕ มารดาของเธอต้องการให้ไปอยู่กรุงเทพฯ เพื่อไปเรียนต่อและอาศัยอยู่กับพี่สาว ซึ่งต้องช่วยพี่สาวหุงข้าว เลี้ยงเด็ก จ่ายกับข้าว เธออาศัยอยู่ได้ระยะหนึ่งมีความรู้สึกอึดอัดใจ เพราะเป็นคนชอบเป็นตัวของตัวเอง ไม่ชอบทำงานตามสั่ง หรือรับใช้คนอื่น ก่อปรกับฐานะทางบ้านช่วงนั้นยังยากจนอยู่มาก เธอต้องเสียสละให้พี่สาวได้เรียนต่อเพียงคนเดียว ส่วนเธอต้องกลับบ้านช่วยบิดามารดาหาเลี้ยงชีพต่อไป ก็ทำให้ความฝันในวัยเด็กซึ่งอยากจะเป็นพยาบาล หรือตำรวจหญิง เพราะต้องการช่วยเหลือผู้อื่น มีอันต้องสูญสลายไป

เมื่อกลับมาอยู่บ้าน เธอได้ไปช่วยบิดามารดา ที่โรงงานหล่อเสาปูนซีเมนต์ ทำหน้าที่เป็นคนงานผสมปูนซีเมนต์ บางครั้งก็นุ่งผ้าถุง ใช้ผ้าโพกศีรษะ เข็นรถเข็นไปส่งของตามที่ต่าง ๆ เมื่อผ่านไปพบเพื่อนๆ กำลังเดินทางไปเรียนหนังสือ ทำให้เธอรู้สึกอายเพื่อนๆ เกิดความรู้สึกนึกคิดว่า “ทำไมเราถึงไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสืออย่างเพื่อนๆ แต่จะทำอะไรได้ล่ะ เมื่อเกิดมาจนก็ต้องสู้ทนฟันฝ่าอุปสรรค จะ

ต้องสร้างให้ครอบครัวมีฐานะที่มั่นคงให้จงได้” หลังจากอยู่ช่วยบิดามารดา ได้ ๒ ปี เกิดความรู้สึกอยากเป็นตัวของตัวเอง จึงคิดงานใหม่ทำ จึงเลิกงานที่ช่วยบิดามารดา ไปประกอบอาชีพอื่น

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ จึงได้มาประกอบอาชีพเป็นเสมียนทำบัญชี อยู่ที่สนามบิน ดาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ได้รับเงินเดือน เดือนละประมาณ ๗๐๐-๘๐๐ บาท และได้พบรักแต่งงานกับสามี ซึ่งมีอาชีพเป็นทหาร ที่ตกลงใจแต่งงานกับสามีคนนั้นเพราะเธอชอบคนต่อสู้อยู่และแกร่งๆ ขณะนั้นเธอต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้เงินเพียงวันละ ๑๐ กว่าบาทเท่านั้น อยู่กับสามีได้ประมาณ ๓ ปี ก็ให้กำเนิดบุตรชาย ๑ คน เมื่ออยู่จนวันเช้าก็เริ่มมองเห็นนิสัยที่แท้จริงของกันและกัน ซึ่งเปลี่ยนไปจากเมื่อตอนที่รักกันใหม่ๆ สามีเริ่มเที่ยวเก่ง ดิตเหล้า เจ้าชู้จนเป็นหนี้สินมากมาย ในที่สุดเธอก็ต้องเลิกกับสามี

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เธอได้พบรักใหม่ และแต่งงานกับสามี ซึ่งประกอบอาชีพเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง อยู่ด้วยกันมาประมาณ ๓ ปี ก็ให้กำเนิดบุตรชาย ๑ คน และบุตรหญิง ๑ คน ระหว่างนั้นเธอได้ไปเรียนต่อช่างเสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ที่กรุงเทพฯ เมื่อเรียนจบก็ได้เปิดร้านช่างเสริมสวย ที่กรุงเทพฯ แถวเฉลิมเขตต์ ใกล้วัดสามง่าม มีรายได้เดือนละประมาณ ๔,๐๐๐-๕,๐๐๐ บาท ประกอบอาชีพนี้อยู่ได้ ๒ ปี มารดาได้เรียกตัวกลับไปช่วยงานที่จังหวัดชัยนาท ซึ่งผลิตและจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ที่ทำด้วยปูนซีเมนต์ ในระหว่างนั้น เธอเริ่มได้ข่าวว่าสามีไปมีรักใหม่ เธอจึงตัดสินใจแยกทางกับสามีอีกครั้งหนึ่ง และตั้งใจมุ่งมั่นที่จะสร้างฐานะเพื่อความมั่นคงแก่ลูกๆ ต่อไปโดยไม่ย่อท้อ แม้จะขาดผู้นำครอบครัวก็ตาม ด้วยบุคลิกที่เธอเป็นตัวของตัวเอง อดทน และมีมนุษยสัมพันธ์ดี เธอจึงประสบความสำเร็จในชีวิตตามที่มุ่งหวัง

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เธอจึงหันกลับช่วยบิดามารดา บริหารงาน ควบคุมการผลิตจำหน่ายท่อและเสาปูนซีเมนต์ และในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เธอเริ่มอาชีพนี้อย่างจริงจัง จากเดิมเคยจำหน่ายส่งและปลีกให้กับคนทั่วๆ ไป ต่อมาเริ่มขยายกิจการด้วยการจำหน่ายให้แก่หน่วยราชการ ในช่วงแรกเกรงว่าการจำหน่ายของให้แก่หน่วยราชการจะได้รับเงินช้า แต่ถ้าคิดว่าจะให้กิจการค้าขายในวงกว้าง จำเป็นต้องเสี่ยง ต่อมาจึงรับประมูลส่งหิน ทราบาย กับหน่วยงานชลประทาน และในที่สุดก็ติดต่อหน่วยราชการอีกหลายแห่ง เพื่อขยายการจำหน่ายให้มากยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ งานจำหน่ายปลีกเริ่มน้อยลง ส่วนใหญ่จะเป็นงาน

รับเหมาก่อสร้าง กิจการของเธอเริ่มขยายเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วตามลำดับ จากการรับเหมาก่อสร้างตั้งแต่ครั้งละ ๑ แล่นบาท จนกระทั่งถึง ๑๐ ล้านบาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ขณะที่เธออายุ ๓๘ ปี นับว่าเป็นปีที่เธอประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี เธอมีรายได้เฉลี่ยจากการรับเหมาก่อสร้าง และจากการจำหน่ายวัสดุก่อสร้างถึงปีละประมาณ ๑ ล้านบาท เธอเล่าว่าที่เธอประสบความสำเร็จได้อย่างที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เพราะเธอทุ่มทั้งแรงกาย กำลังสมอง ด้านความคิด ต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ต้องใจสู้กล้าได้กล้าเสียและขี้อึด คติประจำใจในการทำงานว่า “ขยัน อดทน ตั้งใจ และที่สำคัญต้องมีสัจจะ ซื่อสัตย์ ซื่อตรง และไม่ยอมให้ใครดูถูกว่า ผู้หญิงทำอะไรไม่ได้”

แต่ชะตาชีวิตของคนเราไม่มีใครลิขิตให้ดำเนินชีวิตอยู่บนเส้นทางที่ราบรื่น โปรงปรายด้วยกลีบกุหลาบอันสวยงามตลอดไป บางครั้งอาจจะต้องพบอุปสรรค ขวากหนามบ้าง มีทุกขมีสุข มีขึ้นมีลง มีมีแล้วยากจน สลับกันไป ไม่มีอะไรแน่นอน แล้วแต่จังหวะของชีวิต เช่นเดียวกับฉลอง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เกิดภาวะวิกฤต รัฐบาลสั่งปิดป่า ทำให้ขาดวัสดุ หิน ไม้ในการก่อสร้าง ขณะนั้นเธอรับเหมาก่อสร้างอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ จึงทำให้อุรกิจการก่อสร้างต้องมีอันล้มเหลวอย่างไม่เป็นท่า ต้องเป็นหนี้สินหลายล้านบาท ด้วยเครดิต ความซื่อสัตย์ไม่เหลวไหล ไม่เคยผิด คำพูดกับใคร เธอบอกกับเจ้านายว่าขอเวลาเธอ ๒-๓ ปี จะใช้เงินที่เป็นหนี้คืนให้ ซึ่งเจ้านายไว้วางใจไม่มีใครมาตามทวงหนี้เลย

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ จากการใช้เครดิตของตน และกู้ธนาคารมาดำเนินการ ุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง และรับเหมาก่อสร้างอีกครั้งหนึ่ง จนถึงปัจจุบันเธอก็สามารถใช้หนี้สินที่ค้างชำระเขาอยู่จนหมดสิ้น กิจการก็เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ด้วยความที่เธอเป็นคนเอาจริงเอาจัง จริงใจมุ่งมั่น ใจสู้ ไม่ท้อถอย มีความรับผิดชอบในการทำงาน มีความซื่อสัตย์ มีสัจจะ และใฝ่หาความรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ มาปรับปรุงงาน ตลอดจนมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีการจัดระบบการเงิน ให้ขวัญกำลังใจและสวัสดิการผู้ร่วมงานเสมอ จนทำให้เธอประสบความสำเร็จอีกครั้ง ในระยะเวลาเพียง ๔ ปีเท่านั้น ขณะนี้เธอมีงานรับเหมาก่อสร้าง ปีละประมาณ ๒๐ แห่ง เช่น งานสร้างสะพาน สร้างถนน สร้างฝาย-กั้นน้ำ ฯลฯ

จากการที่เธอไม่เคยหยุดนิ่งอยู่กับที่ ใฝ่หาความรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ ทำให้เธอมีความคิดกว้างไกลทันเหตุการณ์ สามารถนำมาใช้ในการบริหารงาน

ปรับปรุงงาน พัฒนางานที่เธอทำอยู่ ดังจะเห็นได้จากการเข้าร่วมสัมมนาในที่ต่างๆ มากมายดังนี้

วันที่ ๗-๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เข้ารับการอบรมด้านบริหารธุรกิจ ขนาดย่อม โครงการฝึกอบรมนักบริหารธุรกิจขนาดย่อมส่วนภูมิภาค โดยความสนับสนุนจากมูลนิธิเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการจัดการแห่งประเทศไทย

วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เข้าฝึกอบรมและสัมมนาหลักสูตรสมาชิก สภาจังหวัด จากวิทยาลัยการปกครอง

วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เข้ารับการอบรมกับสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา ๖ ร่วมกับมูลนิธิเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการจัดการแห่งประเทศไทย (IMET)

วันที่ ๒๗-๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เข้ารับการอบรมโครงการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำนักธุรกิจสตรี จากมหาวิทยาลัยศิลปากรร่วมกับมูลนิธิเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการจัดการแห่งประเทศไทย

สิ่งที่เธอภาคภูมิใจในชีวิตของเธอก็คือ แม้ว่าเธอจะเป็นผู้หญิงแต่เธอก็สามารถประกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ และประชาชนทั่วไปก็ยังให้การยอมรับ ให้ความไว้วางใจ เลือกให้เธอเป็นสมาชิกสภาจังหวัดชัยนาท เขตอำเภอเมืองชัยนาท หลายสมัยด้วยกัน

เป้าหมายในอนาคตเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของเธอ เธอต้องการขยายกิจการให้ใหญ่โตยิ่งขึ้น ต้องการมีโรงงานผลิตงานด้านปูนซีเมนต์ เช่น เสาปูน ซีเมนต์ คานซีเมนต์ คอนกรีตผสมเสร็จ และโครงการจัดสรรที่ดิน

สิ่งที่เธอต้องการบอกแก่เยาวชนที่จะประกอบอาชีพนี้ก็คือ จะต้องมีความตั้งใจ สนใจงานอาชีพหลายๆ อย่าง มีความขยัน อดทน รักงาน หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ทันเหตุการณ์ ทันคน ฝึกเป็นผู้ให้ ให้ในสิ่งที่เราไม่เดือดร้อน ช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังกายและกำลังทรัพย์ที่พึงกระทำได้

แม้เธอจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างมากแล้ว แต่เธอไม่เคยทอดทิ้งสังคม เธอให้การช่วยเหลือสังคม ทั้งด้านการศึกษา การศาสนาอยู่เสมอ ในด้านการศึกษา นอกจากบริจาคทรัพย์เพื่อบำรุงการศึกษาแล้วยังเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับอาชีพธุรกิจก่อสร้าง ให้กับหน่วยงานราชการต่างๆ และในด้านการศาสนา จัดทอดกฐิน ทอดผ้าป่าสามัคคี นำเงินไปบำรุงศาสนาที่บ้านเกิดของเธอ โดยมีได้ขาดเป็นประจำทุกปี

ปัจจุบัน ฉลอม สงล่า มีความสุขอยู่กับบุตรชาย ๒ คน และบุตรหญิง ๑ คน ซึ่งทุกคนต่างได้รับการศึกษาในระดับสูงด้วยกันทุกคน ที่บ้านเลขที่ ๒๐๑ ถนนทางหลวง ๓๐๔ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

จากชีวิตจริงของ นางฉลอม สงล่า เลขที่ ๒๐๑ ถนนทางหลวง ๓๐๔
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

สัมภาษณ์	:	ธีระ ชัยยุทธยรรยง
		วรรณ พรหมบุรมย์
เขียน	:	ธีระ ชัยยุทธยรรยง
ภาพ	:	ธีระ ชัยยุทธยรรยง
วันเดือนปี	:	๗ มีนาคม ๒๕๓๘

นักชื้อพลอยปริญญาเอก

การศึกษาเป็นองค์ประกอบของการปรับตัวของคนให้อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพราะเป็นกระบวนการที่สร้างและพัฒนาคนให้สามารถคิด วิเคราะห์ พิจารณา ตัดสินใจทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม การศึกษาจึงจำเป็นต่อชีวิตของแต่ละคนและจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศชาติ ไม่เพียงแต่กำหนดไว้ในระบบการเรียน เพราะคนเราต้องพัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาที่ไม่มีกำหนดเวลา เป็นการศึกษาที่ต้องมีตลอดชีวิต ตั้งแต่เกิดจนถึงวันสุดท้ายของชีวิต เป็นการพัฒนาในแง่สติปัญญา ร่างกาย จิตใจและสังคม ซึ่งมีผลกระทบในการเสริมสร้างประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

๖
ฟ
ป
ประสพความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ในหนังสือสารคดี “ชีวิตต้องสู้” มีมากมายหลายคน แต่ละคนล้วนน่าสนใจ เหมาะอย่างยิ่งที่จะใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี อย่างเช่นชีวิตของเด็กชายสมเดช เจนช่าง ที่ลืมหาดอกมาดูโลกเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เขามีชีวิตในวัยเด็กที่ลำบากมาก เพราะครอบครัวยากจน พ่อแม่มีลูกถึง ๙ คน เขาเป็นคนที่ ๖ การเรียนในระดับประถม เขาเรียนที่โรงเรียนบ้านมะขาม เขาดำเนินชีวิตด้วยการตื่นเช้าแล้วเดินไปยังโรงเรียนด้วยระยะทาง ๔ ก.ม. กับเพื่อนเด็ก ๆ ๒ คน ตามทางริมหนองน้ำ ซึ่งขณะนั้นเวลาไปโรงเรียนก็ไม่มีสตางค์ไปเรียนเลย การเดินทางนั้นแสนลำบากใจ อยากจะได้จักรยานสักคัน แต่พ่อแม่ไม่มีเงินซื้อให้ สำหรับผลการเรียนของเขาก็จัดว่าดีและเห็นว่าเป็นคนเรียนเก่งคนหนึ่งวิชาที่ชอบมากคือ ศิลปะ วาดเขียน และภาษาไทย

ในที่สุดด้วยความอดทน เขาก็เรียนจนจบชั้นประถมปีที่ ๗ ที่โรงเรียนมะขามสรรเสริญ อำเภอมะขาม หลังจากนั้นเขาก็มีโอกาสเข้าเมือง แล้วเรียนต่อระดับมัธยมที่โรงเรียนเบญจมราชูทิศ เขาตั้งใจจะเรียนให้จบ ม.ศ.๕ แล้วจะเรียนต่อ

ทางด้านครู แต่ความฝันนั้นได้สลายลงเนื่องจากไม่มีเงินเรียนต่อ ขณะที่กำลังเรียน ม.ศ.๑ อยู่ มีค่าใช้จ่ายสูงมาก เสียค่าธรรมเนียมเดือนละ ๑๐๐ บาท (ในสมัยนั้น นับว่าสูงมาก) ชุदनก็เรียนก็มีเพียงชุดเดียว เห็นเพื่อน ๆ แต่งตัวชุดสวย ๆ เราก็อยากได้บ้าง แต่ก็ยากแสนเชียว เมื่อมองชีวิตในวัยเด็ก

ชีวิตในวัยเด็ก

ตอนเรียนหนังสืออยู่ในระดับประถมศึกษา เป็นเด็กที่สนใจและชอบกีฬา มาก โดยเฉพาะกีฬาบาสเกตบอล และกรีฑา ทั้งที่สภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวย แต่เขาก็ไม่เคยคิดท้อแท้ ชีวิตของเขา เขาอยากได้อะไรก็ได้ทั้งนั้น เขาจึงมุ่งมั่นที่จะเรียนให้สูง ๆ เพื่อการมีงานทำที่ดี ๆ ฉะนั้นเขาจึงวางแผนชีวิตและอาชีพของเขาด้วยการเป็นครู เขาอยากช่วยเด็กที่ลำบาก เขาเห็นความลำบากที่เขาประสบมา กับตัวเองที่โรงเรียนมะขาม เขาได้แม่พิมพ์ของชาติที่ดี โดยเฉพาะครูจั่ววรรธณ ครูบุญเอื้อ ครูเดชา ที่ช่วยสนับสนุนทางการศึกษาต่อ สมเดช เจนช่าง ด้วยดี เสมอมา ทั้งช่วยสอนพิเศษ ให้ทุนทรัพย์ ให้อุปกรณ์การศึกษาในชั้นประถม จนสมเดช เจนช่างสามารถสอบคัดเลือกเรียนชั้นมัธยมที่โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ในตัวเมือง ได้ที่ ๙ ในจำนวนที่รับ ๒๐๐ คน เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กบ้านนอกอย่าง เขา เขามีใจเป็นที่สุด อย่างไรก็ตามด้วยอิทธิพลที่ขอบช่วยเหลือเพื่อนฝูงและการไม่เห็นแก่ตัว เขาเรียนรู้อะไรพิเศษ หรือครูสอนพิเศษอะไรให้กับเขา เขาจะต้องนำไปบอกและช่วยอธิบายให้กับเพื่อน ๆ เขาต่ออีกทีหนึ่งเสมอ ๆ ซึ่งผิดกับเพื่อน ๆ ที่มักหวงวิชาและปิดบังความรู้

ขณะที่เรียนมัธยมต้นอยู่นั้น เขาต้องอาศัยอยู่กับพี่ชาย ซึ่งรับราชการเป็นทหารอากาศแต่เงินเดือนก็ไม่มากเท่าไร ทั้ง ๆ ที่สภาพเศรษฐกิจสูงขึ้นสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนพี่ชายไม่สามารถส่งเสียต่อไปได้อีกแล้ว เขาเห็นใจพี่ชาย เขาจึงลาออกจากโรงเรียนเมื่อจบชั้น ม.ศ.๓ แล้วไปอาศัยอยู่กับพ่อแม่ ซึ่งในขณะนั้นพ่อได้ปลดเกษียณแล้วและมาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ตำบลบางกะจะ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งชดพลอยมหาศาลของเมืองจันทบุรี เขามองเห็นทั้งคนชดพลอย คนรับซื้อพลอยจำนวนมากมายหลายหน้าหลายตา คนแล้วคนเล่า เขาเริ่มเรียนรู้อะไร ๆ บางอย่างด้วยความเฉลียวฉลาดของเขา ผลจากการที่ตามไปดูเขาชดพลอยทุกวันทุกวัน เขาจึงเริ่มวางแผนชีวิตและอาชีพให้กับตัวเองทันที

ชีวิตในวัยเริ่มทำงาน

สมเดช เจนช่าง ไม่รอช้า เขาเรียนรู้มาว่า “มนุษย์เราใช้เวลาถึง ๑ ใน ๓ ของชีวิต เพื่อประกอบการทำงานหาเลี้ยงชีพ งานอาชีพเป็นสิ่งสำคัญ” เขาจึงเตรียมพร้อมเพื่อการเข้าสู่งานอาชีพ เขารู้มาว่า “ชีวิตที่มีความสุขนั้นขึ้นอยู่กับการทำงานที่รัก” ดังนั้นเขาจึงวางแผนอาชีพและรีบตัดสินใจเลือกอาชีพเพื่อการเข้าสู่ชีวิตที่มีความสุขตั้งแต่นั้นทันที

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ สมเดช เจนช่าง เป็นคนหนุ่มวัยรุ่นคนหนึ่งที่มีอนาคตไกล เขาได้ตามคนในหมู่บ้านไปดูการขุดพลอย ชื้อพลอย ตัวเขาเองเริ่มวิเคราะห์ตนเอง และรู้จักตนเองว่าขณะนี้ตนเองไม่มีทุนทรัพย์ คงต้องอาศัยแรงงานที่มีอยู่ในตัวเป็นทุนเสียก่อนด้วยการเลือกพลอยจากดินที่ชาวบ้านขุดทิ้งไว้แล้ว หรือแม้กระทั่งลงมือขุดเองบ้าง ภาพพจน์ที่มองเห็นคนมารับซื้อพลอยที่ปากบ่อ ใจก็อยากจะทำบ้าง แต่ไม่มีทุน จึงได้แต่เพียงการสังเกตและจดจำเทคนิควิธีการเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น ช่วงแรกๆ เขาขุด แล้วขายตรงปากบ่อนั้น เขารู้ว่า พ่อค้าจะกดราคา ทั้งๆ ที่รู้แต่จะทำได้ เป็นอันว่าชีวิตในวัยหนุ่มของ สมเดช เจนช่าง ต้องอาศัยการเก็บเศษดินเหลือเลือก อยู่ ๒-๓ ปี เงินทองที่หามาได้ก็ใช้หมดไปหมดไป เขาเริ่มรู้ตัวเองว่า จะขุดไม่ไหวอีกต่อไป เขาจึงเปลี่ยนเข้ามาเป็นการหัดซื้อพลอยบ้าง

การหัดซื้อพลอย

ช่วงแรก ๆ ยังขาดทุนทรัพย์จำนวนมาก แต่ก็ได้เพื่อน ๆ ช่วยลงทุนให้ เพราะเห็นว่า สมเดช เจนช่าง มีแววในด้านนี้ โดยเฉพาะพลอยประเภทเขียวส่อง เขาถนัดมากแต่ตอนนั้นมีเงินเก็บเพียง ๑,๐๐๐ บาท รวมเงินกับเพื่อนๆ อีกจำนวนหนึ่ง เป็นอันว่าอาชีพการหัดซื้อพลอยที่ปากบ่อจึงเริ่มขึ้น ณ จุดนี้ สำหรับจุดซื้อที่สำคัญอยู่บริเวณสามแยกโรงสีมหาลอย ตำบลพลอยแหวน อำเภอท่าใหม่ จัดว่าเป็นบริเวณที่มีการค้าพลอยมาก อาชีพนี้แรกๆ ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะเป็นมือใหม่หัดซื้อ ชีวิตยังลุ่มๆ ดอนๆ ไปตามกาลเวลา เขาเริ่มมองหาอาชีพอื่นที่คิดว่าดีกว่าอาชีพในปัจจุบัน

ขณะนั้นมีงานใหม่เข้ามาในชีวิต เนื่องจากมีการเปิดรับสมัครช่างสำรวจ เขาจึงใช้วุฒิ ม.๓ สมัครงาน แล้วอบรมอยู่ ๖ เดือน ก็ได้เป็นช่างสำรวจวัดที่ดิน ตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิสูจน์สอบสวนโดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศเพื่อสำรวจ รางวัดสำหรับออกโฉนด งานนี้ทำอยู่ ๔ ปี ในบริเวณพื้นที่อำเภอท่าใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่

ทองนา ต่อมาโชคดีได้ย้ายไปเป็นช่างสำรวจในพื้นที่อำเภอขลุง ซึ่งเป็นพื้นที่ป่า แต่เป็นแหล่งที่มีบ่อพลอย ทำให้มีรายได้ดี มีเงินพิเศษ เนื่องจากความสนใจของเจ้าของพื้นที่ให้รางวัลแล้วตอบแทน แต่สมเดชมองงานช่างรางวัลว่าลำบาก เพราะการทำงานต้องอยู่ในสภาพพื้นที่ที่เป็นป่า ร้อนก็ร้อน ทากมาก และบางวันต้องค้างคืนที่บ้านกานัน ผู้ใหญ่บ้าน หลายต่อหลายครั้งที่ป่วยเป็นไข้ป่า อย่างไรก็ตามช่วงเวลา ๔ ปีนี้ก็สามารถเก็บรวบรวมเงินได้ประมาณ ๔-๕ หมื่นบาท จึงลาออกจากงานช่างสำรวจมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในตัวเมืองจันทบุรีเพื่อเตรียมทำอาชีพทางด้านซื้อขายพลอยอีกครั้งหนึ่ง

เมืองจันทบุรี คนทั้งหลายก็รู้ถึงกิตติศัพท์ว่าเป็นเมืองที่มีการซื้อขายพลอยกันมากที่สุดของไทย ตัวสมเดช เจนช่าง เองก็เป็นคนหนึ่งที่ว่าจะต้องใช้ชีวิตในเมืองนี้อย่างไร จึงจะคุ้มค่าใช้จ่ายที่สูงมากเช่นนั้น เขายังไม่กล้าเต็มตัว เขาคิดว่าเขาควรมีบ้านอยู่ที่ตำบลบางกะจะแล้วมาซื้อขายพลอยที่ในตัวเมืองจะเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด

อาชีพรับจ้างเดินพลอย

วันเวลาได้ผ่านไปอย่างรวดเร็วในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ สมเดช เจนช่าง จึงทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางที่ทำหน้าที่ “รับจ้างเดินพลอย” เขามีเทคนิควิธีคือ รับพลอยจากพ่อค้าคนหนึ่งแล้วนำไปขายให้พ่อค้าอีกคนหนึ่ง จากประสบการณ์ในอดีตที่สั่งสมกันมาบวกกับความที่เป็นคนช่างสังเกตเรียนรู้อะไร ๆ ได้ไว เขาเอาประสบการณ์ที่เคยเป็นช่างรางวัลที่ดินที่อำเภอขลุง ทำให้มองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพรับจ้างเดินพลอยนี้ เขารู้จักแหล่งและรู้ชนิดของพลอยในบ่อพลอยต่างๆ พลอยที่ สมเดช เจนช่าง ถนัด และรู้จักดีก็คือพลอยไพไล ดังนั้นอาชีพรับจ้างเดินพลอยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จึงเป็นการเอาพลอยก่อนคือพลอยดิบไปขายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อพลอย ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องอาศัยประสบการณ์และเทคนิคในการต่อรองราคา ราคาจะเพิ่มมากขึ้นก็อยู่ที่คนกลางซึ่งเป็นผู้ตั้งราคาของพลอยเทคนิคต่างๆ เหล่านี้ สมเดช เจนช่าง บอกว่า

๑. ขอให้พิจารณาดูว่า เขาขายอย่างไร ให้ดูเปอร์เซ็นต์ของพลอยเป็นที่ตั้ง

๒. ต้องตัดสินใจรวดเร็วคือ ต้องมีความเชื่อมั่นสูงพอสมควร ต้องอาศัย “ความชำนาญแบบทำหยาบการขาดทุน” ชำนาญขนาดที่ว่า พลอยทุกเม็ดที่ผ่านสายตาครั้งหนึ่งแล้วจะรู้หมด (นี่คือสิ่งที่สมเดชได้เปรียบคนอื่น) ในจุดตรงนี้

ผู้ที่จะมีอาชีพรับจ้างเดินพลอยต้องศึกษาให้มากเป็นพิเศษเพราะราคาของพลอยขึ้นอยู่กับความพอใจเมื่อซื้อขายกัน และความซื่อสัตย์ที่มีต่อกัน สมเดช เจนช่าง มีอาชีพรับจ้างเดินพลอย อยู่ประมาณ ๓ ปี ก็มีทุนเป็นเรือนแสนบาท เขาวิเคราะห์อาชีพว่าอาชีพรับจ้างเดินพลอยนั้นมียารายได้ดี แต่ถ้ามองในระดับลึกจะพบว่า “พลอยที่มีกำไรมากจะอยู่ที่ชั้นการเจียรไนพลอยแล้ว” เขาตัดสินใจอย่างไม่รอช้า เขาจะเป็นคนรับซื้อพลอยเสียเอง และขณะเดียวกันก็จะมีกำไรมากขึ้นจากการเจียรไนพลอยไปด้วย

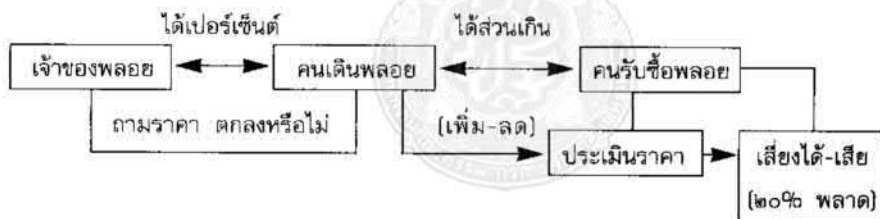
อาชีพรับซื้อพลอย

จากบ้านที่อยู่ชนเมืองแถวบางกะจะ แต่การรับซื้อพลอยจะต้องอาศัยตัวตลาดในเมืองจันทร์ ซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ของตลาดพลอย เขาจึงตัดสินใจเช่าหน้าร้านแถวถนนศรีจันทร์ บ้านเลขที่ ๒๔๔ ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง ซึ่งปัจจุบันร้านที่เขาเช่าหน้าร้านเพื่อเป็นจุดรับซื้อพลอยนี้ได้กลายเป็นกรรมสิทธิ์ของเขาอย่างเต็มความภาคภูมิใจเสียแล้ว สมเดช เจนช่าง มีความสันทัดและชำนาญในเรื่องการดูพลอยไพลินและบุษราคัม เป็นอย่างมาก เขาบอกเคล็ดลับว่า ซื้อพลอยดิบให้ดูสีอ่อน แต่เมื่อนำมาเผาแล้ว พลอยนั้นจะต้องเป็นสีแก่จึงจะเรียกว่าพลอยดีมีราคา

สำหรับอาชีพการรับซื้อพลอยนั้น จัดว่าเป็นการเสี่ยงต่อการขาดทุนเอามากๆ แต่ด้วยความชำนาญ สมเดช เจนช่าง กล่าวว่า “ผมซื้อ ๑๐ ครั้ง ขาดทุนอย่างมากก็ไม่เกิน ๑ ครั้ง” เขาชำนาญแค่ไหนคิดดูเองก็แล้วกัน อย่างไรก็ตามพลอยที่เขาแล้วจะต้องสวยขึ้น จึงจะมีราคาดี สำหรับเกร็ดความรู้ ที่สมเดช เจนช่างฝากไปยังเด็กและเยาวชนของชาติก็คือ เขารู้ว่าพลอยไพลินที่มีในจังหวัดจันทบุรีเป็นพลอยตระกูลจากตำบลบางกะจะ สำหรับตลาดแข่งขันซื้อขายพลอยในเมืองจันทบุรีนั้นจัดว่าสูงมาก การตั้งราคาต้องมีมาตรฐานของจังหวัด ซึ่งในจุดนี้สมเดช เจนช่างจะเป็นคนหนึ่งรับซื้อพลอย โดยให้ราคาสูงที่สุดในตลาดเมืองจันทบุรี นอกจากนี้สมเดช เจนช่าง ยังเป็นคนรอบรู้ รู้แหล่งบ่อพลอยทั้งในและต่างประเทศ รู้ว่าตลาดพลอยที่สำคัญของไทยอยู่กรุงเทพฯ ตลาดพลอยต่างประเทศอยู่ที่ประเทศออสเตรเลียและในแอฟริกา จะมีพลอยสีน้ำเงิน สำหรับประเทศไนจีเรีย มีบ่อพลอยเปิดใหม่แต่ค้าขายกันยากมาก พลอยไพลินที่สวยงามที่สุดอยู่ที่เมืองพนมเปญ ของเขมร สำหรับพลอยของเมืองไทยก็จะมีบ่อพลอยที่จังหวัดจันทบุรีอยู่ที่ตำบลบางกะจะ ตำบลกพรหม อำเภอขลุง หมู่บ้านอีเล็ม บ่อพลอยที่เวพูน อำเภอขลุง บ่อพลอยจังหวัดอุบลราชธานี มีอยู่แถวอำเภอน้ำยืน บ่อพลอยจังหวัดแพร่มีที่อำเภอเด่นชัย บ่อพลอยจังหวัด

เชียงรายมีที่อำเภอเชียงของ ติดต่อชายแดนฝั่งลาว สูดท้ายบ่อพลอยจังหวัดกาญจนบุรี มีที่อำเภอบ่อพลอย ซึ่งจัดว่าเป็นบ่อพลอยไหลินที่มีมากที่สุดในโลก

เคล็ดลับสุดยอดที่สมเดช เจนช่าง กล่าวถึงอาชีพการเดินพลอยของเขานั้น เขาได้รับการถ่ายทอดและเรียนรู้เทคนิคมาจากบุญสม เจนช่าง (ภรรยา) ที่เป็นคนชักชวนให้เขามาเดินพลอย แต่ปัจจุบันบุญสม ได้เปลี่ยนอาชีพไปทำธุรกิจการรับจัดทำทัวร์ทั่วประเทศไทย โดยมีรถทัวร์ ในนาม “ดวงดาวทัวร์” ขณะเดียวกันก็ชอบซื้อที่ดินเก็บไว้ ฉะนั้นการมีอาชีพเดินพลอยนั้น สมเดชเรียนรู้มาว่าผู้ประกอบการอาชีพนี้จะได้ประโยชน์ทั้งขึ้นทั้งล่อง เดินทุกวันก็ได้ทุกวัน ในตลาดเมืองจันทบุรีมีร้านรับซื้อมากมาย แต่คนเดินพลอยจะต้องมองดูร้านที่จะซื้อด้วยว่าให้ราคาพลอยเป็นเช่นไร สำหรับร้านสมเดช เจนช่าง รับรองว่าให้ราคาพลอยสูงที่สุดก็ว่าได้ ฉะนั้นผู้เดินพลอยมักนิยมมาใช้บริการจำนวนมากในแต่ละวัน ซึ่งผู้เดินพลอยนี้จะเป็นคนรับลูกเดียวทั้งขึ้นทั้งล่อง ขอให้สังเกตดูว่า คนเมืองจันทบุรีนี้มีอาชีพการเดินพลอยกันมาก แต่จะเก่งหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่งขอให้ศึกษาจนจบต่อไป

ชีวิตครอบครัว

ความรักจะเกิดในช่วงที่คนเราเริ่มมีอาชีพสำหรับตน สมเดช เจนช่าง ก็เช่นกัน เขาพบรักกับบุญสม ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่มีอาชีพเดินพลอย เธอชักชวนให้เขามาหัดเดินพลอย หลังจากที่เขาเดินพลอยอยู่ได้ ๓ ปี ความสนิทสนมก็เกิดเป็นความรัก แล้วก็แต่งงานกัน ทั้งที่บุญสมเองก็มีชีวิตที่ลำบากแสนเข็ญเช่นกัน แต่อาศัยความขยันหมั่นเพียร “กล้าได้กล้าเสีย” ของบุคคลทั้งสอง จากวันนั้นมาอีก ๑๐ ปี คือ พ.ศ. ๒๕๒๔ อาชีพการเดินพลอยของเขาทั้งสอง ก็ได้สั่งสมประสบการณ์ให้ซึ่งกันและกัน จนทำให้เขาทั้งสองเริ่มตั้งหลักได้ โดยเริ่มมีบ้านเป็นของตัวเอง มีร้านรับซื้อพลอยขายพลอย บ้านเลขที่ ๒๔๔ ถนนศรีจันทร์ ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง

จังหวัดจันทบุรีและสถานที่แห่งนี้ ได้ทำให้เขาทั้งสองมีความมั่นคงในอาชีพ สำหรับ ๒-๓ ปีที่ผ่านมาี้ บุญสมได้แยกตัวมาดำเนินกิจการทางด้านบริการรถทัวร์โดยทำเป็นงานอดิเรก เพราะมีใจรักมาช้านานในนามว่า “ดวงดาวทัวร์” ปัจจุบันเขาทั้งสองมีบุตรชายหญิง รวม ๒ คน โดยลูกผู้ชายตั้งใจว่าจะให้เป็นทหารรับใช้ประเทศชาติ

ความภาคภูมิใจในชีวิต

สมเดช เจนช่าง กล่าวถึงอาชีพคนเดินพลอยในจังหวัดจันทบุรีว่ามีประมาณ ๕๐๐ คน มีพ่อค้ารับซื้อพลอยไม่เกิน ๑๐๐ คน คนที่เป็นพ่อค้ารับซื้อพลอยส่วนใหญ่จะมีนายทุนอยู่แล้ว แต่สำหรับเขานั้นจะใช้ทุนของตนเอง เขามีความคิดว่า...

งานทุกอย่างเราสามารถทำได้ด้วยตัวของเราเอง...งานที่ทำนี้เป็นงานอิสระ ไม่มีใครเป็นเจ้านาย...พอใจจะทำเมื่อไหร่ก็ได้...เขามีใจว่าเขาประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระขั้นนี้ เขายอมรับว่า...เขามีความจำเป็นเลิศ ประกอบกับมีความสามารถทางด้านศิลปะ การตกแต่ง การขึ้นรูปพลอยเม็ดว่า จะให้เป็นไปในลักษณะอย่างไร เขาทำให้ทุกลักษณะทั้ง รูปหัวใจ รูปไข่ โดยเฉพาะรูปไข่ ผู้ซื้อจะชอบมาก สำหรับตัวเขา เขายอมรับว่าเขาเป็นคนกล้าเสี่ยงทั้งได้และทั้งเสีย เขารู้ว่าเขามีโชคดี ดวงดีในเรื่องพลอย เพราะพ่อค้ารับซื้อพลอยในจำนวน ๑๐๐ คนจะโชคดีประมาณ ๒-๓ คนเท่านั้น

เหตุที่ว่าเขามีโชคลาภทางด้านซื้อพลอยเพราะครั้งหนึ่งเขาเคยเอาเงินไปลงทุนทำนาทุ้งกุลาดำ เสียได้ ๒-๓ ปี ขาดทุนเงินเป็น ๑๐ ล้านบาท ทุ้งตายทุ้งเป็นโรคตัวแดง ต้องขายรถ เลิกกิจการ จนมีสำนวนพูดว่า “กูลาแล้ว”

คำกล่าวที่ว่า “พลอยเป็นโชคลาภของสมเดช” ก็เพราะสมเดช มีลูกน้องที่ซื่อสัตย์...เขาเข้าใจชีวิตของคนที่ไม่มั่งมีเงิน เขารู้ว่า “ชีวิตที่มีรสชาติ” เป็นอย่างไร จึงนับได้ว่าสมเดชก็เป็นบุคคลคนหนึ่งที่น่าว่าโชคดีมากที่สามารถนำตัวเองมาจนถึงวันนี้ได้ เขาจึงมองการณ์ไกลไว้ให้กับลูกๆ เพราะ ลูกๆ เขาคงไม่รู้ว่าความลำบากนั้นเป็นอย่างไร เขามีเงินเขาจะฝากธนาคารไว้ให้ลูกๆ เพราะเมื่อนึกถึงอดีต ในวัยเด็กสำหรับตัวเขา... เขาจะต้องหาพลอยลอยที่อยู่หน้าดิน เมื่อฝนตกชะล้างผิวหน้าดินแล้วจะมองเห็น เขาเคยคุ้ยเขี่ยหาพลอยและเจอเม็ดละประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ บาท ก็แสนจะดีใจ บางวันหาพลอยไม่ได้ก็ต้องหากบ หาเขียดแทน

การรักความก้าวหน้าและช่วยเหลืองานสังคม

แม้ว่าจะเรียนไม่สูงนักแต่ความมุ่งมั่นเพียรหาความรู้ทุกครั้งที่มีเวลา สมเดชจะจ้างครูพิเศษมาสอนภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ที่บ้าน จนสามารถอ่าน ฟัง เขียน ได้ ปัจจุบันเขาได้ใช้ประโยชน์จากการเขียนภาษาจีน ในการเซ็นเช็ค เพราะปลอมแปลงยาก จึงเป็นที่นิยมในหมู่พ่อค้าซื้อขายพลอยเมืองจันทบุรีมาก

คนเราเมื่อมีความพร้อมแล้วก็อยากจะช่วยเหลือสังคมบ้าง โดยเฉพาะคนที่เดือดร้อนมักจะวิ่งเข้ามาให้ช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ มากมาย เขายอมรับว่าเขาไม่มีศัตรู เขาจะช่วยเหลือมนุษย์ทุกระดับชั้น ตั้งแต่คนขอทาน จนถึงคนระดับสูง เขาไม่ปิดบังเทคนิควิชาอาชีพ เขาพร่ำสอนน้องๆ ให้รู้จักซื้อพลอย ดูพลอยเป็น ซึ่งจะได้ยึดเป็นอาชีพต่อไป

ส่วนสังคมภายนอกนั้น เขายื่นมือเข้าช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ สถานที่ที่เคยเล่าเรียนมาในวัยเด็ก เขาบริจาคเงินสร้างถนนหนทาง หอประชุม ช่วยเหลือบริจาคเงิน ให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดจันทบุรี เขาได้รับการยอมรับและคัดเลือกให้เป็นประธานกรรทาจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ - ปัจจุบัน สำหรับการช่วยเหลือเด็กยากจนนั้น เขามีความคิดมาตั้งแต่เขายังไม่มีเงิน เขาเห็นความลำบากที่เกิดขึ้นกับตนเองมาในอดีต รู้ถึงรสชาติต่างๆ ในช่วงวัยเด็กที่ผ่านมา ทุกครั้งที่รู้เขาจะยื่นมือเข้าไปช่วยทันที

ปัจจุบันเขาก็ยังคงรับใช้ให้ความช่วยเหลือสังคมที่เขาอยู่ เขาได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาจังหวัดจันทบุรี เป็นกรรมการมูลนิธิต่างๆ มากมาย เขาได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับอาชีพทำพลอย ที่วิทยาลัยสารพัดช่างในด้านการซื้อขายพลอยและวิธีการเจียระไนพลอย นอกจากนี้เขายังได้รับรางวัล โล่เกียรตินิยม วุฒิบัตร จากหน่วยงานต่างๆ มากมาย ในฐานะผู้ช่วยเหลือสังคม และเป็นบุคคลตัวอย่างของจังหวัดจันทบุรีคนหนึ่ง มีน้อยคนนักที่จะไม่รู้จักคุณสมเดช เจนช่าง ยิ่งคนในวงการพลอยด้วยแล้ว ก็คงปฏิเสธไม่ได้ จนมีคำพูดที่ว่า “ถ้าจะซื้อพลอยเขียว ต้องซื้อที่สมเดช ซื้อแล้วไม่เคยขาดทุน” เพราะพลอยเม็ดไม่ต้องเจียระไนก็ขายได้ โดยการซื้อขายต่อกันเป็นเม็ดๆ แต่เมื่อไหร่เอาพลอยเม็ดนั้นไปเจียระไน ก็จะได้กำไรมากขึ้นอีกหลายเท่า พลอยเม็ดใหญ่กำไรมาก เพราะซื้อขายแพง

จากความรอบรู้ในเรื่องของพลอย ทำงานเพื่อสังคมมาโดยตลอด และยังมีเป้าหมายในอนาคต เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของตนว่า จะค้าขายพลอยใน

ประเทศไทยให้รุ่งโรจน์ และจะเปิดตลาดค้าพลอยนอกประเทศ มีประเทศแอฟริกา เวียดนาม เขมร ศรีลังกา เพื่อคนไทยจะได้ประกอบอาชีพนี้ต่อไปจนชั่วลูกชั่วหลาน เพราะแหล่งวัตถุดิบด้านพลอยของไทยจะมีปริมาณน้อยลง เราควรจะมองการณ์ไกล โดยการหันไปค้าขายกับต่างประเทศ พร้อมกันนี้ควรจะต้องมีการพัฒนาฝีมือด้านการเจียระไนพลอยให้ดียิ่งขึ้น ให้เป็นผู้นำด้านการผลิตของไทยในอนาคต เขาจึงได้รับการสัมภาษณ์ ถ่ายภาพ ถ่ายวีดิทัศน์ และแล้วเขาก็ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยเคนซิงตัน มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา มาสดๆ ร้อนๆ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ สมเดช เจนช่าง อายุ ๔๓ ปี ที่อยู่เลขที่ ๒๔๙ ถนนศรีจันทร์ ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผู้ซึ่งประสบความสำเร็จในชีวิต ที่ยึดถือความซื่อสัตย์สุจริต เป็นแนวทางและพยายามทำตนให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ ไม่เอาเปรียบลูกค้าและมีคุณธรรมในอาชีพ

จากชีวิตจริงของ นายสมเดช เจนช่าง บ้านเลขที่ ๒๔๙ ถนนศรีจันทร์
ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

สัมภาษณ์	:	ศักดิ์สิทธิ์ ช่องดารากุล วรรณ ช่องดารากุล วรรณ พรหมบุรณย์ รัชนี้ บรรเทาวงษ์
เขียน	:	ศักดิ์สิน ช่องดารากุล
ถ่ายภาพ	:	ศักดิ์สิน ช่องดารากุล
วันเดือนปี	:	๒๙ มีนาคม ๒๕๓๘

นักขายมือทอง

ประสบการณ์ชีวิตและการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ
ทำให้เขารู้จักตนเองและภาคภูมิใจในตนเอง

ลูกชายคนแรก

วิน ออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นความหวังของคนนับสิบล้าน
ที่จะร่ำรวยในพริบตาและมันก็เป็นความหวังของสมชาย เด็กชาย
วัย ๑๕ ปี คนหนึ่งที่เฝ้าขายใบตรวจสลากกินแบ่งรัฐบาลผู้ที่สามารถนำใบตรวจ
สลากกินแบ่งไปรษณีย์ได้ก่อนจะขายหมดเร็ว ไม่มีใครมาแย่ง แต่วันนี้สมชายไปรับ
ใบตรวจสลากจากโรงพิมพ์ค่อนข้างช้าจึงต้องไปรษณีย์ในตรอกซอยเล็กๆ ยิ่ง
เวลาค่ำยิ่งขายยากเพราะใครๆ ก็อยากรู้ว่าตนจะโชคดีหรือไม่ต่างก็รีบซื้อรีบตรวจ

“เรียงเบอร์ครับ เรียงเบอร์ รีบตรวจรีบรวยครับ....” สมชายร้องชักชวน
แต่ไม่มีเสียงตอบของลูกค้า

“ไ้้ง ไ้้ง ไ้้ง” เสียงเห่ากระชั้นของสุนัขเฝ้าบ้านพลอยกระตุ้นให้สุนัข
ตัวอื่นๆ เห่าไปด้วย เสียงเห่ารับกันเป็นช่วงๆ ฟังดูแล้วเสียงน่อง ฝีเท้าไ้เห่าความ
คิด เขาโกยแห่นาทางออก ฝูงสุนัขอีกเห่าไล่กวาดเหยื่อที่ตลาดกลัวของพวกมันจน
สุดซอย

“ไ้้ย...แทบตาย” เขาคิดขณะนั่งหายใจหอบจนตัวโยนอยู่บนริมทางเท้า
“ลูกชายคนแรก” เป็นคำที่น่าชื่นชมยินดีในครอบครัวชาวจีน เตี้ยและแม่มีลูกสาว
ถึง ๓ คนแล้ว จน พ.ศ. ๒๕๔๘ ท่านก็สนใจที่ได้ลูกชาย ที่เลี้ยงง่ายไม่โยเย
เตี้ยและแม่มีความสุขมากกว่า เทความรักให้เขาเต็มที่ ในปีต่อๆ มาสมชายก็มี
น้องชายหญิงอีกรวม ๔ คน ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีถึง ๑๐ คน

เมื่อเข้าโรงเรียน ซึ่งเป็นที่สร้างความภาคภูมิใจให้ผู้ประสบความสำเร็จ
หลายคนได้รู้ถึงความถนัด ความโดดเด่นทางการเรียน กีฬา ฯลฯ แต่สำหรับเขา
มันกลับตาลปัตร เด็กชายสมชายสอบตกทุกปีต้องเรียนชั้นละ ๒ ปี ก็ยังสอบผ่าน

อย่างกระท่อนกระแท่น

ความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อเขาโดยการไปพบพ่อแม่เพื่อแนะนำวิธีดูแลช่วยเหลือเขาในเรื่องการเรียนยิ่งกลายเป็นสิ่งตอกย้ำความผิดหวังของพ่อแม่ จนอายุ ๑๕ ปี สมชายก็ยังไม่จบชั้นประถมปีที่ ๖ ทางบ้านก็คลายความทู่หม่งหลงไปมาก ครูแต่ละคนก็อ่อนใจที่จะเคี่ยวเข็ญเขา “ลูกชายคนแรกทำให้พ่อกับแม่ผิดหวังเสียแล้ว แม้ว่าจะเรียนไม่เก่งสมชายไม่เคยคิดจะทอดลงหนีเรียน สู้บุหรี ตี๋มเหล้า เล่นการพนัน ฯลฯ เขาตั้งใจเด็ดเดี่ยวว่าจะเป็นคนดี และต้องเป็นเจ้าของกิจการสักอย่างหนึ่งให้ได้

ก้าวแรกสู่โลก

การขายเรียงเบอร์ไม่สามารถยึดเป็นอาชีพได้ สมชายจึงก้าวพ้นชายคาบ้านที่อำเภอ วารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ไปเป็นลูกจ้างใช้แรงงานที่ร้านของญาติที่จังหวัดมหาสารคาม

ร้านขายอะไหล่ วัสดุก่อสร้าง และอิฐ หิน ปูน ทราย ฯลฯ ต้องใช้แรงงานคนมาก หลาน ๆ ของเจ้าของร้านหลายคนก็เป็นลูกจ้างเช่นกันต้องแบกหามทำงานหนักทั้งวัน เพื่อแลกกับเงินเดือนๆ ละ ๔๐๐ บาท อาหารมื้อเที่ยงของพวกเขา จึงเป็นเพียงข้าวเหนียวกับส้มตำที่ช่วยให้มีเรี่ยวแรงทำงานให้นายจ้าง แม้ยามค่ำคืนเมื่อรถบรรทุกหินมาส่ง สมชายต้องสลัดความง่วง เพื่อโกยหินลงจากรถให้หมด เนื่องจากเป็นข้อตกลงของผู้ขนส่งกับเจ้าของร้านวัสดุว่า ไม่ว่ารถบรรทุกจะมาถึงที่ร้านก็เียงมาทางร้านต้องจัดคน “ลงหิน” ให้ทันที่ มิฉะนั้นแหนรถบรรทุกจะเสียได้ถ้าบรรทุกของหนักจอดไว้นานๆ ด้วยเหตุนี้สมชาย ซึ่งนอนพักที่ร้านจึงต้องรับภาระนี้คนเดียว เสียงพลั่วกระทบหินเป็นจังหวะซ้ำ-เร็ว ตามเรี่ยวแรงอ่อนล้าเท่าที่เหลื่ออยู่ แต่อย่างไรก็ตามเขาต้องทำให้เสร็จแล้วไปอาบน้ำก่อนจึงเข้านอนต่อสักงีบ เพื่อจะได้ลุกมาทำงานตอนเช้าตามปกติ

ด้วยความขยันขันแข็ง และตั้งใจเรียนรู้อย่างจริงจัง สมชายสามารถคิดหน้าไม่คิดราคาสินค้าอะไหล่ และวัสดุอื่นๆ และยังได้รับความไว้วางใจจากนายจ้างให้ออกไปดูแลการส่งสินค้าอีกด้วย

ในช่วงนั้น มีการผันเงินสู่ชนบทและการพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน บ่อน้ำ เขื่อน ฝาย คู คลอง สะพาน ฯลฯ โดยเน้นการใช้แรงงานชนบท ธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างและการรับเหมาก่อสร้างจึงเจริญสูงสุด นายจ้างของสมชายก็ได้เป็น

ผู้รับเหมาช่วงต่อจากหน่วยงานของทางราชการ สมชายได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ควบคุมงานการเทหินลูกรัง ทำทางเข้าหมู่บ้าน เหมือนพรหมลิขิต สมชายไม่รู้ทางไปบ้านกำนันจึงต้องถามหญิงสาวคนหนึ่งที่กำลังดักน้ำจากบ่อแถวใกล้ ๆ นั้น หญิงหน้าขาว ๆ กลม ๆ ดวงตาสดใสบอกทางให้เขาชัดเจน สมชายไปจนถึงบ้านกำนันแต่จิตใจนึกถึงแต่ภาพที่บ่อน้ำแห่งนั้น

ข้างเผือกยอมเกิดในป่า

สมชายมาคุมงานที่หมู่บ้านแห่งนี้ เขาไม่ใช่คอยซีนิวส์ลูกน้อง แต่ต้องคอยจดบันทึกค่าใช้จ่าย ปริมาณหินลูกรัง ขับริดตักลูกรัง ขับริดบรรทุก ขับริดแทรกเตอร์ปรับระดับหินลูกรัง ฯลฯ งานสารพัดตั้งแต่งานเล็กจนงานใหญ่ หนักเบา แค่นั้นสมชายไม่เคยเกี่ยง เพื่อให้งานเสร็จทันเวลา ขณะเดียวกันความสัมพันธ์ของเขากับหญิงสาวก็แน่นแฟ้นขึ้น สว่างามแรกเริ่ม ของหมู่บ้าน มีชายหนุ่มและไม่หนุ่มมาขอบพ้อหลายคน ตำรวจ เจ้าของรถสองแถว ล้วนเป็นคู่แข่งของเขา เพื่อน ๆ และลูกน้องของแต่ละฝ่ายต่างก็ลุ้นคนของตนให้เอาชนะใจสว่างามน้องนาง บ้านนาที่ชื่อ “ประยูร” สมชายเองก็ยังสงสัยว่าหญิงสาวจะเลือกใครมาเคียงข้างกันหนอ ในที่สุดน้องนางก็ไขข้อข้องใจของสมชาย ด้วยประโยคที่ว่า “ถ้าพี่ไม่มาสูxonน้องก็ขอให้มาในงานวันเกิด” ประยูร ตัดสินใจแล้วว่าพี่ชายชีวิตไว้กับชายหนุ่มที่ตนประทับใจในท่าทางชื่อ ๆ พ.ศ. ๒๕๑๘ พี่ผู้ถูกข่มขู่แต่งงานตามประเพณีระหว่างสมชาย-ประยูร จึงจัดขึ้นที่หมู่บ้านแห่งนั้น ท่ามกลางความยินดีของเพื่อนพ้อง

สมชายพาภรรยากลับไปกราบพ่อแม่ที่จังหวัดอุบลราชธานี บนรถโดยสารนั้น เจ้าสาวรู้สึกว่ามันเหงาหงอยบ้านเกิดออกไปทุกที ๆ “จะไปถึงไหนก็ไม่รู้ ถ้าสามีทอดทิ้งจะทำอย่างไรดีหนอบ้านของเขาเป็นอย่างไรบ้างก็ไม่รู้” คิดกังวลไปสารพัดจนถึงปลายทาง ที่จังหวัดอุบลราชธานี

พอกับแม่จัดงานเลี้ยงโต๊ะจีนฉลองแต่งงาน “ลูกชายคนแรก” รับสะใภ้เข้ามาอยู่ในบ้าน ซึ่งเป็นครอบครัวใหญ่ สะใภ้ใหม่ ซึ่งเคยชินกับชีวิตเรียบง่ายแบบไทยชนบทต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตมาสู่ครอบครัวชาวเงินที่มีธรรมเนียมแตกต่างออกไป ประยูรเรียนรู้การไหว้เจ้า บูชาบรรพบุรุษตามปฏิทินจีน ทั้ง ๆ ที่อ่านหนังสือจีนไม่ออกก็พยายามจดจำลักษณะของตัวอักษรต่าง ๆ ไว้ ผิดผ่นตนเองให้เคยชินกับงานในบ้านที่ต้องปรนนิบัติผู้ใหญ่ รับผิดชอบงานบ้านและช่วยกันทำมาหากิน เพราะสามีของตนก็ต้องกลับไปเป็นลูกจ้างที่จังหวัดมหาสารคาม เงินเดือนสามีก็แค่พอเลี้ยงตัว

จึงไม่มีใครได้ให้ภรรยาไว้ใช้สอย

ยามตั้งครรภ์ลูกคนแรก พ่อแม่สามีก็ช่วยดูแล คอยแนะนำให้ปฏิบัติตนตามความเชื่อแบบจีนตลอดจนวิธีการดูแลตนเองและเด็กทารก ซึ่งมีข้อห้ามจุกจิกมากมาย “หลานชาย” ทำให้ปู่และย่ารู้สึกยินดีเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม ประยูรก็ต้องประหยัดรายจ่ายของครอบครัว พ่อแม่ของสามี “นมแม่ดีที่สุด” ทั้งประหยัดและสะดวก อีกทั้งยังได้มีโอกาสอบอุ้มดูแลลูกยามให้นม ประยูรจึงเลี้ยงดูลูกชายทั้ง ๓ คน ด้วยน้ำนมของตนเอง ควบคู่ไปกับกล้วยน้ำว้าและข้าวตุ่น

ชีวิตสะใภ้ในครอบครัวขนาดใหญ่ ที่สามีตนเองไม่มีโอกาสอยู่พร้อมหน้าก็ยังเป็นไปอย่างราบรื่น ด้วยความเป็นคนรู้จักปรับตัว วานอนนอนง่าย ช่างจดจำ และไม่เก็บเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ มาเป็นอารมณ์ขุ่นมัว เมื่อประยูรช่วยพ่อแม่สามีทำงานลูกค้าที่มากินข้าวต้มที่ร้านจะได้ยินสะใภ้เค้าหน้าคนไทยแท้ ๆ ใช้ภาษาจีนสื่อสารกับพ่อแม่ของสามีอย่างคล่องแคล่ว

เมื่อภรรยาดูแลลูก ๆ และไม่ทำตนให้เป็นต้องห่วงหน้าพะวงหลัง จึงเท่ากับเป็นกำลังใจให้สมชาย ซึ่งทำงานอยู่ที่ต่างจังหวัด สร้างฐานะของครอบครัว

ยอดลูกจ้าง

สมชายยังคงทำงานกับเจ้าแก้วที่ร้านค้าอะไหล่และวัสดุก่อสร้าง นอกเหนือจากความขยันขันแข็ง กระตือรือร้น เขายังรู้จักจดบันทึกเกี่ยวกับงานขึ้นกระดานไว้เบิกอะไหล่ รายการซ่อมรถ ติดต่อนัดหมายลูกค้า คิดราคาสินค้า ฯลฯ ยิ่งไปกว่านั้น นายจ้างยังไว้วางใจให้เป็นผู้จ่ายเงินเดือนให้ลูกจ้างคนอื่น ๆ ทุกเดือน เขาทำงานราว ๆ ๒ ปี แต่เงินเดือนที่ได้รับเท่ากับคนที่ทำงานมา ๘ ปี แม้ว่าจะงานจะหนักต้องใช้แรงกายและดูซ้ำซากจำเจ แต่สำหรับเขาทุก ๆ วัน คือบทเรียนที่เขาได้เพิ่มประสบการณ์จากห้องเรียน เป็นห้องเรียนในชีวิตที่ทุก ๆ สิ่งเป็นครูของเขา ภาพที่เคยมองเห็นตนเองว่า “สมองทึบ” เมื่อถูกวัดด้วยข้อสอบกลับเปลี่ยนแปลงไป ดูเหมือนว่าหยาดเหงื่อแรงกายและความพยายามที่เขาทุ่มเทให้กับงานได้ชะล้างคราบแห่งความเขลาให้หมดไป ความมุ่งมั่นความตั้งใจที่จะเป็นคนดียังเด่นชัดขึ้น ด้วยความคิดที่ว่าตนทำได้”

บนเส้นทางแห่งการค้า สมชายได้ผ่านพบวิธีการอันหลากหลายพบผู้คนผู้ใช้ชีวิตแตกต่างวิธีการกันมากมาย บางคนร่ำรวยบนเส้นทางลัดอันดำมืด บางคนรอคอยผลสู่ความมั่งคั่งบนเส้นทางสะอาดที่ยาวไกลต้องอาศัยความซื่อสัตย์และ

อดทนกว่าจะได้ชื่นชมผลสำเร็จนั้น

“มีช่วงหนึ่งผมอยากบวชเพราะอยากรู้ว่าอะไรดีอะไรชั่ว มันเป็นความขัดแย้งทางจิตใจที่ว่าสังคมที่ผมผ่านมานั้น ความดีแท้ ๆ คืออะไร คนต้องเป็นผู้เบียดเบียนกันเป็นเพราะผลกระทบที่ต่อกันอาจโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม การบวชและอุทิศส่วนกุศลให้อภัยกันและกันคงช่วยให้คนเป็นสุขได้” แต่ผมไม่ได้บวชเพราะอีกทางหนึ่งผมยังเป็นห่วงครอบครัวอยู่

หมอดำแย่มือทอง

การเป็นยอดลูกจ้างถึงอย่างไรก็คงเป็นลูกจ้างไม่เป็นอย่างอื่นไปได้ ไม่สามารถสร้างหลักฐานให้ครอบครัวได้ การเรียนรู้เกี่ยวกับร้านค้าวัสดุและรับเหมาก่อสร้างได้แนวทางแต่ทุนรอนยังไม่มี พ่อจึงแนะนำให้ไปอยู่กับเพื่อนของพ่อ ซึ่งทำกิจการร้านขายของชำที่จังหวัดศรีสะเกษ

ร้านขายของชำในชนบทเป็นร้านสรรพสินค้าของเกษตรกร คือ ขายทั้งของกิน ของใช้อาหารสัตว์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์เป็ด พันธุ์ไก่ ฯลฯ สมชายมีอายุ ๒๐ ปี ได้รับเงินเดือน ๑,๕๐๐ บาท พร้อมพักอาศัยที่ร้าน เขาตื่นแต่เช้ากวาดร้าน ขับรถพาภรรยาเก่าแก่ไปตลาด แล้วส่งลูกเก่าแก่ไปโรงเรียนกลับมาทำงานที่ร้านแบกกระสอบอาหารสัตว์ขึ้นรถบรรทุกไปส่งลูกค้า เวลาส่งอาหารสัตว์ต้องกวาดบริเวณ นั้นแล้ว จัดเรียงกระสอบอาหารสัตว์ให้เรียบร้อย จดบัญชีรายรับ-จ่าย ขึ้นกระดานรายการสินค้าที่ต้องการหรือหมด นัดหมายลูกค้า นัดเก็บเงินลูกค้าเงินเชื่อต่างอำเภอ ฯลฯ สมชายยังไม่ถึงคุณลักษณะของยอดลูกจ้าง กิจการขายสินค้าเกี่ยวกับการเกษตรไม่ใช่เพียงหยิบยื่นและรับเงินค่าสินค้า แต่ผู้ขายต้องทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของลูกค้า ซึ่งเป็นเกษตรกรได้ด้วย เรื่องจิตใจของเมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ ยาฆ่าแมลง ยารักษาสัตว์ ล้วนเป็นรายละเอียดปลีกย่อยที่สำคัญและต้องจดจำเพื่อบริการ “ให้คำปรึกษาแก่ลูกค้า”

“ปัญหาสารพัดเหล่านี้ลูกค้าคาดหวังว่า ผมต้องให้ความกระจ่างเขาได้ หมูตาย ควายไม่กินอาหาร ผักแคะแกระ็น แมลงทำลายพืชไร่ ฯลฯ ผมต้องศึกษาเกี่ยวกับสินค้าและผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดอย่างละเอียด รวมทั้งแสวงหาความรู้จากเอกสารคู่มือ ผมอ่านคู่มือการเลี้ยงหมูและจดปัญหาของลูกค้าเพื่อรวบรวมเป็นข้อคำถามไว้ถามพนักงานขายหรือสัตวแพทย์ที่ทางบริษัทฯ และอาหารสัตว์จัดออกเยี่ยมตัวแทนการขาย ผมจะจดอย่างละเอียดเพราะถ้าสามารถแก้ปัญหาในลูกค้าได้

มากเท่าไรก็จะเป็นที่เชื่อถือของลูกค้ามากขึ้น”

“ผมคิดว่ารายละเอียดมากๆ กับงานที่ต้องบริการลูกค้าอย่างนี้ต้อง “จด” เพราะผมเกรงว่าจะจำไม่ได้ ในกระเป๋ามีกระดาชและปากกาไว้คอยจดบันทึกเสมอ ขณะขับรถพอนึกได้ปั๊บต้องหยุดรถ เพื่อจดบันทึกทันที” เดี่ยวนี้ผมยังติดนิสัยนี้ต้องมีกระดาชไว้จด กระดาชอะไรก็ได้ เขาพูดพลางควักซองจดหมาย ที่จดข้อความไว้เป็นระเบียบที่ว่างของซองทั้ง ๒ ด้านให้ดู

กระดานเตือนความจำของสมชายวันที่ต้องเป็น “หมอดำแยม” ไปทำคลอด ให้แม่สุกรจึงต้องจดไว้อย่างมีระเบียบและเตรียมตัวพร้อมเสมอไม่ว่าเวลาใดที่ลูกค้าร้องขอความช่วยเหลือเขายังต้องให้คำแนะนำเจ้าของคอกสุกรให้ดูแลแม่สุกรหลังคลอด ให้อาหารเร่ร่อนนมหรือนิดดอร์โมนกระตุ้น สมชายกลายเป็นหมอดำแยมมือทองอีกตำแหน่งหนึ่ง

จากเงินเดือน ๑,๕๐๐ บาท ผลงานที่โดดเด่นทำให้เขาได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๐๐๐ บาท ใน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งนับว่าเป็นเงินเดือนมาก

ฝันสลายวันตรุษจีน

ถ้าแก่คนแรกที่เขาเคยทำงานด้วยที่จังหวัดมหาสารคามมาชักชวนให้เขาเข้าหุ้น เนื่องจากสมชายเคยเป็นผู้รับเหมาช่วยงานจากหน่วยงานราชการที่มีใบผ่านงาน ซึ่งสมชายได้มาด้วยความสามารถในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามเงื่อนไขข้อตกลงของทางราชการ จนเป็นที่ไว้วางใจถ้าแก่รู้ว่าคุณสมบัติข้อนี้จะช่วยให้ได้งานง่ายขึ้น จึงให้ข้อเสนอว่า “ถ้าแก่จะเป็นผู้ลงทุนเครื่องจักรรถชุด รถดั้มพ์ รถตัก ฯลฯ แต่สมชายต้องคอยหางานและควบคุมงานหากมีกำไรก็จะแบ่งกันคนละครึ่ง”

“จะเป็นไปได้หรือ” เป็นข้อสงสัยที่สมชาย เตี้ยและแม่ครุ่นคิด ถ้าแก่จึงให้ญาติพี่น้องที่ทั้งสองฝ่ายนับถือเป็นผู้เจรจา ในที่สุดสมชายก็ตกลงไปทำงานกับถ้าแก่ เขารับเหมาช่วงงานจากหน่วยราชการทั้งในเขตจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดใกล้เคียง

ด้วยความหวังผลจากงานเป็นกำไร สมชายในฐานะหุ้นส่วนกลับต้องทำงานรับผิดชอบมากขึ้นทั้งงานติดต่อบริษัทราชการ ทำบัญชีวิสต์ ค่าใช้จ่าย การทำงานภาคสนามในพื้นที่ทุรกันดารต้องอดทน ข้ามมีปัญหากับไม่พินต้องขับรถติดรถชุด ด้วยตนเอง เงินเดือนก็ไม่ได้รับเพราะอยู่ในฐานะหุ้นส่วน “โครงการผันเงินสู่ชนบท” ของรัฐบาลสมัยนั้น เพื่อจ้างแรงงานในชนบทให้ร่วมสร้างถนน คู คลอง สะพาน ฝายน้ำล้น

ฯลฯ ขณะเดียวกันวัสดุก่อสร้างและกิจการรถชุด ถมที่ ก่อสร้าง ฯลฯ มีการขยายตัวสูง เมืองงานรับเหมาแต่ละงานเสร็จสิ้นลงสมชายไปรับเงินสดจากหน่วยงาน บางครั้งต้องเอากล่องกระดาษมาใส่เงิน เขาจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายอย่างละเอียดแล้ว จัดส่งให้เจ้าแก้งวดแรกเจ้าแก้งรับไปไม่พุดถึงส่วนแบ่ง งวดที่สองสมชายก็ยังคงคอยด้วยความหวัง งวดที่สามเจ้าแก้งก็ยังเสียบหาย งวดที่สี่สมชายคิดว่าส่วนแบ่งนั้นมากพอที่เขาจะผ่อนชำระรถบรรทุก เมื่อเริ่มกิจการได้แล้ว แต่เจ้าแก้งก็ยังไม่มีการตรุษจีนปีนั้น เจ้าแก้งให้เงินแต่ะเอี้ย ๑ ห่อ เมื่อสมชายแกะดูกลับพบธนบัตรใบละสิบบาท ยี่สิบบาทเก่าๆ รวมกันไว้ราวๆ ๒,๐๐๐ บาท เท่านั้น เมื่อไปถามเจ้าแก้งกลับได้รับคำตอบว่า “ส่วนแบ่งอะไรหรือ ไม่เคยพุดนะ” ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะเรียกร้องสัญญาทางวาจา ไม่เป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้

ความตั้งใจที่จะนำเงินก้อนไปให้พ่อแม่และลูกเมีย กับจุดตั้งต้น สร้างฐานะสร้างกิจการต้องมาสลายวันตรุษจีน สมชายทั้งโกรธ เสียใจและน้อยใจ คว้ารถมอเตอร์ไซด์ได้ก็ขี่กลับจากมหาสารคามสู่อำเภอมหาสารคามบ้านเกิด

ทางสองแพร่ง

หลังตรุษจีนสมชายอยู่บ้านได้ราวๆ ๑ สัปดาห์ เจ้าแก้งร้านขายของชำก็มาชวนให้กลับไปทำงานด้วยกันอีกโดยจะให้เงินเดือน ๒,๐๐๐ บาท

ลูกค้าที่เคยหายหน้าไปก็กลับมาเป็นขาประจำที่ร้านอย่างเนืองแน่น สมชายเองก็ยินดีบริการลูกค้า แม้กระทั่งขณะรับประทานอาหาร หากมีตัวแทนขายสินค้ามาติดต่อ หรือมีลูกค้าเข้ามาในร้าน สมชายจะวางชามข้าว แล้วลุกไปบริการโดยไม่รีรอ

เมื่อเจ้าแก้งจะไปต่างอำเภอ เพื่อติดต่อธุรกิจ สมชายก็มีหน้าที่จัดเตรียมสินค้าที่ต้องส่งให้ลูกค้าและเตรียมบัญชีเก็บเงินลูกค้าเงินเชื่อแต่ละราย เมื่อเจ้าแก้งกลับมาจะส่งกระเป๋าสตางค์และใบสั่งของงวดใหม่ให้เขา ความซื่อสัตย์ ในหน้าที่การงาน ทำให้เจ้าแก้งมอบหมายให้เขาเป็นผู้ติดต่อซื้อขาย และส่งสินค้ากับบริษัทต่างๆ และเป็นผู้จ่ายเงินเดือนให้พนักงานในร้าน บทบาท “หมอบด้าย” ก็ยังต้องทำ เวลาในแต่ละวันจึงหมดไปอย่างรวดเร็ว ช่วงกลางคืนจึงเป็นเวลาที่เขาชำระบัญชีแล้วจึงเข้านอน

ระหว่างเจ้าแก้งเดินทางไปต่างประเทศหลาย ๆ สัปดาห์จะมอบหมายให้สมชายดูแลรับผิดชอบทุกอย่าง สมุดเช็คสั่งจ่ายเงินลงลายเซ็นไว้ให้สมชายกรอก

จำนวนเงิน วันที่และนามผู้รับ ยิ่งถ้าแก้ไ้วางใจสมชายมากเท่าไร เขายังตระหนักถึงคุณค่าแห่งความไว้วางใจนั้น ทำให้เขาภาคภูมิใจตนเองว่าเป็นคนซื่อสัตย์

ธุรกิจการค้าเกี่ยวกับการเกษตรขายตัวขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ประสบการณ์ที่ได้จากการสัมผัสงานเล็กไปจนงานใหญ่ ทำให้สมชายเห็นลู่ทางแจ่มใสสู่การเป็นเจ้าของกิจการสินค้า เพื่อการเกษตร พนักงานขายของบริษัทต่าง ๆ เสนอความช่วยเหลือแก่เขา เพียงแค่สมชายหาทำเลตั้งร้าน เขาสามารถนำสินค้ามาขายก่อนชำระเงินที่หลัง บางบริษัทผ่อนชำระเงินดาวน์ รถกระบะให้ใช้บรรทุกของ ตู้โชว์ โต๊ะ แม้แต่ผ้าใบบังแดดหน้าร้าน สมชายตัดสินใจทันทีที่เขาไปเช่าร้านในย่านการค้าแห่งหนึ่ง แต่เมื่อเจ้าแก่และภรรยาทราบ ทั้งสองตกใจมาก ขอร้องให้สมชาย เลิกล้มความตั้งใจที่จะตั้งร้านในจังหวัดศรีสะเกษ เพราะเป็นการแข่งขันกิจการทางร้านของเจ้าแก่จะแย่งลง ส่วนสมชายก็ขอร้องให้เจ้าแก่เห็นใจว่าเขาต้องตั้งตัวสร้างฐานะเพื่อลูกเมีย เงินส่วนที่เก็บออมไว้ก็นำไปมัดจำร้านหมดแล้ว

“จะเปิดร้านที่ไหนก็ได้ อย่าเปิดที่นี่เลย” เป็นประโยคที่สมชายต้องทบทวนซ้ำแล้วซ้ำเล่า ความคิด ความรู้สึกต่าง ๆ ประดังประเด เข้ามาในตัวเขาอย่างรุนแรง ทางหนึ่งเพื่อลูกเมีย แต่อีกทางหนึ่งเพื่อมิตรภาพของผู้มีพระคุณ จากผู้ใช้แรงงานเขาจะเป็นนายของตน เป็นเจ้าของกิจการที่เคยฝันไว้ตั้งแต่ก้าวแรกที่ย่างออกจากชายคาบ้าน ทุกอย่างขึ้นกับการตัดสินใจเพียงชั่ววูบนาทีเท่านั้น

ในที่สุดเขาก็ยอมทิ้งโอกาสและผลงานที่สร้างไว้ กลับบ้าน...พร้อมกับเงินสด ๒๐,๐๐๐ บาท ที่นายจ้างตอบแทนน้ำใจของเขา แม้จะเจ็บช้ำในวันนั้น แต่ในวันนี้เมื่อนึกถึงมันกลับเป็นคุณค่าของความกตัญญูที่เขามีในตนเอง

ดีที่สุด

สมชายกลับไปอยู่บ้านได้ ๗-๘ วัน ก็ไปจังหวัดนครราชสีมาสมัครสอบเป็นพนักงานขายน้ำอัดลม เจ้าหน้าที่มอบกุญแจรถบรรทุกให้เขา สมชายรีบขับรุดวนไปตามตลาดเพียงลำพัง เมื่อฟังผลการสอบปรากฏว่าเขาสอบตกเพราะขับเร็วเกินไป สมชายจึงชี้แจงเหตุผลแบบซื่อ ๆ ที่ว่า “ผมคิดว่านี่จะเป็นห่วงเพราะผมขับรถไปคนเดียวหากเกิดไปชนกับใครหรือลักขโมยรถไป ถ้าผมรู้ว่าจะไม่เป็นการจับเวลา ผมก็สามารถขับให้ถูกต้องได้ ให้โอกาสผมสอบใหม่เถิดครับ ผมตั้งใจจะทำงานนี้จริง ๆ คำพูดซื่อ ๆ สมเหตุสมผลของเขา ทำให้เขาได้สอบใหม่และได้บรรจุเป็นพนักงานสำรอง ปฏิบัติงานที่หน่วยจังหวัดอุบลราชธานี

เขาจะมีโอกาสทำงานก็ต่อเมื่อพนักงานคนใดคนหนึ่งขาดงาน เมื่อโอกาสมาถึงเขาพยายามอย่างดีที่สุด ที่ทีมงานที่ประกอบด้วยพนักงานขาย ซึ่งต้องขับรถบรรทุกน้ำอัดลมเองกับพนักงานอีก ๒ คน รีบออกเดินทางแต่เช้าและเยี่ยมเยียนและหาลูกค้ารายใหม่ ๆ ตลาดน้ำอัดลมมีการแข่งขันสูงทั้งด้านการโฆษณาและผลตอบแทนให้กับลูกค้า การหาลูกค้ารายใหม่หรือเข้าแทรกในส่วนที่น้ำอัดลมยี่ห้ออื่นครองตลาดอยู่จึงไม่่ง่ายเลย สมชายจะพูดคุยแนะนำให้ลูกค้าเห็นประโยชน์จากการจำหน่ายเครื่องดื่มของบริษัท ขณะพูดคุยเขาจะช่วยชี้แนะ จัดวางเรียง เครื่องดื่มในตู้แช่ให้ดูสวยงามสะอาด เจ้าของร้านมักตอบแทนน้ำใจของเขาด้วยการรับน้ำอัดลมของบริษัทเขาวางจำหน่าย เมื่อให้บริการจัดตู้แช่น้ำอัดลมเขาต้องระวังเรื่องความสะอาด ล้างขวดด้านนอกแช่ให้แห้งเพื่อมิให้คราบสกปรกจับที่ขวดแล้วจึงจัดเรียงในตู้แช่ นอกจากนี้ก็มีลูกค้ารายย่อยที่เป็นแม่บ้านซื้อหาน้ำอัดลมไว้รับแขก ภาษาจีนที่พอได้ฝึกจากครอบครัวก็มีส่วนช่วยให้เขาได้ลูกค้าที่พูดภาษาจีนอีกด้วย

ทีมงานของสมชายมียอดเยี่ยมสูงกว่าใคร ๆ รถบรรทุกขนาดปกติไม่เพียงพอสำหรับเขาบริษัทส่งต่อรถที่มีขนาดความจุเป็น ๒ เท่า เพิ่มพนักงานผู้ช่วยอีก ๒ คน เป็นทีมใหญ่ ๕ คน สมชายได้รับคำชมเชยว่าทำยอดขายได้สูงสุด ดูแลบริหารการเงินในสายได้ดีไม่เคยติดหนี้สิน ที่สำคัญเขาได้รับการสนับสนุนเสนอชื่อเป็นผู้จัดการเขต “เยี่ยมที่สุดอายุ ๒๕ ปี ได้เป็นผู้จัดการเขต”

“อายุไม่ถึง อายุงานยังน้อย อาวุโสไม่เพียงพอ” อุปสรรคเหล่านี้ เขาไม่อาจเอาชนะได้ต้องรองจนกว่า ๑๐ ปีข้างหน้าจะมาถึงเมื่อเขาอายุ ๓๕ ปี สมชายไม่รออีกต่อไป

สัญญาสำคัญ

งานใหม่ของสมชายคือ การเป็นพนักงานขายรถยนต์ของบริษัทเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง วันที่เขาไปรายงานตัว เพื่อเริ่มงานเก้าเก้ายังไม่ตื่น พนักงานขายวัยรุ่นนึ้สั่งให้เขาเอารถไปล้างที่บ้ัมรวม ๑๖ คัน เพียงวันแรกเขาต้องทำงานท่ามกลางแดดร้อนระอุ ตัวเขาเปียกโชกน้ำจนแห้งแล้วเปียกอีกเขาต้องล้างรถให้ได้ ๘ คัน พอกลับบ้านต้องนอนชมเพราะพิษไข้ ผิวหนังตามหลังและลำตัวปวดแสบปวดร้อนสุดทรมาน เขากัดฟันไปทำงานวันที่สอง และล้างรถอีก ๘ คันที่เหลือ วันที่สามเขาต้องล้างห้องโชว์รอต หลังจากถอยรถออกไว้กลางแจ้ง ขณะล้างห้องโชว์รอต ฝนก็ตกลงมา ทำให้รถทั้ง ๑๖ คัน เปียกหมด เขาต้องเช็ดรถทั้งหมดให้แห้งสะอาด แต่

ทำงาน ๓ วัน ร่างการทรุดโทรมเพราะพิษไข้ แต่เขาไม่ท้อถอยพยายามศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบรรณ คุสสภาพรณ การคิดอัตราเงินผ่อนเงินดาวน์ และตั้งใจว่าจะต้องขายรถให้ได้ หน้าที่ของสมชายในระยะแรกคือ การขับรถไปส่งให้ลูกค้าที่สาขาบริษัท ในจังหวัดยโสธร ถ้าแก่ให้เงิน ๕๐ บาท เป็นค่ารถขากลับ ทุกครั้งเมื่อส่งรถเสร็จเขาจะรีบกลับไปบริษัททอนเงิน ๓๘ บาท ให้แก่แก่และทำงานต่อไปจนถึงเวลาเลิกงาน

๑ เดือนผ่านไปถ้าแก่มอบหมายให้สมชายไปทำงานที่สาขาโสธรแทนผู้จัดการที่ลาออก โดยให้เหตุผลว่า “คุณทำงานได้ผลดีทุกอย่างและเท่าที่ผ่านมามีพนักงานคนไหนทอนเงินค่ารถโดยสารให้แล้วยังอยู่ทำงานต่อ คนอื่นๆ รับรถไปแล้วก็ถือว่าได้ทำงานทั้งวัน เงินทอนไม่ส่งคืน”

พ.ศ. ๒๕๑๙ ผู้จัดการคนใหม่ มาดไม่ไ่หรุ หัวกลองกระดาดใส่เสื้อเจ็ดแขนยาวตัวเก้ง เสื้อยืดที่มีตราของบริษัทน้ำอัดลม ๒ ตัว กับกางเกง ๒ ตัว นั่งรถโดยสารไปทำงาน อาหารที่ทานประจำคือก๋วยเตี๋ยวราดหน้าและข้าวผัด เงินเดือนเริ่มต้นที่ ๒,๐๐๐ บาท ดูเหมือนชีวิตเดินหน้าแล้วถอยหลังอยู่อย่างนี้เรื่อย ๆ แต่ถึงอย่างไรเขาก็ได้เรียนรู้งานต่างๆ มากมาย ที่สาขาโสธรขายรถได้ปีละไม่ถึง ๒๐ คัน สมชายศึกษาตลาดแล้วพบว่าคนที่จะซื้อรถคันใหม่ต้องขายคันเก่าให้ได้เสียก่อน ส่วนคนที่อยากได้รถเก่าไว้ใช้ก็ยังมีอีกมาก เขาจึงเริ่มรับแลกเปลี่ยนรถ ซื้อขายรถเก่าไปด้วย เขาสอบถามคนรู้จักและลูกค้าว่าใครอยากได้รถไว้ใช้บ้าง แล้วจะไปหาเสนอเงื่อนไขในการซื้อ-ขาย พื้นที่เขตการทำงานของเขาจึงขยายไปยังจังหวัดใกล้เคียงอีกด้วย

เมื่อมีผลงานดีขึ้นเขาก็ขอให้ถ้าแก่ปรับเงินเดือนให้ ถ้าแก่ให้เขาเพิ่มอีก ๒๐๐ บาท บอกว่า “คุณไม่มีวุฒิการศึกษาสูงๆ” แต่จะให้ค่าตอบแทน ๒๐๐ เมื่อขายรถได้ ๑ คัน” สมชายขยายกิจการให้ถ้าแก่จนเป็นบริษัทใหญ่ ตั้งแต่ช่วงที่เขาเริ่มมาทำงานถ้าแก่ไม่เคยมาควบคุมดูแลเขาเลย จนเมื่อถ้าแก่ป่วยหนักได้เขียนจดหมายสั่งเสียขอให้เขาช่วยดูแลกิจการจนกว่าลูกชายคนโตของถ้าแก่จะสามารถรับช่วงต่อได้ แม้สมชายจะมีช่องทางพอที่จะเริ่มธุรกิจนี้ได้แต่ “สัญญาญาติบุญ” ที่เขายึดถือทำให้เขาอยู่ในภาวะลูกจ้างต่อไป สร้างชื่อเสียงให้บริษัทและขยายกิจการเปิดอาคารที่ทำการแห่งใหม่อย่างเอิกเกริกให้ลูกชายถ้าแก่รับช่วงงานต่อไป จากเงินเดือน ๒,๐๐๐ บาท จนมีรายได้เดือนละ ๑๒๐,๐๐๐ บาท เขาเป็นผู้ก่อร่างสร้างงานมาถึง ๑๐ ปี ก็ลาออกเพื่อเริ่มธุรกิจของตน

ดีจริงมอเตอร์และดีเลิศธุรกิจ

พ.ศ. ๒๕๓๕ บริษัทดีจริงมอเตอร์ เริ่มก่อตั้งขึ้น สมชาย ต้องใช้เงินลงทุนสูงมากเฉพาะค่าที่ดินก็เป็นเงินถึง ๗ ล้านบาท เขาบริหารการเงินโดยซื้อที่ดินจากเจ้าของที่แล้ว นำที่ดินเข้าธนาคารพร้อมกับขอยืมเงินสด ๗ ล้านบาท จากเจ้าของที่ดิน เพื่อเป็นทุนก่อตั้ง สิ่งที่สมชายตั้งใจทำก็คือจะรักษาชื่อเสียงให้สมคำว่า “ดีจริง” เขาถือพนักงานทุกคนในบริษัทเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงาน ลูกค้าคือคนที่สำคัญยิ่ง แม้ว่าจะเป็นบริษัทที่เปิดให้ผ่อนชำระเงินด้วยระบบเงินผ่อน แต่ไม่มีคดีฟ้องร้องเพื่อยึดทรัพย์ สมชายให้เหตุผลว่า “ลูกค้าที่ซื้อรถเพื่อไปวิ่งบรรทุกสินค้าเกษตร ใช้ในธุรกิจหรือรับส่งผู้โดยสาร ทุกคนต่างก็มีความหวังจะทำกิจการให้ร่ำรวยแต่เมื่อผิดพลาด ลูกค้าก็คือคนที่ผิดหวังมากที่สุด ในกรณีนั้นทางบริษัทจะพูดคุยกับลูกค้าตั้งแต่เริ่มส่อเค้าความผิดพลาด เพื่อให้คำปรึกษาหาช่องทางปรับปรุงงานหรือวิธีการทำงานของลูกค้าให้มีประสิทธิภาพขึ้น หากถึงที่สุดลูกค้าจะตัดสินใจว่าจะขายรถคืน การพูดคุยกับลูกค้าทำให้ทราบปัญหาครอบคลุมข้อขัดข้องเหตุร้ายที่เกิดขึ้น การพูดคุยเป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย ทำให้บางครั้งบริษัทเป็นฝ่ายยอมเสียเปรียบด้วยเหตุผลดังกล่าว

ในฐานะประธานกรรมการบริษัท สมชายจะศึกษาสถิติและข้อมูลประกอบเพื่อวางแผนการดำเนินงาน ที่ผนังห้องสำนักงานจะมีคำขวัญ คำสุภาษิตสอนใจติดไว้ ทุกปีมีการพาพนักงานไปพักผ่อนประจำปี กิจการของบริษัทขยายไป ด้านธุรกิจที่ดินโดยบริษัทดีเลิศธุรกิจ ซึ่งสมชายตั้งเป้าไว้ว่าจะทำให้ดีเลิศ

สังคมและชุมชนเป็นของทุกคน

จากประสบการณ์สู่ความสำเร็จในชีวิตปัจจุบัน สมชายได้เป็นผู้ให้ เมื่อตนสามารถให้มาตลอดแม้จะไม่เป็นเงินทอง แต่ความตั้งใจที่จะเป็นคนดี ทำให้เขาช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอจนปัจจุบัน สมชายได้ช่วยเหลือเยาวชน ด้านทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องดนตรีสำหรับวงโยทวาทิต และทุนสนับสนุนนักกีฬาปีละหลายแสนบาท และมีบทบาทในชุมชน เช่น

- เป็นรองประธานหอการค้าจังหวัดยโสธร ปี พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๓๗
- เป็นนายกสโมสรไลออนส์
- เป็นกรรมการกาชาดจังหวัดยโสธร
- เป็นกรรมการ ก.ร.อ. จังหวัดยโสธร

- เป็นประธานฝ่ายกีฬา สโมสรไลออนส์ ภาค ๓๑๐ E
- เป็นรองประธานมูลนิธิบรรเทาอุบัติภัย เพื่อสนับสนุนโรงพยาบาลโสธร
- เป็นกรรมการการศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมโสธร
- เป็นกรรมการการศึกษาโรงเรียนสามัคคีวัฒนา
- เป็นกรรมการการศึกษาโรงเรียนสุขวิทยาการตั้งตรงจิตร ๑๕
- เป็นที่ปรึกษาและกรรมการการพัฒนาจังหวัดยโสธร

ด้วยความสามารถทางธุรกิจและบทบาททางสังคมคุณสมชายได้รับ

รางวัลต่างๆ มากมาย เช่น

- ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นนักธุรกิจดีเด่น ของหนังสือพิมพ์คนอีสาน
- ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับโล่เกียรติคุณเชิดชูเกียรติสาขานักธุรกิจดีเด่น จาก “พณฯ กร ทักษะรังสี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับโล่เกียรติคุณสัมพันธ์ จากนายวีระพงษ์ รามางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับโล่รางวัลผู้จำหน่ายดีเด่นแห่งชาติจาก นายเลิศ บรรเลงเสนาะ ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร
- ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้รับโล่ในฐานะบริษัท เด่นภูมิภาค จาก “พณฯ ประมาณ อติเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
- ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นบริษัทเกียรติยศแห่งปี ได้รับโล่จาก พลตรีจำลอง ศรีเมือง
- ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับโล่รางวัลนักธุรกิจมือทอง

ด้วยวัยเพียง ๓๙ ปี สมชาย มุ่งมั่นใช้พลังความคิดและความสามารถที่เขาค้นพบดำเนินกิจการและทำประโยชน์ต่อสังคมต่อไป แม้จะเรียนไม่เก่งในวัยเด็ก เขาเรียนรู้นอกห้องเรียนและศึกษาเพิ่มเติมจากการฝึกอบรมต่างๆ บางสิ่งที่ไม่รู้ไม่เข้าใจจะถามเพื่อนให้ช่วยอธิบายให้ เขากล้าขอคำปรึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนาธุรกิจ เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อทำสิ่งต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ สมกับแนวคิดที่ว่า “ดีจริง ดีเลิศ ดีเยี่ยม”

จากชีวิตจริงของ นายสมชาย เหล่าสายเชื้อ สถานประกอบการเลขที่
๔๙๖-๕๐๐ ถนนแจ้งสนิท ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

สัมภาษณ์	:	วารุณี ธนวรานิซ
	:	จิระวรรณ ปักัดตั้ง
	:	วรรณา ช่องดารากุล
เขียน	:	วรรณา ช่องดารากุล
ภาพ	:	วารุณี ธนวรานิซ
วันเดือนปี	:	๗ มีนาคม ๒๕๓๘

รางวัลแห่งชีวิต

โรงเรียนที่ได้พระราชทานรางวัล มี ๑๓ เขตการศึกษา
โดยแบ่งเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา
มีทั้งหมด ๙๖ โรงเรียน

นักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล มี ๑๓ เขตการศึกษา
มีทั้งหมด ๑๓๕ คน

โรงเรียนประภามนตรีเป็นหนึ่งในโรงเรียนทั้งหมดที่ได้รับ
รางวัลในครั้งนี้ และได้รับพระราชทานรางวัลเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๕๓๗

เกียรติ

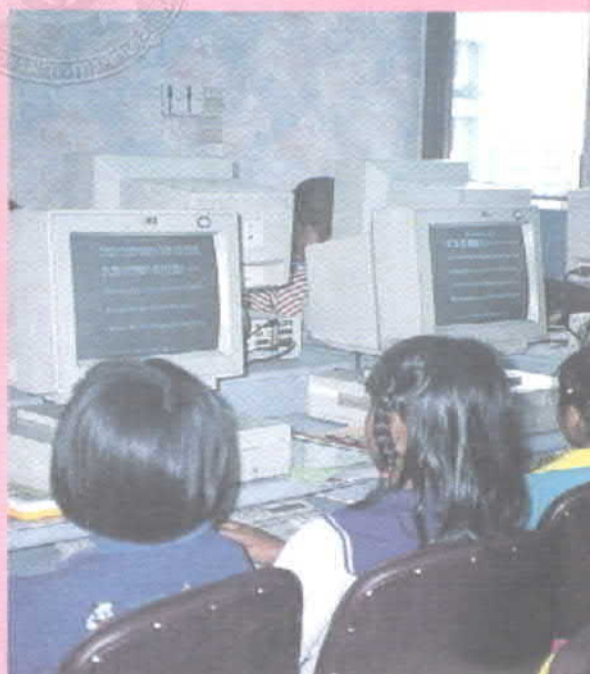
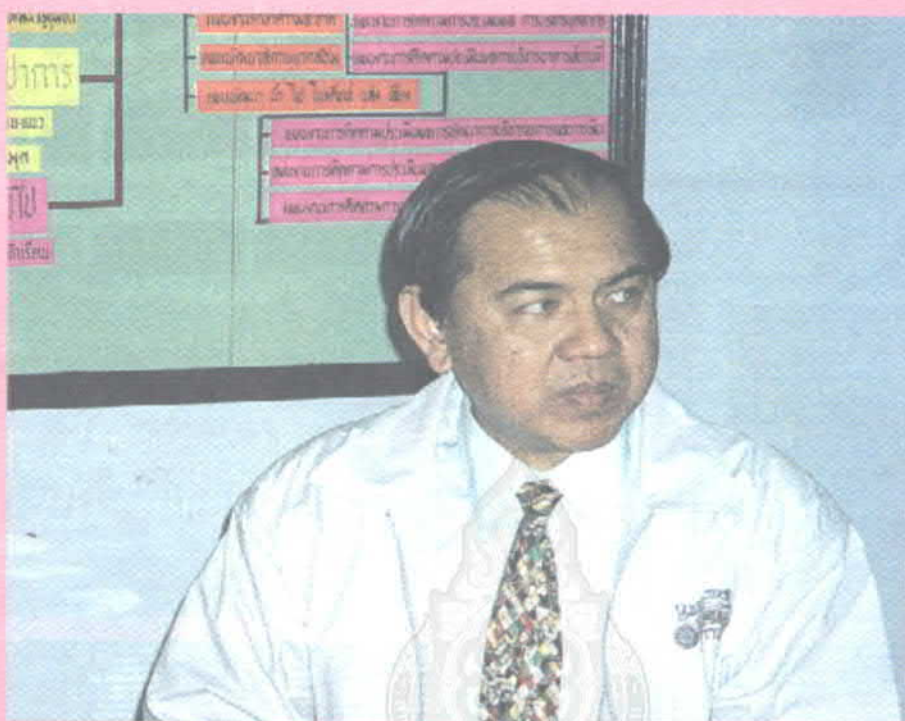
ประวัติอันยิ่งใหญ่ในครั้งนี้จะถูกบันทึกไว้ในแฟ้มประวัติของ
โรงเรียน และจารึกไว้ในความทรงจำของผู้ก่อตั้งโรงเรียน
ตลอดจนนักเรียน ผู้ปกครองไปตราบนานเท่านานว่า...

ครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ โรงเรียนประภามนตรี
ได้รับรางวัลพระราชทาน ประเภทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง เขตกรุงเทพ-
มหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งยังความปลาบปลื้มและความภาคภูมิใจให้กับ
ทุกๆ คนที่เกี่ยวข้องยิ่งนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสองสามีภรรยาที่ทุ่มเททั้งกำลังกาย
พลังความคิด และสติปัญญา จัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ และได้
มาตรฐานดีเด่นจนกระทั่งเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาคณะกรรมการจนได้รับคัดเลือก
ตัดสินให้ได้รับรางวัลดังกล่าว

นับตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นวันก่อตั้งโรงเรียนที่ใช้ชื่อ
ว่า “โรงเรียนอนุบาลประภามนตรี” จนถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ นับ
ช่วงเวลาเพียง ๑๐ ปี หากจะเทียบกับอายุขัยของคนๆ หนึ่ง คงพอจะกล่าวได้ว่า
“ปากยังไม่ลิ้นกลืนน้ำนม” ก็คงจะไม่ผิดนัก จากชื่อนั้นต่อมาขยายเป็นโรงเรียน
ระดับประถมศึกษา จึงได้ชื่อว่า “โรงเรียนประภามนตรี”

รางวัลที่ได้มาเป็นตัวบ่งชี้ว่าโรงเรียนแห่งนี้เป็น “น้องใหม่ผู้ยิ่งใหญ่ในรั้ว

● นายเจต ประภามนตรีพงศ์

กระทรวงศึกษาธิการ” โดยแท้จริง ที่กล่าวเช่นนี้ก็ด้วยเหตุที่ว่า ยังมีโรงเรียนอีกหลายสิบโรงที่ได้ก่อตั้งขึ้นมาแต่ยังคงย้ายอยู่กับที่ บางโรงเรียนนับย้อนรอยถอยหลังเข้าหาเลขศูนย์ จนต้องปิดฉากตัวเองทั้งๆ ที่ยังไม่เคยได้สัมผัสกับความคิดเห็นของคณะกรรมการตัดสินชุดใดๆ เลยก็มี

ความสำเร็จของงานใดๆ ย่อมสะท้อนให้คิดถึงคุณภาพของเจ้าของผลงาน เฉกเช่นเดียวกับเจ้าของโรงเรียนประถมณตรี มาถึงตรงนี้ หลายคนคงอยากรู้จักว่าท่านผู้นั้นคือใคร ทำไมถึงได้เก่งกาจสามารถเพียงนี้...

สารแสดงความยินดีและคำนิยมเนื่องในโอกาส โรงเรียนประถมณตรี ได้รับรางวัลพระราชทาน และ นายเจต ประภามนตรีพงศ์ เจ้าของโรงเรียน รับพระราชทานปริญญาดุษฎีศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (สายเทคนิคการศึกษา โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม ปีการศึกษา ๒๕๓๕-๒๕๓๖) จากบุคคลสำคัญของประเทศ เช่น

นายชวน หลีกภัย	นายกรัฐมนตรี
นายมารุต บุนนาค	ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานรัฐสภา
นายศุภชัย พานิชภักดิ์	รองนายกรัฐมนตรี
นายพิชัย รัตตกุล	อดีตรองนายกรัฐมนตรี
พลเอกมานะ รัตนโกเศศ	อดีตรองนายกรัฐมนตรี และ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา	อธิบดีกรมวิชาการ
ฯลฯ	

ทั้งปริญญาดุษฎี และรายชื่อบุคคลชั้นนำของประเทศที่ปรากฏและไม่ปรากฏในที่นี้อีกหลายสิบท่านที่ส่งสารแสดงความยินดีและคำนิยมมายังเจ้าของผลงาน คงจะเป็นตราประทับรับรองความสามารถของสุภาพบุรุษผู้นี้เป็นอย่างดี....

หนทางแห่งความสำเร็จของแต่ละคนมีที่ไปที่มาแตกต่างกัน บางคนอยู่แค่เอื้อม เพียงแค่อ่านนิพนธ์น้อยไม่ต้องเหนื่อยยากก็คว้าความสำเร็จนั้นมาได้แล้ว ในขณะที่บางคนกว่าจะถึงจุดนี้ก็ต้องฟันฝ่าอุปสรรคนานัปการ เลือดตาแทบกระเด็น ช่างทุกข์ยากแสนเข็ญเสียยิ่งกระไร หลายคนอยากรู้ว่าใครเป็นคนกำหนดกันแน่ ตัวเราเอง หรือชะตาชีวิต?

เจต ประภามนตรีพงศ์ น่าจะจัดอยู่ในประเภทหลัง ความจนไม่เข้าใคร

ออกใคร แต่ที่แน่ๆ คือมันเข้ากับครอบครัวของเจตได้ดีทีเดียว...

เมื่อหาสิบกว่ามาแล้ว ครอบครัวชาวจีนที่มีผู้นำครอบครัวชื่อ ชุนหลี่ แซ่คู และ เช็ง แซ่เตีย อาศัยอยู่แถวถนนบ้านหม้อ มีสมาชิกเป็นลูกชาย ๓ คน ลูกสาว ๒ คน คือ คนที่ ๒ และ ๔ รวม ๕ คน เจตหรืออีกชื่อหนึ่งคือ ได้ยู หรือวีรวินน์ เป็นคนสุดท้อง เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๓

ทั้งครอบครัวทุกคนต้องช่วยกันทำมาหากิน เพื่อพุงให้ชีวิตรอดไปวันๆ บิดาของเขาเป็นช่างตัดผมเร่ร่อนไปหาลูกค้าไม่เป็นหลักแหล่ง กอปรกับสมัยนั้น ช่างตัดผมเป็นอาชีพสงวนของประชาชนชาวไทย บิดาของเขาจึงมีอาจตั้งร้านเป็นกิจจะลักษณะได้ ส่วนมารดาและพี่ๆ ช่วยกันทำโจ๊กขายตอนเช้าแถวปากซอยหน้าบ้าน ช่วงพักเที่ยงก็ไปขายก๋วยเตี๋ยวในโรงเรียนอมตศึกษาใกล้บ้าน พอตกเย็นก็กลับมาขายโจ๊กที่ปากซอยหน้าบ้านอีกครั้ง ดูแล้วน่าสนุก ทุกคนเหมือนนักกีฬาวิ่งผลัด ทำงานเป็นทีม มีขอบสนามฟุตบอลเป็นลู่วิ่ง แต่เป้าหมายไม่ได้อยู่ที่การชิงถ้วยชนะเลิศ

ทุกๆ เช้า ทุกคนเข้าประจำที่เริ่มต้นด้วยภาระหน้าที่ของตน ทำงานรับช่วงส่งต่อบางคนมีหน้าที่อยู่ในครัว บางคนทำหน้าที่บริการลูกค้าที่ปากซอย ก่อนเที่ยงชุดกันครัวเตรียมก๋วยเตี๋ยว ตกเที่ยง ชุดปากซอยเคลื่อนทัพเข้าโรงอาหารของโรงเรียน ขายๆ พอตกบ่ายชุดกันครัวเตรียมโจ๊กขายตอนเย็นอีกหนึ่งรอบ วันแล้ววันเล่า โดยไม่รู้จึกกับความเหน็ดเหนื่อย นี่แหละความจน...

เจต ประภามนตรีพงศ์ ถึงแม้วัยจะยังไม่ถึง ๑๐ ขวบ แต่ก็ต้องรับภาระหน้าที่ตามศักยภาพเช่นเดียวกัน

“ปาท้องโก๋ด้วยไหมครับ เจ้”

“เอาด้วยซี โจ๊กอย่างเดี๋ยวมันไม่อร่อย”

เจต จึงเป็นคนหนึ่งในทีมงานกับพี่ๆ และมารดาโดยอัตโนมัติ ด้วยการรับภาระหน้าที่เป็นคนเสิร์ฟทั้งโจ๊กที่ขายอยู่ที่ปากซอย และก๋วยเตี๋ยวที่ขายในโรงเรียน เขาทำงานด้วยความเต็มใจ ภาคภูมิใจ มิได้รังเกียจหรือเงินอายแม่แต่น้อย นอกจากนี้ก็ออกเดินสายไปสมทบด้วยการเป็นผู้ช่วยบิดาในการเร่ร่อนตัดผมตามสถานที่ต่างๆ

“เฮียครับ เจ้ครับ งานตรงนี้เสร็จแล้ว ผมไปหาเดี๋ยวก่อนนะ” ภายหลังเสร็จภารกิจจากการเสิร์ฟ ต้องขึ้นรถรางไปสมทบกับบิดาตามที่นัดหมาย

“เออ ! ขึ้นรถขึ้นรา วิ่งขึ้นวิ่งลงบ่อยๆ ระวังให้ดีละ เดี๋ยวละจะตรกลลงมาเอา” ผู้เป็นพี่สาวเตือนด้วยความห่วงใย

“รับรองครับเจ้ มือขึ้นนี้แล้ว”

ไม่มีใครรู้เลยว่าทำไม เจตจึงวิ่งขึ้นวิ่งลงรอรางคันแล้วคันเล่า มีเพียงเขาคณเดืยวเท่านั้นที่รู้ว่า ทำไม?

“ดัดตัวหน่อยครับ”

พนักงานเก็บค่าโดยสารเก็บสตางค์อยู่ที่ประตูด้านหน้าของรถรางพุดในขณะที่ยืนรออยู่ประตูหลัง และเมื่อรถเคลื่อนตัวไปได้ระยะหนึ่ง พนักงานเก็บค่าโดยสารก็เดินมาถึงประตูหลัง เจตก็จะลงจากรถและรอรถรางคันใหม่ต่อไปเหมือนเล่นซ่อนหาอย่างไธอย่างนั้น เป็นเช่นนี้อยู่หลายปี

โดยพื้นฐานแล้วเขาไม่ได้มีเจตนาจะหลีกเลี่ยงการเสียค่าโดยสาร ถ้าในแต่ละวันเขามีสตางค์เพียงพอเป็นค่ารถราง แต่ตอนนี้เงินทุกบาททุกสตางค์มีความหมายมากกว่านั้น หากเขาต้องใช้มันเป็นค่าโดยสารรถรางทุกวัน คิดแล้วก็น่าใจหายกับเงินก้อนโตก้อนนี้ มันเป็นความจำเป็นที่ต้องจำใจ เขาคิดจนถึงทุกวันนี้

ครอบครัวนี้ไม่มีใครเกียจคร้าน ทุกคนช่วยกันทำมาหากิน แต่ถึงกระนั้นรายรับก็ไม่สมดุลกับรายจ่ายอยู่ดี ด้วยเหตุนี้ลูกทั้ง ๕ คน จึงไม่มีใครที่มีโอกาสเข้าป่ศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนเลยแม้แต่คนเดืยว ทั้งๆ ที่ทุกคนอยากจะเรียนหนังสือมองเพื่อนๆ รุ่นเดียวกันไปโรงเรียนด้วยสายตาละห้อย

ผิดกับเด็กยุคใหม่บางคนที่มีทุกอย่างจนล้นเหลือ บิดาและมารดาต้องบังคับให้ไปเรียนหนังสือเพื่ออนาคตของตัวเองแท้ๆ แต่ลูกก็หาได้สนใจไยดีไม่ มีทราบอะไรดลใจลิ่งสู่ให้คิดผิดลู่ผิดทาง คิดแล้วเศร้าใจแทนบิดาและมารดาของเด็กเหล่านั้นเสียจริงๆ ยังไม่สายเกินแก้หากคิดได้ตอนนี้

ถึงคราวที่วิถีชีวิตของเจตต้องปรับเปลี่ยน เมื่อเขาอายุได้ ๕ ขวบเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษามาสำรวจรายชื่อเด็กที่ต้องเข้าเรียนตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ เจตจึงต้องเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่โรงเรียนอมาตยศึกษาโรงเรียนใกล้บ้าน จนกระทั่งจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗

ถึงกระนั้นในขณะที่เรียนอยู่ในโรงเรียน เด็กชายได้ยู่กัยังปฏิบัติภารกิจอยู่อย่างสม่ำเสมอ ช่วยเลืรฟก้วยเดืยวตอนพักกลางวัน เมื่อถึงเวลาเย็นหลังจากเลิกเรียน และวันหยุดต่างๆ ยังคงต้องติดตามบิดาไปรับจ้างตัดผมตามที่แตกต่างกัน เป็นนิจ ถึงอย่างไรรายได้ก็ยังไม่เพียงพอต่อการจับจ่ายใช้สอยภายในครอบครัวบ่อยครั้งที่เขาต้องใช้แรงกายแลกกับค่าเล่าเรียน ซึ่งก็ได้รับความเมตตาจากเจ้าของโรงเรียนเป็นอย่างดี ด้วยคุณลักษณะประจำตัวที่เปี่ยมล้นไปด้วยความ

รับผิดชอบเอาการเอางาน พนักงานเอาเบาสู้ รับรู้สถานการณ์ของครอบครัว หาทางช่วยเหลือทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่วัยเพียง ๑๐ กว่าปีเท่านั้น

เขาเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ขณะอายุได้ ๑๕ ปี บิดาเห็นว่าเขาควรจะมีรายได้เป็นของตนเองแน่นอนทุกๆ เดือน จึงพาไปฝากเข้าทำงานเป็นลูกจ้างทำความสะอาดและรับใช้ทั่วไปที่ร้าน “เจริญเภสัช” ในละแวกใกล้บ้าน โดยได้รับเงินครั้งแรกในอัตราเดือนละ ๒๐๐ บาท เริ่มทำงานตั้งแต่วเวลา ๗.๐๐ น. - ๑๙.๐๐ น. โดยไม่มีวันหยุด

ด้วยความวิริยะอุตสาหะ อุตทน เอาใจใส่ และรับผิดชอบงานมากกว่าคนอื่น ๆ ที่เข้าทำงานพร้อมๆ กันอีก ๗-๘ คน

“ลือเป็นคนดีมากนะ ชยันจริง ๆ คนอย่างนี้หายาก...จู้ ๆ ๆ...อ้าวจะให้เงินลือเพิ่มอีก อียบอกใครล่ะ”

นายจ้างกระซิบบอกเขา แอบขึ้นเงินค่าแรงให้กับเขาด้วยความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานถึง ๔ ครั้งในปีแรก ดังนั้นปีต่อมาเงินเดือนของเขาจึงกระโดดขึ้นเป็นเดือนละ ๔๐๐ บาท มากกว่าพรรคพวกที่เข้าทำงานพร้อมกันทุกคน... ใครว่าทำดีไม่ได้ดี เหตุการณ์นี้จะเป็นอย่างอื่นให้ประจักษ์กันชัดๆ มิใช่หรือ

“ใส่ใจ ใส่งาน สนใจการทำงานที่ทำอย่างแท้จริง และมุ่งมั่น เราต้องวิ่งเข้าหางาน ต้องสู้งาน ถ้าเราไม่สู้งาน เราจะเป็นงานได้อย่างไร”

ประโยคเหล่านี้มักจะได้อินจากปากของเขาบ่อยๆ เป็นถ้อยคำที่ติดตรึงเตือนใจและเขาใช้ปฏิบัติจริงตลอดเวลาจนตราบเท่าทุกวันนี้

แม้ความรู้ขณะนั้นเป็นเพียงแคชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ความเป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียน มานะพยายาม ตลอดระยะเวลาที่ทำงานอยู่ เขาก็กระตือรือร้นแสหาความรู้ด้วยตัวเองตลอดเวลา ค้นหา จดจำซื้อขาย เวชภัณฑ์ต่างๆ จากดิกชันนารี จนมีความรู้ความสามารถ ส่งผลต่องานอาชีพของเขา

ด้วยเหตุนี้ชั่วระยะเวลาเพียง ๒ ปีให้หลัง เขาจึงได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานจากพนักงานทำความสะอาด เป็นพนักงานเก็บรักษาภายในโกดัง พนักงานจัดยาตามใบสั่งซื้อ พนักงานขายยาหน้าร้าน (เทียบเท่ากับเภสัชกรในปัจจุบัน) เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อเสนอขายยา ส่งสินค้า จัดเก็บเงิน รวมทั้งการประมูลซื้อสินค้ายา และเวชภัณฑ์ต่างๆ ด้วยวัยเพียง ๑๗ ปี และรับเงินเดือนๆ ละ ๘๐๐ บาท ถือว่าไม่น้อยเลยสำหรับเงินเดือนเมื่อ ๒๘ ปีที่แล้ว

ยังไม่จบเพียงแค่นั้น ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ เมื่ออายุได้ ๑๘ ปี เขาได้

รับการคัดเลือกจากบริษัทให้ทำหน้าที่เป็นพนักงานขาย ทำหน้าที่ขายยานอวกาศสถานที่ให้กับบริษัท และต้องเดินทางไปต่างจังหวัดเพื่อเสนอขายยา ที่สำคัญคือ ต้องต่อสู้กับคู่แข่ง และเก็บเงินไว้ทีละมากๆ แต่เพียงลำพัง ต้องรอนแรมไปทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าในเมืองหรือชนบท ชีวิตต้องเดินบนเส้นด้าย เสี่ยงกับอันตรายที่พร้อมจะ ศีบคลานคุกคามชีวิตตลอดเวลา..

ในจำนวนพนักงานนับร้อย จะมีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่มีโอกาสได้รับความไว้วางใจ ให้ได้รับตำแหน่งอันสำคัญเช่นนี้ได้ จึงเป็นความภาคภูมิใจในเกียรติประวัติครั้งหนึ่งในขั้นต้นของชีวิตของเขาทีเดียว ดังนั้นผลตอบแทนจึงค่อนข้างคุ้มกับตำแหน่งอันมีเกียรติและอัตราการเสี่ยงสูงเช่นนี้ ด้วยการรับเงินเพิ่มเป็นเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท ในการทำงานปีที่ ๓

ในด้านการศึกษา เขาตระหนักถึงความสำคัญและอยู่ในความคิดคำนึงของเขาตลอดเวลา ดังนั้นเมื่อสบโอกาสมีฐานะการเงินพอสมતાอาปากได้ เขาจึงแบ่งเวลาไปเรียนกวดวิชาหลังจากภารกิจประจำวันในช่วงเย็น เวลา ๑๘.๐๐ น. และสามารถสอบเทียบได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดในเวลาเพียง ๑ ปี

ที่โรงเรียนกวดวิชา ตำนานรักของหนุ่มสาวคู่หนึ่งเกิดขึ้นที่นี่ เมื่อสาวน้อยชื่อ “เกียง” ได้สมัครเข้ามาเรียนกวดวิชาเช่นกัน...

บ่อยครั้งที่เกียงมาเรียนไม่ทัน หรือมีความจำเป็นมาเรียนไม่ได้ เธอฝากเพื่อนให้เก็บเอกสาร แผ่นปลิวไว้ให้ เพื่อนของเธอจึงฝากให้เขาทำแทนอีกต่อหนึ่ง...

สายใยความสัมพันธ์เริ่มเกิดเมื่อฝ่ายชายยินดีบริการให้ด้วยความเต็มใจ อันเป็นอุปนิสัยประจำตัวที่มีมา สิ่งนี้กลายเป็นมิตรและความจริงใจที่หยิบยื่นให้กับฝ่ายหญิง ผู้มีกิริยาท่าทางเรียบร้อย อ่อนหวาน นุ่มนวล และน่ารัก...จนแล้วจนเล่า

รักแท้ย่อมมีอุปสรรค ฝ่ายชายถูกบิดามารดาของฝ่ายหญิงรังเกียจเนื่องด้วยมีอาชีพเป็นพนักงานขายสินค้า ซึ่งเป็นอาชีพที่หาความมั่นคงอะไรไม่ได้ ในขณะที่หญิงสาวมองเห็นคุณค่าของเขายิ่งกว่านั้น

สองหนุ่มสาวถูกกีดกันจนบางครั้งต้องเดินทางร่วมถนนเดียวกันแต่คนละฟากฝั่ง เพื่อหลีกเลี่ยงคำครหาฉาวและสายตาของผู้ใหญ่ที่คอยดูแลให้ลูกหลานอยู่ในกรอบขนบธรรมเนียมประเพณี

ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ในที่สุดหนุ่มสาวทั้งสองก็ทลายกำแพงอุปสรรคได้สำเร็จ เมื่อบิดามารดาของฝ่ายหญิงขอพบฝ่ายชาย และลูกผู้ชายอย่างเด็ด ประทานมนตร์พิรุณก็พร้อมที่จะเผชิญหน้า ทั้งๆ ที่ไม่รู้ว่าจะไรจะ

เกิดขึ้น เมื่อพบกับ “ว่าที่พอดา”

“ลือมันใจว่าจะไม่พาลูกสาวอ้าวไปลำบากนะ”

“ผมเอาชีวิตเป็นประกันครับ”

“เอาละอ้าวเห็นแก่ลูกสาวอ้าวหรอคะ เมื่อรักกันชอบกันก็เอา...”

ชายหนุ่มไม่คาดฝันว่าวันนี้จะมาถึง เขาตื่นเต้นดีใจเป็นล้นพ้น ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงเป็นปีที่ทั้งสองใช้ชีวิตร่วมกัน ในขณะที่ฝ่ายชายยังต้องรับภาระของครอบครัวอยู่ ซึ่งฝ่ายหญิงก็เข้าใจเป็นอย่างดี ซึ่งมีพยานรัก ๓ คน ในเวลาต่อมาคือ

๑. นางสาวอัปสร ประภามนตรีพงศ์ ปัจจุบันเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒. นางสาวปราชญานิ ประภามนตรีพงศ์ ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

๓. เด็กชายอุฬาร ประภามนตรีพงศ์ ปัจจุบันกำลังศึกษาชั้นประถมปีที่ ๔ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๓ ทั้งสองรวบรวมเงินไว้ก้อนหนึ่ง เขาซื้อตึกแถว ๒ คูหา แถวซอยเสนานิคม บางเขน เปิดเป็นร้านขายสินค้าอุปโภคบริโภค ชื่อร้านวิวัฒน์ฯ นับว่ากิจการดีมาก แต่ดำเนินการอยู่ได้ ๓ ปี ทั้งสองรู้สึกเหน็ดเหนื่อยมากและจังหวะเดียวกันก็คิดอยากมีบ้านเป็นของตนเองสักหลัง อีกเหตุผลหนึ่ง ขณะนั้นมีห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ เกิดขึ้นบริเวณข้างเคียงหลายแห่ง ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ เขาจึงตัดสินใจขายกิจการไปในราคา ๑ ล้านบาท นำเงินไปดาวน์ที่ดินบริเวณกิโลเมตรที่ ๒ ถนนบางนา-ตราด จำนวน ๗๐๗ ตารางวา ในราคา ๓ ล้านบาทเศษ ซึ่งได้รับการชักชวนจากญาติที่ทำธุรกิจบ้านจัดสรรและที่ดินอยู่แถวนั้น อีกทั้งมีผู้ใหญ่ที่นับถือหลายท่านให้คำแนะนำว่าสถานที่แห่งนั้นในอนาคตจะต้องรองรับการขยายตัวของบ้านเมืองอย่างแน่นอน ถ้าจะมีโรงเรียนอนุบาลสักแห่งน่าจะไปได้สวย

เจต ประภามนตรีพงศ์ ปรึกษากับภรรยา ซึ่งจบการศึกษาครุศาสตร์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขณะนั้นเป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายอนุบาลที่โรงเรียนสีตบุตรบำรุง เขตปทุมวัน ทั้งสองตกลงก่อตั้งโรงเรียนอนุบาลด้วยใจเต็มร้อย...

“พี่ แต่เรามีแค่เงินดาวน์ที่ดินเพียง ๑ ล้านบาทเท่านั้นนะ ยังติดค่างค่าที่อีก ๒ ล้านกว่าบาท แล้วค่าสิ่งปลูกสร้างล่ะ จะทำอย่างไรคะ”

น้ำเสียงของภรรยาแสดงความวิตกกังวลที่ต้องเตรียมตัวเป็นลูกหนี้

รายได้ของเจ้าหน้าที่ในอนาคต ประรภขึ้นถึงสู่ถึงเสีย

“เราคงพอจะมีทางนำ อย่างกังวลเลย” สามีพลบใจ

“แต่อีกตั้ง ๗ ล้านนะพี่...” ภรรยาหนักใจ

นั่นสินะอีกตั้ง ๗ ล้าน ต้องกู้ยืมมาดำเนินการทั้งสิ้น นับว่าเจตตอง
ประสบปัญหาเบื้องต้นมิใช่น้อย ธนาคารไม่ยอมรับโครงการเงินกู้ เป็นเรื่องที่ขัดต่อ
หลักการของธนาคาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนทางด้านการศึกษา เนื่องจาก
ทั้งสองฝ่ายมองกำไรคนละตัวกัน ธนาคารมองกำไรเป็นตัวเงินหรือวัตถุ แต่ความ
มุ่งมั่นในการจัดตั้งโรงเรียนครั้งนี้ เขาและภรรยา กลับเล็งกำไรไปที่การพัฒนาคนทั้ง
ร่างกายและจิตใจ ตรงนี้ต่างหากล่ะที่เป็นกำไรที่ไม่สามารถประมาณค่าหรือตีราคา
ออกมาได้ รู้แต่ว่ามากมายนมหาศาลเหลือที่จะคณานับ

อย่างไรก็ตาม ความเป็นผู้มีศรัทธาความมานะพยายาม ชื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อม
ถ่อมตน มนุษยสัมพันธ์เป็นเยี่ยมทำให้มีผู้เมตตาช่วยเหลือให้กู้ยืมเงิน การก่อสร้าง
โรงเรียนจึงลุล่วงด้วยดีและตั้งชื่อโรงเรียนว่า โรงเรียน “ประภามนตรี” ตามชื่อ
นามสกุล

นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๘ จนกระทั่งก่อตั้งโรงเรียน เจตยังทำงานอยู่ที่
บริษัทจำหน่ายยาในตำแหน่งผู้ควบคุมดูแลการติดต่อเสนอขายยาแก่องค์กรต่างๆ
โดยมีคำตอบแทนจากการทำงานสูงมาก

แต่การดำเนินการในโรงเรียน เขาได้มอบหมายให้ภรรยา (เขมสิริ
ประภามนตรีพงศ์) ซึ่งมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน เป็นผู้บริหาร
โรงเรียน ส่วนเขาทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆไป และเมื่อกิจการ
โรงเรียนก้าวหน้าขึ้นตามลำดับเกินกว่าที่ภรรยาจะบริหารได้ทั่วถึงเพียงลำพัง เขาจึง
ตัดสินใจลาออกจากงานประจำที่บริษัทจำหน่ายยา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ หลังจาก
ทำงานด้านนี้มาได้ ๒๒ ปี โดยยอมสละรายได้ที่สูงมาก เพื่อช่วยภรรยาบริหาร
กิจการโรงเรียน ที่ร่วมกันก่อสร้างขึ้นมา

ความเอาใจใส่และวิริยะอุตสาหะในการทำงาน อุทิศเวลาให้กับการบริหาร
โรงเรียนอย่างจริงจัง ตระหนักในความสำคัญของการศึกษาว่ามีผลโดยตรงต่อการ
พัฒนาเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศชาติ ทั้งสองจึงพยายามศึกษา
หาประสบการณ์ ทั้งจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง และศึกษาดูงานจากสถานที่
ต่างๆ จึงได้รับความรู้และประสบการณ์มากขึ้นแล้วนำมาพัฒนาโรงเรียน ทำให้
โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของชุมชนใกล้เคียง ผู้ปกครองนำบุตรหลานมาเข้า

เรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากจำนวนนักเรียนที่เริ่มต้น ๕๖ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้น ๑,๒๒๗ คน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาช่วง ๑๐ ปี โรงเรียนได้รับเกียรติคุณและผลงานดีเด่นมากมาย เช่น

พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้รับรางวัลขบวนพาเหรดยอดเยี่ยม งานกีฬาโกดักคัพที่ ๒ ณ สนามกีฬาหัวหมาก ในงานเดียวกัน เด็กหญิงจอย ภูทอง ได้รับรางวัลนักกีฬายอดเยี่ยมประเภทวิ่งระดับอนุบาล และในปีเดียวกันนี้โรงเรียนได้รับรางวัลการประกวดคอมพิวเตอร์เนื่องในวันวิสาขบูชา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา-เอกชนด้วย

พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับเกียรติบัตรรางวัลที่ ๒ ประเภทพุทธประวัติในการประกวดคอมพิวเตอร์ เนื่องในวันวิสาขบูชา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้รับเกียรติบัตรรางวัลความร่วมมือประเภทคอมพิวเตอร์ในการจัดกิจกรรม เนื่องในวันวิสาขบูชาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้รับโล่รางวัลสร้างสรรค์ การแข่งขันวาดภาพจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ ระดับอนุบาล ในเขตกรุงเทพฯ และเขตการศึกษา ๑ ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับโล่รางวัลยอดเยี่ยมในงานเดียวกันในปี พ.ศ. ๒๕๓๒

หากจะกล่าวต่อไปยังมีเกียรติบัตร โล่ และรางวัลอีกมากมายที่ไม่ได้กล่าวในที่นี้ ที่เป็นความสามารถทั้งของนักเรียนและความสามารถในการบริหารโรงเรียน อันเกิดจากฝีมือของผู้นำที่ชื่อ เจต-เชมสิริ ประภามนตรีพงศ์ ที่อุทิศทั้งแรงกาย ทรัพย์สิน สติปัญญา ในการพัฒนาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จะลืมเสียมิได้คือ การอุทิศอันยิ่งใหญ่ให้กับสังคมโดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ นั่นคือการเสนอให้โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใช้สถานที่ของโรงเรียนประภามนตรีเป็นสถานที่เรียนแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๖ ห้องเรียน เป็นเวลา ๒ ปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา ๒๕๓๕-๒๕๓๖ อันเนื่องมาจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ มีแผนรับนักเรียนเพิ่มแต่ทว่าสถานที่กำลังก่อสร้าง

ในปีการศึกษา ๒๕๓๖ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการได้รับความนิยมนจากผู้ปกครองเพิ่มขึ้นอีก จึงต้องขอใช้สถานที่เพิ่มอีก ๒ ห้องเรียน ๒ ห้องพักครู รวมทั้งสิ้นเป็น ๘ ห้องเรียน ๓ ห้องพักครู ๑ ห้องพยาบาล จำนวนนักเรียน ๓๖๒ คน คณะครู อาจารย์ ๒๙ คน นักการภารโรง ๒ คน

ไม่เพียงแต่เท่านั้น กิจการงานใดที่เป็นกิจกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งสองสามีภรรยาไม่เคยขัดที่จะให้ความร่วมมือ ร่วมใจ สนับสนุน เสียสละทั้งเวลา และทรัพย์สิน สร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลทุกระดับ และกับทุกหน่วยงานอย่าง สม่ำเสมอ โดยมีรู้จักคำว่าเห็นดีเห็นชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจต นับว่าเป็นนัก มนุษยสัมพันธ์ที่ยอดเยี่ยมหาตัวจับยากอย่างยิ่งยวดคนหนึ่ง ยืนยันได้จากผลงานที่ ปรากฏ นั่นคือ คำนิยามจากบุคคลชั้นนำของประเทศหลายสิบท่าน ที่ส่งสารแสดงความยินดีกับผลแห่งคุณงามความดีของบุรุษผู้นี้ ซึ่งได้รับผลตอบแทนอันทรงคุณค่า และเป็นที่มาของ “รางวัลแห่งชีวิต” ยังความภาคภูมิใจให้กับภรรยาและลูกสาว อีก ๒ คน พร้อมลูกชายอีก ๑ คน ความเป็นครอบครัวที่แสนอบอุ่น

ผู้เขียนขอแสดงความชื่นชมไว้ตรงนี้ด้วยอีกคน...กับสุภาพบุรุษที่มีนามว่า เจต ประภามนตรีพงศ์ ผู้ที่เคยเป็นที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ บริหารสมาคมโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุปนายกสมาคมโรงเรียน เซนต์โยเซฟปางนา และประธานชมรมบริหารหมู่บ้านถาวรนิเวศน์ ด้วยวัยเพียง ๔๓ ปี

ประสบการณ์ที่ได้จากการอุทิศให้กับสังคมที่ผ่านมาทำให้เห็นแนวคิด ของเขา อันเป็นประโยชน์ต่อเยาวชน จากคำพูดที่ว่า

“สังคมเป็นสิ่งที่ทำให้เรากว้างขวาง ประโยชน์จากการศึกษาที่ผ่านมาแม้ จะมีความเลี้ยวพลาด แต่เมื่อได้เพิ่มพูนความรู้แล้วจะทำให้เรามั่นใจยิ่งขึ้น ไม่เคย เสียใจว่าเรียนน้อย เพราะวิถีชีวิตของแต่ละคนเลือกไม่ได้ แต่ภูมิใจที่ได้เป็นตัวอย่ง ให้กับคนรุ่นหลัง ถ้าเยาวชนรุ่นหลังมีโอกาสเรียนก็ขอให้เรียนมากๆ ให้รู้จักทำงาน รู้จักหน้าที่ของตัวเอง ทุกคนไม่ควรเลือกงาน จะทำอะไรก็แล้วแต่ ทำให้ดีที่สุด ให้ ผู้คนเห็นผลงาน ตั้งใจทำ จะมีโอกาสดีกว่าคนอื่น”

จากชีวิตจริงของ นายเจต ประภามนตรีพงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน “ประภามนตรี” เลขที่ ๒๒/๔๐๔-๖ หมู่ ๑๒ ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

สัมภาษณ์	:	สมปอง จันทรมานิตย์ ประณม จันทิม
เขียน	:	สมปอง จันทรมานิตย์
ภาพ	:	ประณม จันทิม
วันเดือนปี	:	กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘

ชีวิตที่ธรรมดา แต่ไม่ธรรมดา

เจ๊ะมะหะมุ อุมาร์ ชายรูปร่างสันทัด ผิวคล้ำ มนุษย์สัมพันธ์ดี
จริงจังกับงาน มานะอดทน ร่าเริงแจ่มใส ประกอบอาชีพมาแล้ว
หลายอาชีพ จนประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นที่พอใจ ภาคภูมิใจ
และสุขใจ

ประวัติในวัยเยาว์

เจ๊ะ มะหะมุ อุมาร์ เป็นบุตรชายของนายแอเซ และนางเจ๊ะหะมี
อุมาร์ เกิดวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ที่ตำบลสะบารัง
จังหวัดปัตตานี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาอิสลามมีพี่น้องรวม ๓ คน
บิดามารดามีอาชีพต่อเรือกอลและ ฐานะทางครอบครัวไม่สู้ดี ต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน
มาตั้งแต่เด็ก

เจ๊ะมะหะมุ มีความตั้งใจอยากเรียนหนังสือให้จบชั้นสูงๆ เพื่อจะได้
ประกอบอาชีพที่ดีและมีรายได้ดีกว่าการต่อเรือกอลและ และความตั้งใจก็เป็นไปได้
ไม่ได้มากนัก เพราะฐานะทางครอบครัวยากจนจึงเรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จาก
โรงเรียนพัฒนาวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม

เริ่มวัยหนุ่ม

เมื่อเรียนจบ ม.๓ เจ๊ะมะหะมุ ต้องออกจากโรงเรียน ความวิตกกังวล
วุ่นวายใจที่ไม่รู้จะทำอะไรต่อไป เกิดขึ้นกับเจ๊ะมะหะมุอย่างมาก ยิ่งเห็นเพื่อนไป
เรียนต่อกัน ทำให้คิดและทุกข์ใจมากขึ้นช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ผ่านมา เจ๊ะมะหะมุเริ่ม
ได้คิดว่าไม่มีอะไรดีขึ้นเลย ถ้ามีแต่คิดน้อยใจและเสียใจ การอยู่ช่วยพ่อแม่ต่อเรือ
ไปวันหนึ่งๆ ชีวิตก็คงเป็นอยู่เช่นนี้เท่ากับเกาะพ่อแม่กันไปเท่านั้นเอง ควรคิดทำอย่าง
อื่นหาเงินเพื่อเลี้ยงตนเองบ้างชีวิตอาจจะดีขึ้น

เมื่อได้คิด เจ๊ะมะหะมุ ก็เริ่มมองหาอาชีพให้กับตนเอง ช่างตัดผมเป็น

อาชีพที่รู้จักและคุ้นเคยมากที่สุด คิดว่าการทำอาชีพนี้คงทำให้มีรายได้เป็นของตนเอง และลงทุนน้อย พอที่จะเริ่มต้นอาชีพได้

เริ่มศึกษา ในช่วงเวลากลางวัน เจ๊ะมะหะมุ ยังคงช่วยพ่อแม่ต่อเรือที่บ้าน แต่พอบ่ายๆ ก็จะออกจากบ้านไปเรียนเป็นช่างตัดผมที่โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ของราชการที่เปิดสอนให้กับประชาชนทั่วไป เป็นการฝึกฝนอาชีพระยะสั้น ๓-๖ เดือน ซึ่งมีให้ฝึกหลายอาชีพ ฝึกเป็นช่างตัดผมได้ ๓ เดือนก็สามารถออกไปเปิดร้านได้

เปิดร้านครั้งแรก “เสน่ห์ชาย” เป็นชื่อร้านตัดผมที่ตั้งขึ้นครั้งแรกโดยเช่าห้องแถวในตลาดเปิดเป็นร้าน เสียค่าเช่าเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท

“มู.....ตัดผมหน่อย” เสียงชายหนุ่มเดินเข้าไปในร้านพร้อมนั่งที่เก้าอี้ตัดผม

“เรียบร้อยแล้วครับ โอกาสหน้าเชิญใหม่นะครับ” เสียงมู พุดกับชายหนุ่มผู้เป็นลูกค้าหลังจากตัดผมให้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

ชายหนุ่มส่งธนบัตรใบละ ๑๐ บาทให้ มูรับเงินแล้วทอนเงินกลับไป ๕ บาท พร้อมกับกล่าวขอบคุณลูกค้า

ด้วยลักษณะที่ดีของมู ที่พูดจาไพเราะ มนุษย์สัมพันธ์ดี ตัดผมดี มือเบา ลูกค้าจึงติดใจทำให้ร้านเสน่ห์ชาย มีลูกค้ามารับบริการอยู่อย่างสม่ำเสมอ แต่รายได้ของการตัดผมราคาหัวละ ๕ บาท ทำให้รายได้ของมูเป็นไปอย่างเรียบๆ ธรรมดา มีพอเลี้ยงตนเองไปวันหนึ่งๆ เท่านั้น แต่มูก็ยังดีใจที่สามารถเลี้ยงตนเองได้

ชีวิตเปลี่ยนแปลง

“สวัสดีครับอาจารย์” เสียงมู ทักทายชายค่อนข้างมีอายุผู้หนึ่งที่เดินเข้ามาในร้านตัดผม

ตัดผมหน่อย.....เสียงอาจารย์ ท่านนั้นกล่าวตอบ

เชิญครับ จากนั้น มูก็กเริ่มทำหน้าที่ช่างตัดผม ตัดผมไปด้วยคุยกันไปด้วย จนเสร็จเรียบร้อย

ก่อนออกจากร้าน อาจารย์ ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ซึ่งมูเคยเป็นลูกศิษย์ในการเรียนตัดผมจากหน่วยฝึกฝนอาชีพนี้ เอ่ยปากชวนให้ไปเป็นครูสอนตัดผม ให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่หน่วยฯ

นักศึกษาผู้ใหญ่ ก็คือประชาชนทั่วไป ที่สนใจอยากเพิ่มเติมความรู้ หรือหาอาชีพให้กับตนเอง ซึ่งรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการศึกษาในส่วนนี้

ให้กับประชาชน นับเป็นสิ่งที่ดีที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้ง กรมการศึกษานอกโรงเรียนและหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ขึ้นเพื่อให้ถึงประชาชน ทุกจังหวัดทุกตำบล ได้เพิ่มเติมอาชีพให้กับตนเอง โดยฝึกระยะสั้น ใช้ทุนในการฝึกน้อยส่วนใหญ่รัฐบาลจะเป็นผู้ออกให้

มุ สอบถามรายละเอียดจากอาจารย์ คิดคำนวณแล้วดีกว่าการเป็นช่างตัดผมหัวละ ๕ บาท ที่ร้านเล่นห้อยอย่างมาก ค่าจ้างสอนชั่วโมงละ ๓๐ บาท สอนวันละ ๓ ชั่วโมง ๙๐ บาท วันหนึ่งจะได้สอน ๒ รอบ ประมาณ ๑๘๐ บาท เมื่อคำนวณแล้วจะได้เงินประมาณเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท

มุตัดสินใจ รับเป็นอาจารย์สอนการตัดผมให้กับหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ ทันที

ความภูมิใจ

“อาจารย์มุ” เป็นคำเรียกที่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มาเรียนตัดผมเรียกมุ ทุกครั้งที่ได้ยินคำนี้มุจะรู้สึกดีใจ พอใจ และภูมิใจ เพราะเป็นความฝันของมุมาตั้งแต่เล็กที่อยากเรียนสูงๆ และมีอาชีพที่ดีกว่าการต่อเรือกอและ ขณะนี้มุเป็นอาจารย์มีความสำคัญ มีคนเคารพให้เกียรติ เพราะสำนักของความเป็นอาจารย์ทำให้มุปฏิบัติตัวดีมาตลอด รับผิดชอบในหน้าที่การงานถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี และจริงจังกับงานจนเป็นที่พอใจของอาจารย์หัวหน้าหน่วย และเป็นที่รักของศิษย์ที่มาฝึกเรียนตัดผม

เมื่อมีเวลาว่าง มุใช้เวลาในการพัฒนาตนเอง โดยฝึกเรียนอาชีพเพิ่มเติมในหน่วยที่ตนสอนนั้น อาชีพที่เรียนเพิ่มเติมคือตัดเย็บเสื้อผ้าชาย และปักลายเสื้อโดยใช้จักร และการมีความรู้เพิ่มเติมหลายๆ ด้านนี้เอง ทำให้สามารถนำความรู้หลายๆ อย่างมาประกอบกัน เพื่อใช้พัฒนาอาชีพอื่นๆ ต่อไป

ยึดอาชีพเดิม มุเป็นอาจารย์ได้ระยะหนึ่ง อาจารย์หัวหน้าหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ได้อ้ายไปประจำอีกจังหวัดหนึ่ง ประกอบกับหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ก็ต้องย้ายไปที่อื่นเช่นกันมุจึงต้องกลับมายึดอาชีพช่างตัดผมตามเดิม แต่ก็รับงานพิเศษเพิ่มขึ้นอีกคือการรับปักลายเสื้อเพราะมีความรู้เพิ่มขึ้น

ชีวิตราชการ

มุ เริ่มเปลี่ยนจากช่างตัดผมมาเป็นข้าราชการ โดยเป็นพนักงานเทศบาล

ของจังหวัดปัตตานี ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่พัสดุ ทำงานฝ่ายศิลปของเทศบาล ตามคำขอร้องของพ่อที่อยากให้ลูกเป็นข้าราชการ ประกอบกับในช่วงเวลานั้นเทศบาลกำลังขาดพนักงาน มุจึงได้เข้ารับราชการเป็นพนักงานเทศบาลจนถึงปัจจุบันนี้ มุเริ่มรับราชการในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยเริ่มทำงานฝ่ายศิลปทำงานตามที่หัวหน้าสั่ง หรือช่วยเหลือในการเขียนป้าย และทำโฆษณาให้กับงานเทศบาลตามเทศกาลต่างๆ

มุจึงใช้ความรู้และประสบการณ์ในงานฝ่ายศิลปของเทศบาล หารายได้เพิ่มเติมให้กับตนเอง ประกอบกับในช่วงเวลานี้ มุไม่ได้อยู่คนเดียวแล้ว แต่งงานมีครอบครัวแล้ว โดยรับทำป้ายหน้าร้าน ให้กับร้านขายของต่างๆ เช่น ป้ายชื่อร้าน ป้ายราคาสินค้า ป้ายชื่อสินค้า ฯลฯ

ต่อมาไม่นาน เพื่อนที่ทำงานเทศบาลด้วยกันเห็นมุมีฝีมือดี จึงชวนมุลงทุนเปิดร้านทำป้ายโดยเพื่อนเป็นผู้ลงทุนให้ ๕๐,๐๐๐ บาท

ก่อนเปิดร้านมุและเพื่อน ได้ไปศึกษาและดูงานจากที่ต่างๆ หลายแห่ง หาดใหญ่และนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งที่มีร้านทำป้ายให้ศึกษาได้มาก แต่ก็ไม่ราบรื่นเหมือนที่คิด เพราะร้านทำป้ายส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยให้ความรู้มากนัก อาจเป็นเพราะหวงวิชาก็ได้ จึงมักดูได้ผิวเผินจากหน้าร้านเท่านั้นเอง แต่ด้วยความพยายามมานะ อดทน ทำให้มุเรียนรู้ด้วยตนเอง ศึกษาจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารต่างๆ ทำให้มุมีประสบการณ์มากขึ้น จากที่เคยทำป้ายซึ่งทำด้วยไม้อัดเพียงอย่างเดียวก็ทำป้ายพลาสติกบ้าง

การเปิดร้านทำป้ายได้เพียงระยะหนึ่งเท่านั้น ก็ต้องปิดเพราะมีลูกค้าน้อย การทำป้ายสมัยนั้น เป็นการทำป้ายชื่อร้านเสียส่วนใหญ่ ป้ายอย่างอื่นยังไม่นิยมทำกัน ทำให้มีรายได้น้อยไม่คุ้มกับรายจ่ายที่เป็นค่าเช่าห้อง ร้านจึงปิดในที่สุด

ชีวิตปัจจุบัน

แรงบันดาลใจสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้มุต้องหันกลับมาเปิดร้านทำป้ายอีกครั้งหนึ่ง คือ ความรับผิดชอบในครอบครัว ลูก ๖ คน ที่อยู่ในวัยเรียนทั้งหมด ทำให้มุต้องคิดหนัก เมื่อเทียบกับรายได้ซึ่งเป็นเงินเดือนในตำแหน่งพนักงานเทศบาลเพียงอย่างเดียว

มุ เปิดร้านรับทำป้ายด้วยตนเอง โดยมาเช่าห้องแถวเล็กๆ ในตลาด ค่าเช่าเดือนละ ๑,๓๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยรับงานจากภายนอก แล้วมาทำที่ร้านโดยใช้เวลาหลังจากกลับจากการทำงานที่เทศบาลแล้ว

การเปิดร้านระยะแรกไม่รู้ดีนัก เพราะคนยังไม่นิยมการทำป้ายใหญ่ๆ เพื่อบอกหรือโฆษณาเป็นช่วงๆ เท่านั้นเอง แต่มุกก็ได้หยุดอยู่หนึ่งพยายามฝึกฝนตนเองเรื่อยมา มีเวลาเสาร์-อาทิตย์ ก็ไปเรียนเพิ่มเติม เกี่ยวกับการเขียนตัวอักษร หรือการเขียนโฆษณา โดยไปเรียนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และยังไปเรียนเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับหลักการทำโฆษณา และองค์ประกอบศิลป์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา อีกด้วยจึงทำให้มุกมีความตั้งใจต่อการมีอาชีพรับทำป้ายมากยิ่งขึ้น จากป้ายร้านตัวเล็กๆ จนกระทั่งป้ายโฆษณาใหญ่ๆ เช่น ป้ายโฆษณาหมู่บ้านจัดสรร ซึ่งโฆษณาอยู่ตามสี่แยกถนนใหญ่ๆ มุกสามารถรับทำได้

ความเป็นคนพึ่งตนเอง และพัฒนาตนเองมาตลอดไม่ได้หยุดนิ่งต่อการเพิ่มเติมความรู้ทำให้อาชีพที่ส่อรองจากการเป็นพนักงานเทศบาล เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับมุกเป็นอย่างดีประกอบกับความรู้ที่เพิ่มเติมในหลักการของโฆษณา มุกจึงรับงานได้มาก และเป็นงานใหญ่ๆ ที่ดีและมีราคาสูง เช่น ป้ายโฆษณาของหมู่บ้านจัดสรร ป้ายโฆษณารถยนต์ ของบริษัทอู่ซู เป็นต้น

ขณะนี้มุกมีบ้านหลังใหญ่ราคาเป็นล้าน มีรถยนต์เก๋งสวยงามรุ่นใหม่ มีลูกที่เรียนจบการศึกษาแล้วทำงานหลายคน มีเงินที่ใช้จ่ายอย่างคล่องตัวสำหรับครอบครัว เป็นชีวิตที่มุกมีความสุข ภูมิใจและสุขใจแล้ว นับจากการเริ่มต้นชีวิตของการเป็นช่างตัดผมที่ไม่มีอะไรมาก่อนเลย

“ความขยัน อดทน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน พึ่งตนเอง และพัฒนาตนเอง ตลอดเวลา เป็นสิ่งที่มุกอยากถ่ายทอดให้กับเยาวชนรุ่นหลัง ได้ยึดถือ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต”

จากชีวิตจริงของนายเจ๊ะมะหะมุ อุมาร์ บ้านเลขที่ ๘ ตำบลสะบารัง อำเภอมือเมือง จังหวัดปัตตานี

สัมภาษณ์	:	บังอร เอี่ยมรอด
เขียน	:	บังอร เอี่ยมรอด
ภาพ	:	ศักดิ์สิน ช่องดารากุล
วันเดือนปี	:	๘ มีนาคม ๒๕๓๘

พระคุณล้นฟ้า กว่าจะเป็นเรา

การต่อสู้ชีวิตอย่างมานะบากบั่นเป็นหัวใจของชีวิตและเป็นอาวุธอันคมกริบ ในการก้าวไปสู่ความสำเร็จในอาชีพการงาน ชีวิตเจออุปสรรคยิ่งมาก พลังแห่งการต่อสู้ก็ยิ่งเข้มแข็ง ความสำเร็จที่เกิดจากความเข้มแข็งของตนเองเป็นความสำเร็จที่มีค่ามากที่สุด

การ ที่เราคิดจะประกอบอาชีพอิสระสักอาชีพหนึ่ง เราจะต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายๆ อย่างมาประกอบกัน อย่างแรกเราต้องรู้ว่าเรามีความถนัดด้านใด ชอบที่จะทำอะไร เมื่อตัดสินใจทำแล้วตลาดที่มารองรับมีมากน้อยแค่ไหน ประการที่สอง ทำเลที่ตั้งเป็นอย่างไรเหมาะต่ออาชีพนี้เพียงไร บางครั้งเราต้องศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม แล้วนำมาประกอบให้สูงสุด อาชีพของเราจะได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

คำพูดที่กล่าวมานี้เป็นคำบอกกล่าวของปริญญา อนิวรรตพงษ์ ผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนรุ่นหลัง เขาเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายขนมเปี๊ยะ ที่ขึ้นชื่อในนามขนมเปี๊ยะอั้งมุยเส็ง ตั้งร้านค้าอยู่ที่ ๖๑/๑ ถนนระเบียบกัจจนุสรณ์ ตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา เขาเป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น อีกทั้งกตัญญูต่อผู้มีพระคุณเป็นที่ตั้ง เขาเล่าถึงชีวิตตั้งแต่เกิดมาว่า

ชีวิตในวัยเด็ก

ปริญญา เกิดวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี ที่บ้านเลขที่ ๖๕ ถนนโพธิ์สวัสดิ์นา ตำบลบางคล้าโดยคุณพ่อเดินทางมาจากเมืองจีนและมารับจ้างทำงานในร้านขนมเปี๊ยะ ต่อมาเจ้าของร้านขนมเปี๊ยะเดิมนั้นได้เดินทางกลับเมืองจีน กิจการต่างๆ คุณพ่อจึงดำเนินการต่อทั้งหมด เขาเองขณะนั้นอายุประมาณ ๕ ขวบ จึงเรียกได้ว่าชีวิตของตนเองคลุกคลีอยู่กับร้านทำขนมเปี๊ยะมาตลอด เมื่ออายุเข้าเกณฑ์ก็เข้าเรียนหนังสือ ซึ่งตอนเด็กๆ เป็นคนหนึ่งที่อยากเรียนหนังสือมาก แต่คุณพ่อเกรงว่าจะไม่มีใครมาสืบทอดอาชีพทำขนมคุณพ่อจึงขอให้เขา

ออกจากโรงเรียนตอนเรียนอยู่ในชั้น ป.๔ เขาต่อรองว่าจะขอเรียนให้จบชั้น ม.๖ ก่อน และเขาก็สามารถเรียนจนจบ ม.๖ ที่โรงเรียนบุญส่งราชบุรีบำรุง ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งมีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ขอพ้อเรียนจนจบ ม.๖ นั้น แรกๆ พ่อก็ไม่ยอมกลัวว่าไม่มีใครมาช่วยทำขนมคุณป้าต้องมารับรองว่าให้หลานเรียนหนังสือและทำขนมในร้านไปด้วย ขนาดกำลังจะสอบไล่ในชั้น ม.๖ ยังต้องทำงานจนถึงตี ๑ ตี ๒ ผลการเรียนจึงได้ ๕๖% นับว่าเกือบเส้นยาแดง เพื่อนๆ ที่เรียนหนังสือด้วยกันนั้น ปัจจุบันมีอาชีพเป็นข้าราชการ เป็นส่วนใหญ่

สำหรับภาระหน้าที่ในวัยเด็ก ปริญญา บอกว่าเขามีหน้าที่ปอกผักแพง แห่แพง ผัด ต้ม พ้อเรียนอยู่ในชั้น ม.๓ เขามีหน้าที่ทำให้ขนมทุกวันหลังเลิกเรียน ส่วนตอนเช้าต้องช่วยงานร้านก่อนทุกอย่าง จนกระทั่งโรงเรียนดังแล้วจึงค่อยวิ่งไปโรงเรียน ทำเช่นนั้นเกือบทุกวัน การทำขนมในระยะแรกๆ จะต้องเข้ามาฝึกหัดทำขนมโดยทำอยู่ใกล้ๆ พ่อ โดยต้องคอยดู คอยศึกษา คอยจดจำ เอาเองในหลายๆ เรื่องเป็นต้นว่า เริ่มหัดทำแป้ง นวดแป้ง คอยดูว่าแป้งเหนียวใช้ได้หรือยัง (แป้งที่ดีจะต้องเหนียว) ถ้าทำได้ไม่ดีก็อาจจะถูกตี ฉะนั้นตอนเป็นเด็กๆ จึงไปโรงเรียนช้าแต่ครูก็เข้าใจว่าจะต้องช่วยพ่อแม่ทำงานที่ร้านขนมก่อน เพื่อนๆ มักจะเรียกขานว่า “เจ้าแกโรงขนม”

เมื่อเรียนจบ ม.๖ เพื่อนๆ ก็ไปเรียนต่อ ผู้การฯ วิเชียรฯ จะให้ปริญญา ไปเรียนตำรวจ แต่เตี้ยไม่ให้ไปเรียน เตี้ยบอกให้ยึดอาชีพทำขนมเปี๊ยะเป็นหลัก ฉะนั้นเมื่อจบ ม.๖ แล้วคุณปริญญาต้องลงมือทำขนมแทนเตี้ยทุกอย่าง เนื่องจากเตี้ยมีสุขภาพไม่ดี ออกแรงทำงานหนักไม่ได้เตี้ยจึงคอยดูแลทั่วไปในเรื่องทำขนม ทำหน้าที่คอยชิม ดูว่าใช้ได้หรือไม่อย่างไร บางคืนเตี้ยจะปลุกให้ลุกขึ้นมาตอนตี ๑-๒ เพื่อสอนเกี่ยวกับส่วนผสมของขนมและแป้ง โดยเฉพาะขนมเปี๊ยะชกเกี๋ยนเป็นขนมที่ทำยากที่สุด ซึ่งตอนนั้นเขายังเรียนอยู่ชั้น ม.๑ เท่านั้นเอง บางวันก็รู้สึกโกรธไม่พอใจเตี้ยที่ปลุกมาตอนตี ๑-๒ แต่เมื่อคิดแล้วจะรู้ว่าพ่อแม่ต้องการถ่ายทอดอาชีพที่ตนสืบลูกๆ ไม่อยากให้ตกทอดไปสู่ผู้อื่น ต่อมาพออายุได้ ๒๒ ปี เตี้ยก็เสียชีวิต ทั้งหนี้สินไว้สองแสนกว่าบาท เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ไฟไหม้ตลาด จึงต้องย้ายร้านมาอยู่ที่ใหม่แห่งนี้ ซึ่งต้องลงทุนซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ อีกจำนวนมาก

ชีวิตในวัยสร้างงานอาชีพ

หลังจากที่เตี้ยเสียชีวิตไปแล้วช่วงนี้จัดว่าลำบากที่สุดลูกทุกคนต้องทำงานหนักเพิ่มขึ้นเพื่อล้างหนี้เก่าโดยเร็ว การทำขนมในตอนแรกๆ ก็ยังขาดความมั่นใจ บางเวลาต้องนั่งคิดทบทวนสิ่งที่เตี้ยเคยสั่งสอนไว้ บางทีนึกไม่ได้ ก็จะจดรูปตาม แล้วลักพักหนึ่งก็นึกขึ้นได้ แต่อย่างไรก็ตามวิธีการดำเนินกิจการนั้น พยายามรักษามาตรฐานคุณภาพสินค้าที่เตี้ยเคยทำให้ได้ดี ติดตลาดค่านึงถึงชื่อเสียงของเตี้ยในด้านคุณภาพ ราคาใกล้เคียงกับช่วงที่เตี้ยยังมีชีวิตอยู่ ถ้าซื้อ ๑๐ กล่องจะลดให้ ๑๐% ซึ่งราคาในปัจจุบันแม้ว่าวัสดุสิ่งของจะมีราคาสูงขึ้นก็ตาม แต่คุณภาพเหมือนเดิม ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้รับเครื่องหมายเป็ดพิสดารจากแม่ช้อยนางรำ สำหรับเทคนิคการขายจะมีการตัดให้ชิม ขนมนี้จะอยู่ได้นานประมาณ ๑๐ กว่าวันถ้ารับประทานภายใน ๗ วัน รสชาติจะอร่อยมาก

เมื่อเริ่มมีชื่อเสียงในเรื่องขนมเปียะทุกประเภท รวมทั้งขนมเปียะฮกเกี้ยน ซึ่งเป็นขนมเปียะสุดยอด และทางร้านมีชื่อเสียงมากที่สุดในประเทศไทยแล้ว ตอนนั้นก็เริ่มดัดแปลงทำขนมประเภทอื่นๆ เป็นต้นว่า ซาลาเปา ขาขลุกละ ๖ บาท ใช้แป้งขนมเค้กมาทำซึ่งแป้งนี้นุ่มนวลชวนรับประทาน ฉะนั้นสินค้าในบ้าน อึ้งมุยเล้งทุกอย่างจึงติดตลาดมากโดยเฉพาะในย่านภาคตะวันออก ที่กล่าวได้อย่างเต็มความภาคภูมิใจว่า “น้อยคนนักในภาคนี้ ที่ไม่รู้จักร้านขนมเปียะแห่งนี้

วิธีการทำงาน ของปริญญญา อนิวรตพงษ์ ให้ประสบความสำเร็จ เขาบอกว่าเราจะต้องมีความรักต่องานที่เราทำและทำงานนั้นด้วยความจริงจังเป็นประการแรกเสียก่อน ประการต่อมาให้ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ประการสุดท้ายต้องทำงานด้วยความขยัน ไม่ท้อแท้ และไม่ประมาท

การทำงานในแต่ละวันนั้นทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทำงานเป็นขั้นเป็นตอน ทุกคนรู้หน้าที่ว่าตนจะทำอะไรอย่างไร ฟิน้องทุกคนมาช่วยทำขนม รวมทั้งภรรยาและน้องสาวซึ่งมีความชำนาญและรอบรู้เกี่ยวกับทำขนมทุกชนิด พี่สาวมีหน้าที่คอยเดินตลาด ติดต่อลูกค้า หาแหล่งส่งสินค้า ลูกๆ ถ้าว่างก็มาช่วยทำขนมเช่นกัน เรียกว่า ช่วยกันทั้งครอบครัว สำหรับลูกจ้างก็มีประมาณ ๑๒ คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนทางภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บางคนมาอยู่นาน ถ้าเอาใจใส่เรื่องทำขนมนี้ก็มีความรู้มากพอ ที่จะออกไปตั้งร้านทำขนมเป็นของตนเองได้ ถ้ามีทุนทรัพย์พอ ช่วงเวลาที่ทำงานทำขนมหนักมาก ก็คือ ช่วงเทศกาลต่างๆ โดยเฉพาะงานแต่งงาน งานมงคล งานพิธีการต่างๆ ที่ต้องใช้ขนมเปียะมาก รายได้ก็ติดตามไปด้วย

ความแตกต่างของขนมเปี๊ยะในรุ่นพ่อ และรุ่นลูกนี้ มีความแตกต่างกันในเรื่องขนาด ความใหญ่ แต่คุณภาพไม่ต่างกัน ขนมนี้ต้องนวดแป้งเข้าด้วยกันกับน้ำมันพืช ใส่ก็ต้องใส่นม ใส่เนย น้ำตาล ตามสูตรที่เรียนรู้อา ลูกจ้างในร้านทุกคนสามารถทำได้ เมื่อทำเสร็จมักจะให้ลูกค้าได้ทดลองชิมดูก่อนว่า ชอบแบบไหน แล้วค่อยซื้อกันที่หลังสาเหตุที่ทำให้ขนมเป็นห่อเล็กๆ เพราะคนนิยมชอบทานมากขึ้น ไม่ต้องเหลือเก็บมาก ถ้าขนมชิ้นใหญ่จะเหมาะสมสำหรับในงานจัดเลี้ยง หรือใช้เป็นของฝากของขวัญ นอกจากนี้ทางร้านยังรับจัดขนมชั้นหมาก งานแต่งงานอีกด้วย

ความภูมิใจสูงสุดในชีวิตก็คือการที่ได้สามารถสืบทอดเจตนารมณ์ของบิดาที่สามารถสร้างงาน เป็นหลักของพี่น้องเลี้ยงครอบครัวได้อย่างดี โดยก้าวขึ้นมาถึงจุดนี้ได้ โดยที่ตนเองเรียนเพียงชั้น ม.๖ แต่ก็สามารถประกอบอาชีพจนเป็นปึกแผ่นมั่นคง มาได้ด้วยตนเอง โดยมีคติประจำใจในการทำงานว่า

๑. ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นหลัก
๒. ทำงานจริงจึงไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
๓. ตนเองเป็นที่พึ่งแห่งตน

จากคติประจำใจในการทำงานนี้เอง เขามีเป้าหมายในอนาคตเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำขนมเปี๊ยะนี้ว่า เขาจะพยายามขยายกิจการปรับปรุงระบบโรงงาน เพื่อที่จะสามารถทำการจำหน่ายสินค้าให้แพร่หลายทั่วประเทศ

ด้วยความที่ขนมอร่อย สะอาด มีคุณภาพ คนงานมีสุขภาพอนามัยดี ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ จึงได้รับมอบเครื่องหมายเป็ปพิสดาร รับรองคุณภาพระดับ ๔ ดาว จากคุณสันติ เศวตวิมล หรือแม่ช้อยนางรำ แห่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ปริญญ์ อนิวัตรพงษ์ ยังเล่าถึงประวัติความเป็นมาของขนมเปี๊ยะ ว่า ขนมเปี๊ยะนั้นทำมานานกว่า ๕๐ ปี แล้ว คนจีนใช้กินกับน้ำชาร้อนๆ ขนมนี้สามารถเก็บได้เป็นเดือนๆ เป็นขนมของคนจีน แต่จิว แห่งอำเภอเอียวเพ็ง ในสมัยก่อนขนมเปี๊ยะเข้ามาในเมืองไทย แล้วมีร้านทำขนมเปี๊ยะแถวนางเลิ้ง เตี่ยได้รับใบส่งตัวจากเมืองจีนให้มาทำขนม เดินทางมาถึงเมืองไทย แล้วมีโอกาสไปเที่ยวที่แปดริ้ว เห็นทำเลว่าเป็นถิ่นที่อุดมสมบูรณ์ มีผู้คนอยู่มาก เหมาะต่อการเป็นจุดทำขนม แล้วส่งไปขายทางอีสาน ขายเขมรได้ จึงมาเปิดร้านขนมแถวบางคล้า เป็นแห่งแรก

ขนมเปี๊ยะดั้งเดิมแบบเตี่ยจิวโบราณแท้จริง โดยไม่ดัดแปลงนั้นจะต้องหอมหวานกลมกล่อม “คอคคนจีน” แท้ๆ แป้งที่ใช้ต้องเป็นตัวไม่แตกยุ่ย เวลารับประทานแล้วแป้งไม่ติดคอ ขนมเปี๊ยะดั้งเดิมเรียกว่า “ซังเพ็ง” มีไส้ ๒ ชนิด

รวมกันในตัวขนมชิ้นเดียวกัน คือ มีไส้ถั่วปนกับไส้ฟักเชื่อม มีไข่แดงไข่เค็ม ขนมเปียะ ๑ ชิ้น จะหนัก ๑ กก. ๗ ซีด มีไข่แดง ๘ ฟอง ชิ้นแบ่งเรียงกันเป็นชั้นๆ กรอบนอก นุ่มภายใน ซึ่งจัดว่าเป็นสูตรลับเฉพาะ ในการทำขนมเปียะโบราณของคนแต้จิ๋ว ดังนั้นขนมเปียะที่ร้านจึงเป็นของโบราณ สืบทอดเจตนาารมย์มาจากเตี้ย มีทั้งเกี่ยมเปียะ ขนมเปียะไส้เค็ม ขนมเปียะมะลิ แปะพายเปียะ มีทั้งกลั่นนมเนย ซึ่งทางร้านคิดขึ้นมาเอง ที่เมืองจีนไม่มี เมืองจีนมีแต่ไส้ถั่วกับไส้ไข่เค็มเท่านั้น ส่วนขนมเปียะที่ดังมากเห็นจะเป็นขนมแบบฮกเกี้ยน ขนมเปียะก้วยลือ แบบอำเภอแต้เอี๊ยะ

ถ้าจะว่าไปแล้วความคิดของเตี้ยนี้ประเสริฐนัก เตี้ยรู้จักคุณลักษณะของลูกๆทุกคน รู้ว่าคนไหนจะเป็นตัวตาย ตัวแทนในอาชีพของตนได้ ตอนแรกๆ ก็ยังนึกโกรธเตี้ยแต่เตี้ยนี้ต้องกราบไหว้ขอพระคุณท่าน ที่ท่านให้วิชาความรู้ จากความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ตรงนี้ ทำให้ปริญญา อนันตรตพงษ์ ได้รับเชิญไปบรรยายเกี่ยวกับอาชีพทำขนมเปียะแก่คณะอาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ใน ๑๓ จังหวัดของภาคอีสาน

ชีวิตที่ประสบความสำเร็จแล้วก็ช่วยเหลือสังคม

จากความภาคภูมิใจในอาชีพของตน การเลี้ยงดูครอบครัวญาติพี่น้องให้มีความสุข การเลี้ยงดูคนงานในโรงงานให้ได้รับความสะดวกสบาย ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้สังคมที่อยู่รอบข้างให้ความเคารพและให้เกียรติ เขามีโอกาสเมื่อไหร่เขาจะช่วยเหลือสังคมทันที เป็นต้นว่า เข้าร่วมเป็นกรรมการในมูลนิธิสาธารณกุศล สมาคมต่างๆ กิจการลูกเสือชาวบ้าน เป็นวิทยากรร่วมกับตำรวจตระเวนชายแดนและเจ้าหน้าที่อำเภอบางคล้า ในการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องอาชีพ และที่สำคัญที่สุด ได้ให้ทุนและช่วยเหลือการศึกษาในโรงเรียนต่างๆ เมื่อมีโอกาส

เขามองเด็กและเยาวชนในปัจจุบันว่า เด็กในปัจจุบันนี้ไม่ค่อยสนใจงานอาชีพอิสระเท่าที่ควร สนแต่เงินเดือนว่าจะมากหรือน้อยเท่านั้น ขาดการมองสู่ทางการประกอบอาชีพ ตัวอย่างเช่น ลูกจ้างในโรงงานหลายคน ถ้าสนใจอาชีพจริงๆ จะได้อาชีพนี้ไปทำเป็นของตนเองอย่างแน่นอน นอกจากนี้ ปริญญา อนันตรตพงษ์ ยังกล่าวถึงชีวิตคนเรานั้น ย่อมมีทั้งชีวิตที่ล้มเหลวในหลายๆ จุด แต่ไม่ควรเสียใจอะไรมากนัก เขามองว่า.....เขาเป็นคนหนึ่งที่จะไม่พูดถึงเรื่องปัญหา ปัญหานั้นทำให้เกิดทุกข์ เขามองปัญหาเป็นเรื่องปกติ สามารถแก้ไขได้ จะช้าหรือเร็วมันอีกเรื่องหนึ่ง

จากวันนั้นถึงวันนี้สังคมของคนบางคล้า คงให้คำตอบแก่เราและท่านๆ ได้ว่า ปริญญา อนิวรรตพงษ์ ได้ต่อสู้ชีวิตของเขามาอย่างไร และจะก้าวต่อไปอีกขนาดไหน ในเมื่อเขาขยัน ไม่ท้อแท้ ไม่ประมาท ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น และที่สำคัญความกตัญญูรู้คุณ รักงานที่ตนทำ มีความจริงใจและความจริงใจต้องงาน เขามี นิภา อนิวรรตพงษ์ เป็นภรรยาที่ร่วมอยู่กับบุตรอีก ๔ คน ในการดำเนินกิจการโรงงานทำขนมมเปี๊ยะให้เจริญยิ่งขึ้นต่อไป

จากชีวิตจริงของนายปริญญา อนิวรรตพงษ์ บ้านเลขที่ ๖๑/๑ ถนน
ระเบียบกิจอนุสรณ์ ตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

สัมภาษณ์	:	วรรณ พรหมบุรมย์
		วรรณ ช่องดารากุล
		ศักดิ์สิน ช่องดารากุล
		ทองสุข สุขแพทย์
เขียน	:	ศักดิ์สิน ช่องดารากุล
ถ่ายภาพ	:	ศักดิ์สิน ช่องดารากุล
วันเดือนปี	:	๒๘ มีนาคม ๒๕๓๘

สืบสานงานพ่อ

หนักเอาเบาเขาสู้	ได้เรียนรู้จนแตกฉาน
ไม่บ่นไม่รำคาญ	เกิดเชี่ยวชาญชำนาญมี
บะหมี่ฝีมือเด็ด	เปรี้ยวหวานเผ็ดเค็มพอดี
จดจำตำราที่	พ่อเขานี้พราสอนมา
อีกทั้งเขาประหยัด	ด้วยข้อสัจตรงเวลา
จริงใจกับลูกค้า	คนทั่วหน้าพานิชย
บุคลิกที่กล้า	ดุจเพชรพราวสวยน่าชม
เขาจึงไม่ดรามดราม	แสนสุขสมมันคงเอย.

กาแฟเพชรได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตกล้วยไข่ที่อุดมเอี่ยมของเมืองไทย แต่ที่นี้ยังเป็นแหล่งของอาหารอร่อยอีกอย่างหนึ่ง คือ บะหมี่ขาँगราว เป็นมรดกตกทอดมาจากเจ้าตำรับเดิมซึ่งเป็นบิดามารดาของคุณคิดคะเน คือ นายเซียง นางทองดี รักษ์ชน สมัยก่อนทั้งสองได้ใช้รถเข็นขายบะหมี่ไปทั่วอำเภอ เมืองกำแพงเพชร และมาปักหลักอาศัยหน้าร้านของคนขายกาแฟ อยู่สะพาน ศาลากลาง ตรงวงเวียนต้นโพธิ์ โดยช่วยค่าน้ำค่าไฟฟ้าเป็นการตอบแทนแก่เจ้าของ ร้านกาแฟที่ให้อาศัยหน้าร้านขายบะหมี่

นายเซียง นางทองดี รักษ์ชน มีบุตรชายหญิง รวม ๗ คน ทุกคนต่าง ได้รับการศึกษาและมืงานทำด้วยกันทุกคน ทั้งสองยึดคติประจำใจที่ใช้ในการดำเนิน ชีวิตว่า “รักศักดิ์ศรี พึ่งตนเอง กตัญญู ไม่ยอมเป็นหนี้ใคร” และได้อบรมสั่งสอน ให้ลูกๆ ได้ซึมซับลักษณะดังกล่าวเข้าไปในตัวด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการดำเนินชีวิต ของลูกๆ ในปัจจุบันล้วนเอาแบบฉบับ แบบอย่าง มาจากบิดามารดาทั้งสิ้น

แม้ทั้งสองจะประสบกับความยากจน ความยากลำบาก ก็ไม่เคยบ่น อดทน ขยัน มุมานะ ไม่ยอมท้อถอย หรือน้อยใจในโชคชะตา ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ เหมือนบาปข้ามกรรมชัด เกิดไฟไหม้บ้านต้องสิ้นเนื้อประดาตัว แต่เขาก็ยืนหยัดต่อสู้ชีวิต ขณะนั้นทั้งสองประกอบอาชีพด้วยการหาบกะปิไปขายที่บ้านท่าไม้แดง วังไม้แดง

อยู่ห่างจากบ้านประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ตอนขากลับก็จะซื้อข้าวสารกลับมาขายที่บ้านด้วย

ต่อมาจึงได้มาเช่าห้องแถวในตลาดกำแพงเพชร มีคนขายบะหมี่ต้องการแข่งกิจการให้ ให้ทั้งเครื่องมือ และสอนการทำบะหมี่ให้ด้วย นายเซียงก็รับแข่งกิจการนั้นมา ในราคาประมาณ ๑๒๐ บาท ในช่วงที่ขายใหม่ๆ ก็ใช้เครดิตก่อน ตอนเช้าจะเข้ามาซื้อเครื่องทำบะหมี่ จำพวก แป้งสาลี ไข่ ถั่วงอก ผักชี เอาของมาก่อน ตอนเย็นจึงนำเงินไปจ่ายให้ ทำจนทุกคนไว้วางใจ ยินดีให้ชื่อของเซียง เพราะความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาของเขานั่นเอง

เมื่อเก็บเงินได้ก้อนหนึ่ง นายเซียงพยายามคิดหาที่อยู่เป็นหลักแหล่งให้แก่อุปกรณ์ ทุกคน จนกระทั่งเขาสามารถสร้างตึกแถวให้ลูกค้า ได้ครบทุกคน แม้แต่การซื้อตึกแถวห้องที่ ๗ ขณะนั้นไม่มีเงิน จึงไปกู้ธนาคาร กู้สหกรณ์ และตั้งแชร์รวบรวมเงินจนมาซื้อตึกแถวได้

คิดคะแนน เป็นชายอายุ ๔๔ ปี รูปร่างท้วม ผิวขาว ใบหน้าสีเหลืองมวงตา ค่อนข้างโต ยาวรี จมูกโด่ง รับประทานอาหารได้สัดส่วน ค่อนข้างขมวดอยู่เป็นนิ่วพุดน้อย ทำทางใจดี เอาจริงเอาจังกับชีวิต

ในตอนเด็กๆ คิดคะแนน เรียนชั้น ป.๑-ป.๔ ที่โรงเรียนวัดบาง เป็นโรงเรียนเทศบาล ในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างนั้นทุกวัน เขาต้องตื่นตั้งแต่ตี ๔ เพื่อช่วยบิดามารดาทำบะหมี่ ด้วยการใช้น้ำวนบะหมี่ให้เหนียวและทำเป็นแผ่น เข้าเครื่องดัดที่ใช้มือหมุนดัดเป็นเส้นๆ ในช่วงพักกลางวันก็ต้องมาช่วยบิดาล้างขามบะหมี่ ช่วยเสิร์ฟลูกค้า ทำเป็นกิจวัตรประจำวันไม่ได้ว่างเว้น ไม่มีโอกาสได้ไปเที่ยวเล่นเหมือนกับคนอื่นๆ ในวัยเดียวกัน

ต่อมาได้เข้าเรียนต่อชั้น ม.๑-ม.๖ ที่โรงเรียนวัชรราชกุฎวิทยาลัย ก็ต้องช่วยบิดามารดาทำบะหมี่ ล้างขาม เสิร์ฟลูกค้า อยู่จนกระทั่งจบชั้นม.๖ จึงคิดจะไปสอบเป็นทหารม้า ตามที่เคยใฝ่ฝันไว้ตั้งแต่วัยเด็ก แต่สอบเข้าเรียนต่อทหารม้าไม่ได้ จึงได้ไปเรียนเป็นช่างซ่อมนาฬิกา เมื่อจบแล้วก็ไม่ได้เปิดร้านซ่อมนาฬิกา เพราะเห็นว่าอาชีพขายบะหมี่ตนเองมีประสบการณ์ เพราะคลุกคลีอยู่กับการทำบะหมี่มานาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ คิดคะแนน อายุ ๑๘ ปี คิดเอาจริงเอาจังกับการขายบะหมี่ จึงได้ปลูกฝังไม้ เป็นส่วนหนึ่งของหน้าร้านขายกาแฟอยู่บริเวณวงเวียนต้นโพธิ์ เพื่อขายบะหมี่ ตอนเช้าจะมาขาย ขายเสร็จตอนเย็นจะกลับบ้านพัก

บะหมี่ซ่ากึ่งราว

ขณะนั้นขาย ๓ ก้อน ราคา ๒ บาท รายได้เดือนละ ๕๐๐ บาท ทำอยู่ ๑๐ ปีกว่า
กิจการเจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ขณะนั้น คิดคะเน อายุ ๒๘ ปี ก็ได้พบรักแต่งงาน
กับฉวี รักษ์ชน เธอมีอาชีพทำนา แต่มาขับรถสองแถวรับจ้าง มีคิวรถอยู่ที่หน้าร้าน
ที่คิดคะเนขายบะหมี่นั้นเอง เมื่อฉวีมารับประทานบะหมี่ ก็ได้รับประทานฟรี จน
กระทั่งความรักสูงงอม จึงได้ตกลงแต่งงานกันที่สุดในที่สุด

เมื่อแต่งงานได้ ๑ ปี ก็ได้มาเช่าห้องแถวซึ่งเป็นที่ยของราชพัสดุอยู่
ต่อมาได้สร้างเป็นตึกแถว ๓ ชั้นให้เช้ง คิดคะเนจึงรวบรวมเงินทั้งหมดมาซื้อตึกแถว
ในราคา ๒๑๐,๐๐๐ บาท เสียค่าเช่าให้ราชพัสดุ เดือนละประมาณ ๓๐๐ บาท เปิด
กิจการขายบะหมี่อย่างจริงจัง ตามตำรับเดิมของบิดา ใช้ชื่อร้านว่า “บะหมี่ชากังราว”
ขายขามละ ๑๒ บาท วันหนึ่งจะขายได้ประมาณวันละ ๑๐๐ ขาม แต่ถ้าเป็นช่วง
ปิดเทอมจะขายได้มากยิ่งขึ้น และยังขายเฉพาะเส้นบะหมี่ให้คนอื่นไปเปิดร้านขาย
เองอีกด้วย ขณะนี้มีรายได้ประมาณปีละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท กิจการเจริญรุ่งเรืองขึ้น
ตามลำดับ ได้ให้พี่น้องขายกิจการขายบะหมี่ไปในที่ต่างๆ อีกด้วย

เมื่อประสบความสำเร็จในอาชีพแล้ว คิดคะเนจึงคิดที่จะช่วยเหลือสังคม
บ้าง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล และก็ได้
รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งทำหน้าที่พัฒนาเทศบาลกำแพงเพชรให้ชุมชน
ทุกหมู่เหล่ามีสาธารณูปโภค มีเครื่องอุปโภคบริโภค ใช้อย่างทั่วถึง

บะหมี่ชากังราว ซึ่งเป็นเหมือนสินค้าคู่บ้านคู่เมืองกำแพงเพชร และเป็น
ความภาคภูมิใจของชาวกำแพงเพชร ที่ไม่มีบะหมี่อื่นใดเหมือนทั้งกรรมวิธีและรสชาติ
เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว มีความกลมกล่อม รสเปรี้ยว เค็ม หวาน เผ็ด
เคี้ยวเข้ากันพอดีบอดี ชนิดที่รับประทานโดยไม่ต้องเติมหรือปรุงใหม่อีก นอกจากนี้
บะหมี่ของที่นี้จะเส้นเล็กเหลือง เนื้อนุ่ม ลวกน้ำร้อนก่อนแล้วจึงนำมาลวกน้ำเย็น
ทำให้ได้กลิ่นหอมของแป้ง และไซไซกรุ๋นๆ ออกมา ทั้งนี้เมื่อเส้นบะหมี่ผ่านน้ำร้อน
แล้วจะอ่อนตัวเมื่อนำมาลงในน้ำเย็น จะทำให้เส้นคงที่ไม่แข็งเวลารับประทาน
เนื้อจึงนุ่ม

ในการทำบะหมี่แต่ละขาม คิดคะเนจะพิถีพิถันเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการ
ลวก จะใช้ตะแกรงขนาดใหญ่ลวกและต้องสลัดน้ำให้สะเด็ดเสียก่อน ก่อนที่จะเทลง
ในขาม ต่อจากนั้นก็เอาหมูแดงที่หั่นชิ้นบางๆ เอาผักชีโรยหน้าพร้อมหมูสับและดับ
ลวก เติมน้ำซุ๊ปแต่งกลิ่นด้วยกระเทียมเจียว ใส่พริกแห้งคั่ว น้ำส้ม น้ำปลา ใส่ปรุง

รสให้รสชาติกลมกล่อม พร้อมกับจานถั่วงอกและถั้วฝักยาวหั่นแฉลบ เพื่อให้ลูกค้าได้ผสมกันเองเมื่อรับประทาน

ในการประกอบอาชีพค้าขายบะหมี่ให้ประสบความสำเร็จนั้น คิดคะแนนบอกว่าจะต้องเป็นคนขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด และตรงต่อเวลา โดยมีคติประจำใจว่า “ซื่อสัตย์ อดทนและลูกค้าสำคัญที่สุด”

สิ่งที่ทำให้เขาภาคภูมิใจก็คือ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ เขาได้รับประกาศนียบัตรอาหารอร่อยจากเดลินิวส์-ชวนชิม ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร (ส.ท) และในปี พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๗ ได้รับประกาศนียบัตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขว่าเป็นบะหมี่ที่ได้มาตรฐานการสุขาภิบาล อาหารขนาดเล็ก ระดับดี

นอกจากนี้เขาไม่เคยทอดทิ้งสังคม ได้บริจาคเงินช่วยเหลือทั้งในด้าน การศึกษา การศาสนาอยู่ตลอดเวลา ไม่เคยขาด เมื่อมีผู้มาขอความช่วยเหลือ จะร่วมมือและยินดีให้ความช่วยเหลือทันที

ปัจจุบัน คิดคะแนน รักษ์ชน มีความสุขอยู่กับภรรยา พร้อมด้วยบุตรชายและบุตรหญิง ที่บ้านเลขที่ ๕๒ ถนนกำแพงเพชร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร บุตรสาวตอนนี้กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยรังสิต สาขาวิชาสารนิเทศศาสตร์ ในช่วงปิดเทอมจะมาช่วยบิดามารดาค้าขายบะหมี่อยู่เป็นประจำ ส่วนบุตรชายกำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร สาขาช่างเชื่อม คิดคะแนนหวังจะให้บุตรชายสืบทอดอาชีพขายบะหมี่ต่อไป และก็ได้ให้บุตรชายฝึกทำบะหมี่อยู่ในขณะนี้ด้วย

จากชีวิตจริงของ นายคิดคะแนน รักษ์ชน เลขที่ ๕๒ ถนนกำแพงเพชร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

สัมภาษณ์	:	ธีระ	ชัยยุทธยรรยง
	:	ธรรมศักดิ์	มีอิสระ
เขียน	:	ธีระ	ชัยยุทธยรรยง
ภาพ	:	ธีระ	ชัยยุทธยรรยง
	:	ธรรมศักดิ์	มีอิสระ
วันเดือนปี	:	๒๔ มีนาคม ๒๕๓๘	

ชีวิตต้องสู้